

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่จะเสนอในบทนี้ ผู้วิจัยจะเสนอตามลำดับที่กล่าวในวิธี
ดำเนินการวิจัย เริ่มด้วยตอนที่ 1 วิเคราะห์โดยการจำแนกตามวิธีการวางแผนครอบครัว
ได้แก่ ยาคุม ห่วงอนามัย และผ่าตัดทำหมัน ตอนที่ 2 วิเคราะห์โดยการนำลักษณะทาง
สังคมของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวทั้ง 3 วิธี รวมเข้าด้วยกัน และตอนที่ 3 เป็น
การนำจำนวนผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมาทำการวิเคราะห์
ตามลำดับ

ตอนที่ 1

การวางแผนครอบครัวโดยวิธีรับประทานยาคุม

1. อายุจำแนกตามระดับการศึกษา

ตารางที่ 1 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีรับประทานยาคุม จำแนกตามอายุและระดับการศึกษา

อายุ ระดับการศึกษา	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45 +	รวม
ไม่มีการศึกษา	0.2 (1)	10.2 (42)	15.2 (63)	28.7 (119)	30.2 (125)	11.6 (48)	3.9 (16)	100 (414)
ประถมศึกษาปีที่ 1-4	1.7 (217)	20.2 (2551)	25.9 (3288)	24.0 (3036)	20.1 (2542)	7.1 (893)	1.0 (130)	100 (12657)
ประถมศึกษาปีที่ 5-7	3.6 (4)	46.9 (52)	22.5 (25)	8.1 (9)	10.8 (12)	5.4 (6)	2.7 (3)	100 (111)
มัธยมศึกษาปีที่ 1-3	1.8 (5)	40.9 (113)	34.1 (94)	14.8 (41)	4.0 (11)	4.4 (12)	-	100 (276)
สูงกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3	-	24.0 (44)	45.4 (83)	22.4 (41)	3.3 (6)	2.7 (5)	2.2 (4)	100 (183)
รวม	1.7 (227)	20.5 (2802)	26.0 (3553)	23.8 (3246)	19.8 (2696)	7.1 (964)	1.1 (153)	100 (13641)

ตารางที่ 1 ผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษาขอมรับการวางแผนครอบครัว โดยวิธีรับ
 ประทานยาคุม เมื่ออายุ 35-39 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 30.2 รองลงไปอายุ 30-34 ปี
 ร้อยละ 28.7

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับประถมปีที่ 1-4 ขอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อ
 อายุ 25-29 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 25.9 รองลงไปอายุ 30-34 ปี ร้อยละ 24.0

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับประถมปีที่ 5-7 และมีมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ขอมรับการ
 วางแผนครอบครัว เมื่ออายุ 20-24 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 46.9 และ 40.9 ตามลำดับ
 รองลงไปอายุ 25-29 ปี ร้อยละ 25.5 และ 34.1 ตามลำดับ

ผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ขอมรับการวางแผนครอบครัว
 เมื่ออายุ 25-29 ปี ร้อยละ 45.4 รองลงไปอายุ 20-24 ปี ร้อยละ 24.0

เมื่อไม่คำนึงถึงระดับการศึกษา ผู้ที่มีอายุ 25-29 ปี ขอมรับการวางแผนครอบครัว
 โดยวิธีรับประทานยาคุมสูงที่สุด ร้อยละ 26.0 รองลงไปอายุ 30-34 ปี ร้อยละ 23.4
 ผู้ที่มีอายุ 45 ปีขึ้นไป ขอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 1.1

จะเห็นได้ว่า การศึกษามีความสัมพันธ์ต่อการขอมรับการวางแผนครอบครัว ผู้ที่
 ได้รับการศึกษาสูงขอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่ออายุต่ำกว่าผู้ที่ได้รับการศึกษาต่ำ

2. ระยะเวลาการสมรส จำแนกตามระดับการศึกษา

ตารางที่ 2 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีรับประทานยาคุม จำแนกตามระยะเวลาการสมรส และระดับการศึกษา

ระยะเวลาการสมรส ระดับการศึกษา	0-3	4-6	7-9	10-12	13-15	16-18	19-21	22 +	รวม
ไม่ได้รับการศึกษา	3.4 (14)	9.9 (41)	9.7 (40)	17.4 (72)	18.8 (78)	13.8 (57)	16.9 (70)	10.1 (42)	100 (414)
ประถมศึกษาปีที่ 1-4	10.3 (1308)	18.9 (2389)	16.4 (2077)	18.9 (2390)	14.0 (1765)	8.7 (1105)	8.4 (1062)	4.4 (561)	100 (2657)
ประถมศึกษาปีที่ 5-7	29.7 (33)	28.9 (32)	16.2 (18)	9.0 (10)	4.5 (5)	4.5 (5)	5.4 (6)	1.8 (2)	100 (111)
มัธยมศึกษาปีที่ 1-3	37.0 (102)	28.3 (78)	17.0 (47)	9.1 (25)	3.6 (10)	0.7 (2)	1.8 (5)	2.5 (7)	100 (276)
สูงกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3	41.5 (76)	31.7 (58)	13.7 (25)	8.7 (16)	0.6 (1)	0.6 (1)	1.0 (2)	2.2 (4)	100 (183)
รวม	11.2 (1533)	19.1 (2598)	16.2 (2207)	18.4 (2513)	13.6 (1859)	8.6 (1170)	8.4 (1145)	4.5 (616)	100 (1364)

จากตารางที่ 2 ผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษายอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธี
รับประทานยาคุม เมื่อเข้าสู่สภาพการสมรสได้ 13 - 15 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 18.8 รอง
ลงไป 10 - 12 ปี ร้อยละ 17.4

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับประถมปีที่ 1 - 4 ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อเข้า
สู่สภาพการสมรสได้ 4 - 6 ปี และ 10 - 12 ปี ร้อยละ 18.9 รองลงไป 7 - 9 ปี
ร้อยละ 16.4

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับประถมปีที่ 5 - 7 มัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 และสูงกว่า
ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อเข้าสู่สภาพการสมรสได้ 0 - 3 ปี
สูงที่สุดร้อยละ 29.7 37.0 และ 41.5 ตามลำดับ รองลงไป 4 - 6 ปี ร้อยละ 28.9
28.3 และ 31.7 ตามลำดับ

เมื่อไม่คำนึงถึงระดับการศึกษา ผู้ที่เข้าสู่สภาพการสมรสได้ 4 - 6 ปี ยอมรับการ
วางแผนครอบครัวโดยวิธีรับประทานยาคุม สูงที่สุดร้อยละ 19.1 รองลงไป 10 - 12 ปี
ร้อยละ 18.4 ผู้ที่เข้าสู่สภาพการสมรส 22 ปีขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด
ร้อยละ 4.5

จะเห็นได้ว่า ผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงส่วนใหญ่ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อเข้า
สู่สภาพการสมรส 0 - 3 ปี เท่านั้น เร็วกว่าผู้ได้รับการศึกษาค่ำ ซึ่งจะเข้าสู่สภาพการ
สมรสนาน 10 - 15 ปี

3. อาชีพจำแนกตามระดับการศึกษา

ตารางที่ 3 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว โดยวิธี
รับประทานยาคุม จำแนกตามอาชีพและระดับการศึกษา

อาชีพ ระดับการศึกษา	รับ ราชการ	เกษตร กรรม	ค้าขาย	รับจ้าง	อื่น ๆ	รวม
ไม่ได้รับการศึกษา	-	84.8 (351)	4.6 (19)	2.6 (11)	8.0 (33)	100 (414)
ประถมปีที่ 1-4	0.8 (98)	84.1 (1064)	3.6 (457)	1.3 (164)	10.2 (1291)	100 (12657)
ประถมปีที่ 5-7	6.3 (7)	27.9 (31)	14.4 (16)	6.3 (7)	45.1 (50)	100 (111)
มัธยมศึกษาปีที่ 1-3	31.5 (87)	7.6 (21)	8.7 (24)	12.3 (34)	39.9 (110)	100 (276)
สูงกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3	79.8 (146)	3.9 (7)	2.7 (5)	2.7 (5)	10.9 (20)	100 (183)
รวม	2.5 1338)	81.1 (11057)	3.8 (521)	1.6 (221)	11.0 (1504)	100 (13641)

จากตารางที่ 3 ผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษาและที่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 1-4 ที่มีอาชีพเกษตรกรรม ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีรับประทานยาคุมสูงสุด ร้อยละ 84.8 และ 84.1 ตามลำดับ รองลงไปที่มีอาชีพอื่น ๆ ร้อยละ 8.0 และ 10.2 ตามลำดับ

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 5-7 ที่มีอาชีพอื่น ๆ ยอมรับการวางแผนครอบครัวสูงสุด ร้อยละ 45.1 รองลงไปที่มีอาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ 27.9

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ที่มีอาชีพอื่น ๆ ยอมรับการวางแผนครอบครัวสูงสุด ร้อยละ 39.9 รองลงไปที่มีอาชีพรับราชการ ร้อยละ 31.5

ผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีอาชีพรับราชการ ยอมรับการวางแผนครอบครัวสูงสุด ร้อยละ 79.8 รองลงไปที่มีอาชีพอื่น ๆ ร้อยละ 10.9

เมื่อไม่คำนึงถึงระดับการศึกษา ผู้ที่มีอาชีพเกษตรกรรม ยอมรับการวางแผนครอบครัวสูงสุด ร้อยละ 81.1 รองลงไปที่มีอาชีพอื่น ๆ ร้อยละ 11.0 อาชีพรับจ้างยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 1.6

ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวที่มีระดับการศึกษาต่ำส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม แต่ผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงขึ้นมีแนวโน้มที่จะมีอาชีพรับราชการสูงขึ้น จะเห็นว่าผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีอาชีพรับราชการสูงสุด

4. ความต้องการมีบุตร จำแนกตามระดับการศึกษา

ตารางที่ 4 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว โดยวิธีรับประทานยาคุม จำแนกตามความต้องการมีบุตร และระดับการศึกษา

ความต้องการมีบุตร / ระดับการศึกษา	ต้องการ	ไม่ต้องการ	ยังไม่แน่	รวม
ไม่ได้รับการศึกษา	4.4 (18)	83.3 (345)	12.3 (51)	100 (414)
ประถมปีที่ 1-4	9.2 (1167)	79.3 (10038)	11.5 (1452)	100 (12657)
ประถมปีที่ 5-7	25.2 (28)	46.9 (52)	27.9 (31)	100 (111)
มัธยมศึกษาปีที่ 1-3	30.8 (85)	40.9 (113)	28.3 (78)	100 (276)
สูงกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3	36.1 (66)	38.8 (71)	25.1 (46)	100 (183)
รวม	10.0 (13641)	77.8 (10619)	12.2 (1658)	100 (13641)

จากตาราง 4 ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีรับประทานยาคุม ที่ไม่ได้รับการศึกษา ที่ได้รับการศึกษาระดับประถมปีที่ 1 - 4 และประถมปีที่ 5 - 7 ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่ม สูงที่สุดร้อยละ 83.3 79.3 และ 46.9 ตามลำดับ รองลงไปเป็นผู้ที่ยังไม่แน่ใจว่าต้องการมีบุตรเพิ่มอีกหรือไม่ ร้อยละ 11.3 11.5 และ 27.9 ตามลำดับ

ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวที่ได้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 และสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่ม สูงที่สุดร้อยละ 40.9 และ 38.8 ตามลำดับ รองลงไปเป็นผู้ที่ต้องการมีบุตรเพิ่ม ร้อยละ 30.8 และ 36.1 ตามลำดับ

เมื่อไม่คำนึงถึงระดับการศึกษา ผู้ที่ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่มยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีรับประทานยาคุม สูงที่สุดร้อยละ 77.8 รองลงไปเป็นผู้ที่ยังไม่แน่ใจว่าต้องการมีบุตรเพิ่มอีกหรือไม่ ร้อยละ 12.2 และผู้ที่ต้องการมีบุตรเพิ่ม ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 10.0

จากการวิเคราะห์นี้อาจสรุปได้ว่า จำนวนผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษาเพียงร้อยละ 4.4 เท่านั้นที่ต้องการมีบุตรเพิ่ม และจำนวนร้อยละจะสูงขึ้นตามระดับการศึกษาของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงขึ้นเมื่อยอมรับการวางแผนครอบครัวแล้ว ยังต้องการมีบุตรเพิ่มสูงกว่าผู้ที่ได้รับการศึกษาน้อยกว่า

5. แหล่งข่าวจำแนกตามระดับการศึกษา

ตารางที่ 5 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวได้ โดยวิธี
รับประทานยาคุม จำแนกตามแหล่งข่าวและระดับการศึกษา

แหล่งข่าว ระดับการศึกษา	สามี	เพื่อน-ญาติ	วิทยุ โทรทัศน์	สิ่งตีพิมพ์	เจ้าหน้าที่ สาธารณสุข	อื่น ๆ	รวม
ไม่ได้รับการศึกษา	3.1 (13)	45.7 (189)	-	-	48.8 (202)	2.4 (10)	100 (414)
ประถมปีที่ 1-4	3.9 (493)	53.6 (6791)	0.1 (15)	0.2 (24)	36.0 (4532)	6.2 (782)	100 (12657)
ประถมปีที่ 5-7	4.5 (5)	54.1 (60)	0.9 (1)	-	36.9 (41)	3.6 (4)	100 (111)
มัธยมศึกษาปีที่ 1-3	5.4 (15)	53.6 (148)	-	-	36.6 (101)	4.4 (12)	100 (276)
สูงกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3	3.8 (7)	48.1 (88)	-	-	44.8 (82)	3.3 (6)	100 (183)
รวม	3.9 (533)	53.3 (7276)	0.1 (16)	0.2 (24)	36.5 (4978)	6.0 (814)	100 (13641)

จากตารางที่ 5 ผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษา ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับประถมปีที่ 1-4 ประถมปีที่ 5-7 มัธยมศึกษาปีที่ 1-3 และสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีรับประทานยาคุม ทราบข่าวเรื่องการวางแผนครอบครัวจากเพื่อน-ญาติ สูงที่สุด ร้อยละ 45.7 53.6 54.1 53.6 และ 48.1 ตามลำดับ รองลงไปทราบจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ร้อยละ 48.8 36.0 36.9 36.6 และ 44.8 ตามลำดับ

เมื่อไม่คำนึงถึงระดับการศึกษา ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีรับประทานยาคุม ทราบข่าวเรื่องการวางแผนครอบครัวจากเพื่อน-ญาติ สูงที่สุด ร้อยละ 53.3 รองลงไปทราบจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ร้อยละ 36.5 มีผู้ทราบจากวิทยุ-โทรทัศน์ และสิ่งพิมพ์ ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 0.1 และ 0.2 ตามลำดับ

จะเห็นว่าทุกระดับการศึกษาทราบข่าวเรื่องการวางแผนครอบครัวจากเพื่อน-ญาติ มีจำนวนร้อยละใกล้เคียงกัน ประมาณร้อยละ 50.0 และที่ทราบข่าวจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ก็ไม่มีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด ทั้งนี้ เพราะผดุงครรภ์ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ไปได้ประจำตามตำบลต่าง ๆ เป็นส่วนใหญ่ และสามารถจ่ายยาคุมได้โดยไม่ต้องได้รับการตรวจจากแพทย์ นอกจากนี้ในรายที่สงสัยว่าจะรับประทานยาคุมไม่ได้ จึงส่งให้ไปได้รับการตรวจจากแพทย์ ผดุงครรภ์ เหล่านี้ เป็นที่เชื่อถือของประชาชนในเขตชนบทมาก และสามารถให้ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการวางแผนครอบครัวแก่ประชาชนได้

วิธีใส่ห่วงอนามัยและการผ่าตัดทำหมัน ต้องกระทำโดยแพทย์ ซึ่งแพทย์ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตชนบทเป็นจำนวนมากมีอุปสรรคในการเดินทางเข้าเมือง ใคแก่ การคมนาคม การเงิน และเสียเวลาทำงาน จึงยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีรับประทานยาคุม ซึ่งเป็นการง่าย สะดวกต่อการรับบริการ และสามารถป้องกันการตั้งครรภ์ได้ร้อยละ 100¹ ถ้าปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ ในปัจจุบันมีผู้

¹โครงการวางแผนครอบครัว, วิธีป้องกันการตั้งครรภ์ (พระนคร, 2514), หน้า 29.

ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีนี้มากเป็น 1.5 เท่าของผู้ที่ยอมรับโดยวิธีห่วงอนามัย และ 4.5 เท่าของผู้ที่ยอมรับโดยวิธีผ่าตัดทำหมัน² ฉะนั้น ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวที่ไม่ได้รับการศึกษาทราบเรื่องราวการวางแผนครอบครัวจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข มีจำนวนร้อยละสูงกว่าระดับการศึกษาอื่น ๆ อาจเนื่องมาจากเหตุการณ์ที่ปฏิบัติงานอยู่ตามตำบลต่าง ๆ เป็นผู้ให้ความรู้ ความเข้าใจ และแนะนำในเรื่องการวางแผนครอบครัว

---

²โครงการวางแผนครอบครัว, รายงานการผู้รับบริการวางแผนครอบครัว
ประจำเดือนพฤศจิกายน 2514 (พระนคร: โครงการวางแผนครอบครัว, 2514), หน้า 2.

6. จำนวนบุตรที่มีชีวิต จำแนกตามระดับการศึกษา
 ตารางที่ 6 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว โดยวิธีรับประทานยาคุม จำแนกตาม
 จำนวนบุตรที่มีชีวิตและระดับการศึกษา

จำนวนบุตรที่มีชีวิต ระดับการศึกษา	จำนวนบุตรที่มีชีวิต										
	ไม่มี	หนึ่งคน	สองคน	สามคน	สี่คน	ห้าคน	หกคน	เจ็ดคน	แปดคน	เก้าคน และ สูงกว่า	รวม
ไม่ได้รับการศึกษา	-	2.4 (10)	7.2 (30)	14.7 (61)	15.0 (62)	19.6 (81)	14.5 (60)	10.9 (45)	8.2 (34)	7.5 (31)	100 (414)
ประถมปีที่ 1-4	-	8.2 (1038)	18.8 (2372)	16.5 (2091)	16.6 (2107)	15.5 (1956)	11.2 (1417)	6.2 (787)	3.9 (498)	3.1 (391)	100 (12657)
ประถมปีที่ 5-7	1.8 (2)	17.1 (19)	40.5 (45)	15.3 (17)	8.2 (9)	3.6 (4)	4.5 (5)	1.8 (2)	4.5 (5)	2.7 (3)	100 (111)
มัธยมศึกษาปีที่ 3	-	25.7 (71)	34.4 (95)	19.2 (53)	8.7 (24)	4.7 (13)	1.8 (5)	1.5 (4)	2.2 (6)	1.8 (5)	100 (276)
สูงกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3	-	32.2 (59)	30.1 (55)	18.5 (34)	8.2 (15)	3.8 (7)	2.7 (5)	3.3 (6)	0.6 (1)	0.6 (1)	100 (183)
รวม	(2)	8.8 (1197)	19.0 (2597)	16.5 (2256)	16.3 (2217)	15.1 (2061)	10.9 (1492)	6.2 (844)	4.0 (544)	3.2 (431)	100 (13641)

จากตารางที่ 6 ผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษา ยอมรับการวางแผนครอบครัว โดยวิธี
รับประทานยาคุม เมื่อมีบุตรที่มีชีวิตจำนวน 5 คน สูงที่สุด ร้อยละ 19.6 รองลงไปจำนวน
3 คน 4 คน และ 5 คน ร้อยละ 14.7 15.0 และ 14.5 ตามลำดับ

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 1-4 ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อมีบุตร
ที่มีชีวิต จำนวน 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 18.8 รองลงไป จำนวน 3 คน 4 คน และ 5 คน
ร้อยละ 16.5 16.6 และ 15.5 ตามลำดับ

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 5-7 ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อมีบุตร
ที่มีชีวิต จำนวน 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 40.5 รองลงไปจำนวน 1 คน และ 3 คน ร้อยละ
17.2 และ 15.3 ตามลำดับ

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อมี
บุตรที่มีชีวิต จำนวน 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 34.4 รองลงไป จำนวน 1 คน ร้อยละ 25.7

ผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อ
มีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 1 คน สูงที่สุด ร้อยละ 32.2 รองลงไป จำนวน 2 คน ร้อยละ 30.1

เมื่อไม่คำนึงถึงระดับการศึกษา ผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 2 คน ยอมรับการวาง
แผนครอบครัวโดยวิธีรับประทานยาคุมสูงสุด ร้อยละ 19.0 รองลงไป จำนวน 3 คน และ
4 คน ร้อยละ 16.5 และ 16.3 ตามลำดับ ผู้ที่มีบุตร จำนวน 9 คนขึ้นไปยอมรับการวาง
แผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 3.2

จากผลการวิเคราะห์ สรุปได้ว่า ผู้ที่ได้รับการศึกษาต่ำยอมรับการวางแผนครอบครัว
เมื่อมีบุตรที่มีชีวิต จำนวนสูงกว่าผู้ที่ได้รับการศึกษาสูง

7. จำนวนบุตรชายที่มีชีวิตจำแนกตามระดับการศึกษา

ตารางที่ 7 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว โดยวิธีรับประทาน

ยาคุม จำแนกตามจำนวนบุตรชายที่มีชีวิตและระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวนบุตรชายที่มีชีวิต	ไม่มี	หนึ่งคน	สองคน	สามคน	สี่คน	ห้าคน	หกคน	เจ็ดคน และ สูงกว่า	รวม
ไม่ได้รับการศึกษา		4.6 (19)	19.6 (81)	27.5 (114)	21.0 (87)	17.4 (72)	5.3 (22)	3.4 (14)	1.2 (5)	100 (414)
ประถมศึกษาปีที่ 1-4		12.7 (16)	30.6 (3871)	23.1 (2923)	18.0 (2279)	9.8 (1243)	3.2 (409)	1.9 (234)	0.7 (87)	100 (12657)
ประถมศึกษาปีที่ 5-7		19.8 (22)	39.6 (44)	19.8 (22)	9.1 (10)	5.4 (6)	2.7 (3)	1.8 (2)	1.8 (2)	100 (111)
มัธยมศึกษาปีที่ 1-3		20.3 (56)	41.3 (114)	26.5 (73)	6.8 (19)	1.8 (5)	1.8 (5)	0.4 (1)	1.1 (3)	100 (276)
สูงกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3		22.4 (41)	44.2 (81)	21.9 (40)	7.7 (14)	2.2 (4)	1.6 (3)	-	-	100 (183)
รวม		12.8 (1749)	30.7 (4191)	23.3 (3172)	17.7 (2409)	9.8 (1330)	3.2 (442)	1.8 (251)	0.7 (97)	100 (13641)

ตารางที่ 7 ผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษาขอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีรับประทานยาคุม เมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 27.5 รองลงไป จำนวน 1 คน และ 3 คน ร้อยละ 19.6 และ 21.0 ตามลำดับ

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 1-4 ขอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 1 คน สูงที่สุดร้อยละ 30.6 รองลงไป จำนวน 2 คน ร้อยละ 23.1

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 5-7 ขอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 1 คน สูงที่สุด ร้อยละ 39.6 รองลงไปเป็นผู้ที่ไม่มีบุตรชายที่มีชีวิต และมีชีวิตจำนวน 2 คน ร้อยละ 19.8

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ขอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 1 คน สูงที่สุดร้อยละ 41.3 รองลงไป จำนวน 2 คน ร้อยละ 26.5

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับสูงกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3 ขอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 1 คน สูงที่สุด ร้อยละ 44.2 รองลงไปเป็นผู้ที่ไม่มีบุตรที่มีชีวิต และมีชีวิต จำนวน 2 คน ร้อยละ 22.4 และ 21.9 ตามลำดับ

เมื่อไม่คำนึงถึงระดับการศึกษา ผู้ที่มีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 1 คน ขอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีรับประทานยาคุมสูงที่สุด ร้อยละ 30.7 รองลงไป จำนวน 2 คน ร้อยละ 23.3 ผู้ที่มีบุตรชายที่มีชีวิต 7 คนขึ้นไป ขอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุดร้อยละ

0.7

จากการวิเคราะห์ อาจสรุปได้ว่าผู้ที่ได้รับการศึกษาคำ ต้องการมีบุตรชายจำนวนมาก เพื่อไว้สืบตระกูล หรือเพื่อไว้ทำพิธีกรรมต่าง ๆ อันจะเป็นการโคบุญกุศล แต่ผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงต้องการจำนวนบุตรชายน้อยกว่าผู้ที่ได้รับการศึกษาคำ

8. ที่อยู่อาศัยจำแนกตามระดับการศึกษา

ตารางที่ 8 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว โดยวิธีรับประทานยาคุม จำแนกตามที่อยู่อาศัยและระดับการศึกษา

ที่อยู่อาศัย ระดับการศึกษา	ในเขตเทศบาล	นอกเขตเทศบาล	รวม
ไม่ได้รับการศึกษา	4.1 (17)	95.9 (397)	100 (414)
ประถมปีที่ 1-4	4.6 (585)	95.4 (12072)	100 (12657)
ประถมปีที่ 5-7	18.0 (20)	82.0 (91)	100 (111)
มัธยมศึกษาปีที่ 1-3	16.7 (46)	83.3 (230)	100 (276)
สูงกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3	25.1 (46)	74.9 (137)	100 (183)
รวม	5.2 (714)	94.8 (12927)	100 (13641)

จากตารางที่ 8 ผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษาที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีรับประทานยาคุม ร้อยละ 4.1 ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับประถมปีที่ 1-4 ร้อยละ 4.6 ประถมปีที่ 5-7 ร้อยละ 18.0 มัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ร้อยละ 16.7 และสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ร้อยละ 25.1

เมื่อไม่คำนึงถึงระดับการศึกษา จะเห็นว่าผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีรับประทานยาคุม ร้อยละ 5.2 และผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล ร้อยละ 94.8

จะเห็นได้ว่า ผู้ที่ยอมรับ การวางแผนครอบครัวที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลมีจำนวนร้อยละสูงขึ้นตามระดับการศึกษา

9. อายุจำแนกตามอาชีพ

ตารางที่ 9 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธี
รับประทานยาคุม จำแนกตามอายุและอาชีพ

อายุ \ อาชีพ	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45 +	รวม
รับราชการ	0.9 (3)	25.4 (86)	39.4 (133)	22.2 (75)	4.7 (16)	6.2 (21)	1.2 (4)	100 (338)
เกษตรกร	1.4 (159)	19.0 (209)	25.5 (2818)	24.1 (2662)	21.3 (2352)	7.5 (833)	1.2 (136)	100 (11057)
ค้าขาย	1.3 (7)	21.5 (112)	25.7 (134)	28.4 (148)	16.8 (85)	5.8 (30)	1.0 (5)	100 (521)
รับจ้าง	3.6 (8)	33.9 (75)	26.3 (58)	22.6 (50)	11.8 (26)	1.8 (4)	-	100 (221)
อื่น ๆ	3.3 (50)	28.7 (432)	27.3 (410)	20.7 (311)	14.4 (217)	5.1 (76)	0.5 (8)	100 (1504)
รวม	1.7 (227)	20.5 (2802)	26.0 (3553)	23.8 (3246)	19.8 (2696)	7.1 (964)	1.1 (153)	100 (13641)

จากตารางที่ 9 ผู้ที่มีอาชีพรับราชการยอมรับการวางแผนครอบครัว โดยวิธี
รับประทานยาคุม เมื่ออายุ 25-29 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 39.4 รองลงไป อายุ 20-24 ปี
และ 30-34 ปี ร้อยละ 25.9 และ 22.2 ตามลำดับ

ผู้ที่มีอาชีพเกษตรกรรม ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่ออายุ 25-29 ปี สูง
ที่สุด ร้อยละ 25.5 รองลงไปอายุ 30-34 ปีและ 35-39 ปี ร้อยละ 24.1 และ 21.3
ตามลำดับ

ผู้ที่มีอาชีพค้าขาย ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่ออายุ 30-34 ปี สูงที่สุด
ร้อยละ 28.4 รองลงไปอายุ 20-24 ปี และ 25-29 ปี ร้อยละ 21.5 และ 25.7
ตามลำดับ

ผู้ที่มีอาชีพรับจ้างและอื่น ๆ ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่ออายุ 20-24 ปี
สูงที่สุด ร้อยละ 33.9 และ 28.7 ตามลำดับ รองลงไป อายุ 25-29 ปี ร้อยละ
26.3 และ 27.3 ตามลำดับ

เมื่อไม่คำนึงถึงอาชีพ ผู้ที่มีอายุ 25-29 ปี ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธี
รับประทานยาคุมสูงที่สุด ร้อยละ 26.0 รองลงไปอายุ 30-34 ปี ร้อยละ 23.4 ผู้ที่มีอายุ
45 ปีขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 1.1

ผู้ที่มีอาชีพรับราชการส่วนใหญ่ เข้าสู่อุสภภาพการสมรสเมื่ออายุสูงกว่าผู้ที่มีอาชีพ
ค้าขาย รับจ้าง และอื่น ๆ ทั้งนี้ เพราะต้องใช้เวลาในการศึกษาสูงกว่าผู้ที่มีอาชีพดังกล่าว
แต่เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 9 จะเห็นได้ว่าผู้ที่มีอาชีพรับราชการยอมรับการวางแผนครอบครัว
เมื่อมีอายุใกล้เคียงกับผู้ที่มีอาชีพค้าขาย รับจ้าง อื่น ๆ และยอมรับการวางแผนครอบครัว
เมื่ออายุต่ำกว่าผู้ที่มีอาชีพเกษตรกรรม แสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีอาชีพรับราชการยอมรับการ
วางแผนครอบครัวได้เร็วกว่าทุกอาชีพ

10. อายุจำแนกตามความต้องการมีบุตร

ตารางที่ 10 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธี
รับประทานยาคุม จำแนกตามอายุและความต้องการมีบุตร

ความต้องการมีบุตร	อายุ							รวม
	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45 +	
ต้องการ	6.2 (84)	49.3 (673)	29.4 (402)	10.6 (144)	4.0 (54)	0.4 (6)	0.1 (1)	100 (1364)
ไม่ต้องการ	0.9 (97)	14.9 (1585)	24.7 (2624)	26.1 (2772)	23.4 (2479)	8.6 (916)	1.4 (146)	100 (10619)
ยังไม่แน่	2.8 (46)	32.8 (544)	31.8 (527)	19.9 (330)	9.8 (163)	2.5 (42)	0.4 (6)	100 (1658)
รวม	1.7 (227)	20.5 (2802)	26.0 (3553)	23.8 (3246)	19.8 (2696)	7.1 (964)	1.1 (153)	100 (13641)

จากตาราง 10 ผู้ที่ต้องการมีบุตรเพิ่มยอมรับการวางแผนครอบครัว โดยวิธีรับประทานยาคุม เมื่ออายุ 20-24 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 49.3 รองลงไปอายุ 25-29 ปี ร้อยละ 29.4 ผู้ที่ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่ม ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่ออายุ 30-34 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 26.1 รองลงไป อายุ 25 - 29 ปี และ 35-39 ปี ร้อยละ 24.7 และ 23.4 ตามลำดับ

ผู้ที่ยังไม่แน่ใจว่าต้องการมีบุตรเพิ่มหรือไม่ ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่ออายุ 20-24 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 32.8 รองลงไปอายุ 25-29 ปี ร้อยละ 31.8

เมื่อไม่คำนึงถึงความต้องการมีบุตร ผู้ที่มีอายุ 25-29 ปี ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีรับประทานยาคุมสูงสุด ร้อยละ 26.0 รองลงไปอายุ 30-34 ปี ร้อยละ 23.4 ผู้ที่มีอายุ 45 ปีขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 1.1 ผู้ที่ต้องการมีบุตรเพิ่มและผู้ที่ยังไม่แน่ใจว่าต้องการมีบุตรเพิ่มอีกหรือไม่ ส่วนใหญ่ ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อมีอายุต่ำกว่า ผู้ที่ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่ม และผู้ที่ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาค่า มีบุตรจำนวนมาก และเขาสุขภาพการสมรส นานกว่าผู้ที่ต้องการมีบุตรเพิ่มและพวกที่ยังไม่แน่ใจ

11. อายุจำแนกตามที่อยู่อาศัย

ตารางที่ 11 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีรับประทานยาคุม จำแนกตามอายุและที่อยู่อาศัย

ที่ / อายุ อยู่อาศัย	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45 +	รวม
ในเขต เทศบาล	1.4 (10)	27.5 (196)	29.0 (207)	21.0 (150)	15.1 (108)	4.5 (32)	1.5 (11)	100 (714)
นอกเขต เทศบาล	1.7 (217)	20.2 (2606)	28.9 (3346)	24.0 (3096)	20.0 (2588)	7.2 (932)	1.0 (142)	100 (12927)
รวม	1.7 (227)	20.5 (2802)	26.0 (3553)	23.8 (3246)	19.8 (2696)	7.1 (964)	1.1 (153)	100 (13641)

จากตารางที่ 11 ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธี
รับประทานยาคุม เมื่ออายุ 25-29 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 29.0 รองลงไป อายุ 20-24 ปี
ร้อยละ 27.5

ผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่ออายุ 25-29 ปี สูง
ที่สุด ร้อยละ 25.9 รองลงไป อายุ 30-34 ปี ร้อยละ 24.0

เมื่อไม่คำนึงถึงที่อยู่อาศัย ผู้ที่มีอายุ 25-29 ปี ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดย
วิธีรับประทานยาคุมสูงที่สุด ร้อยละ 26.0 รองลงไปอายุ 30-34 ปี ร้อยละ 23.4 ผู้ที่มี
อายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 1.1

ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลมีแนวโน้มการยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำกว่า
ผู้ที่อยู่นอกเขตเทศบาล แต่ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไป ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลยอมรับ
การวางแผนครอบครัวมีจำนวนร้อยละสูงกว่าผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล

12. ระยะเวลาการสมรสจำแนกตามอาชีพ

ตารางที่ 12 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีรับประทาน
ยาคุม จำแนกตามระยะเวลาการสมรสและอาชีพ

ระยะเวลา การสม อาชีพ รส	0-3	4-6	7-9	10-12	13-15	16-18	19-21	22 +	รวม
รับราชการ	40.2 (136)	24.5 (83)	14.5 (49)	9.2 (31)	4.1 (14)	2.1 (7)	2.7 (9)	2.7 (9)	100 (338)
เกษตรกรรม	8.6 (949)	18.3 (2026)	16.1 (1781)	19.0 (2102)	14.5 (1604)	9.4 (1036)	9.2 (1019)	4.9 (540)	100 (11057)
ค้าขาย	13.6 (71)	18.8 (98)	17.5 (91)	21.3 (111)	10.9 (57)	7.5 (39)	6.3 (33)	4.1 (21)	100 (521)
รับจ้าง	24.4 (54)	29.0 (64)	15.4 (34)	11.3 (25)	10.4 (23)	3.6 (8)	5.4 (12)	0.5 (1)	100 (221)
อื่น ๆ	21.4 (323)	21.7 (327)	17.0 (256)	16.2 (244)	10.7 (161)	5.3 (80)	4.7 (72)	3.0 (45)	100 (1504)
รวม	11.2 (1533)	19.1 (2598)	16.2 (2207)	18.4 (2513)	13.6 (1859)	8.6 (1170)	8.4 (1145)	4.5 (616)	100 (13641)

จากตารางที่ 12 ผู้ที่มีอาชีพรับราชการยอมรับการวางแผนครอบครัว โดยวิธี
 รับประทานยาคุม เมื่อเข้าสู่สภาพการสมรสได้ 0-3 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 40.2 รองลงไป
 4-6 ปี ร้อยละ 24.5

ผู้ที่มีอาชีพเกษตรกรกรรมและค้าขาย ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อเข้าสู่สภาพ
 สมรสได้ 10-12 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 19.0 และ 21.3 ตามลำดับ รองลงไป เข้าสู่
 สภาพการสมรสได้ 4-6 ปี และ 7-9 ปี ร้อยละ 18.3 18.8 และ 16.1 17.5 ตาม
 ลำดับ

ผู้ที่มีอาชีพรับจ้างและอื่นๆยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อเข้าสู่สภาพการสมรส
 ได้ 4-6 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 29.0 และ 21.7 ตามลำดับ รองลงไป 7-9 ปี ร้อยละ
 15.4 และ 17.0 ตามลำดับ

เมื่อไม่คำนึงถึงอาชีพ ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีรับประทานยาคุม
 เมื่อเข้าสู่สภาพการสมรสได้ 4-6 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 19.1 รองลงไป 10-12 ปี ร้อยละ
 18.4 ผู้ที่เข้าสู่สภาพการสมรส 22 ปีขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ
 4.5

จะเห็นว่าผู้ที่มีอาชีพรับราชการส่วนใหญ่ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อเข้า
 สภาพการสมรส 0-6 ปี เร็วกว่าผู้ที่มีอาชีพเกษตรกรกรรม ค้าขาย รับจ้าง และอื่น ๆ
 ซึ่งส่วนใหญ่เข้าสู่สภาพการสมรส 4-12 ปี จึงจะยอมรับการวางแผนครอบครัว

13. ระยะเวลาการสมรสจำแนกตามความต้องการมีบุตร

ตารางที่ 13 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธี
รับประทานยาคุม จำแนกตามระยะเวลาการสมรสและความ
ต้องการมีบุตร

ระยะเวลาการสมรส ความต้องการมีบุตร	0-3	4-6	7-9	10-12	13-15	16-18	19-21	22 +	รวม
ต้องการ	40.2 (548)	31.0 (423)	15.4 (210)	7.7 (105)	2.9 (39)	1.7 (23)	0.7 (10)	0.4 (6)	100 (1364)
ไม่ต้องการ	5.9 (624)	16.0 (1694)	18.5 (1964)	18.0 (1907)	15.8 (1685)	10.2 (1085)	10.1 (1073)	5.5 (587)	100 (10619)
ยังไม่แน่	21.8 (361)	29.0 (481)	2.0 (33)	30.2 (501)	8.1 (135)	3.7 (62)	3.8 (62)	1.4 (23)	100 (1658)
รวม	11.2 (1533)	19.1 (2598)	16.2 (2207)	18.4 (2513)	13.6 (1859)	8.6 (1170)	8.4 (1145)	4.5 (616)	

จากตารางที่ 13 ผู้ที่ต้องการมีบุตรเพิ่มยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีรับประทานยาคุม เมื่อเข้าสู่สภาพการสมรสได้ 0-3 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 40.2 รองลงไป 4-6 ปี ร้อยละ 31.0

ผู้ที่ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่มยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อเข้าสู่สภาพการสมรสได้ 7-9 ปีและ 10-12 ปี ร้อยละ 18.5 และ 18.0 ตามลำดับ รองลงไป 4-6 ปี ร้อยละ 16.0

ผู้ที่ยังไม่แน่ใจว่าต้องการมีบุตรเพิ่มขึ้นอีกหรือไม่ ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อเข้าสู่สภาพการสมรสได้ 10-12 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 30.2 รองลงไป 4-6 ปี ร้อยละ 29.0

เมื่อไม่คำนึงถึงความต้อการมีบุตร ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธี
รับประทานยาคุม เมื่อเข้าสู่สภาพการสมรสได้ 4-6 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 19.1 รองลงไป
10-12 ปี ร้อยละ 18.4 ผู้ที่เข้าสู่สภาพการสมรส 22 ปีขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัว
ต่ำที่สุด ร้อยละ 4.5

จากการวิเคราะห์สรุปได้ว่า ผู้ที่ต้อการมีบุตรเพิ่ม ยอมรับการวางแผนครอบครัว
เร็วกว่า ผู้ที่ไม่ต้อการมีบุตรเพิ่ม และระยะเวลาการสมรสของผู้ที่ต้อการมีบุตรเพิ่มใกล้เคียง
กับผู้ที่ยังไม่แน่ใจว่าต้อการมีบุตรเพิ่มหรือไม่

14. ระยะเวลาการสมรสจำแนกตามที่อยู่อาศัย

ตารางที่ 14 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีรับประทาน
ยาคุม จำแนกตามระยะเวลาการสมรสและที่อยู่อาศัย

ระยะเวลา การสมรส ที่อยู่ อาศัย	0-3	4-6	7-9	10-12	13-15	16-18	19-21	22 +	รวม
ในเขตเทศบาล	20.8 (148)	24.7 (176)	17.8 (127)	14.1 (101)	9.9 (71)	4.2 (30)	5.7 (41)	2.8 (20)	100 (714)
นอกเขตเทศบาล	10.7 (1385)	18.8 (2422)	16.1 (2080)	18.7 (2412)	13.8 (1788)	8.8 (1140)	8.5 (1104)	4.6 (596)	100 (12927)
รวม	11.2 (1533)	19.1 (2598)	16.2 (2207)	18.4 (2513)	13.6 (1859)	8.6 (1170)	8.4 (1145)	4.5 (616)	100 (13641)

จากตารางที่ 14 ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ยอมรับการวางแผนครอบครัว โดยวิธีรับประทานยาคุม เมื่อเข้าสู่สภาพการสมรสได้ 4-6 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 24.7 รองลงไป 0-3 ปี และ 7-9 ปี ร้อยละ 24.7 และ 17.8 ตามลำดับ

ผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อเข้าสู่สภาพการสมรสได้ 4-6 ปี และ 10-12 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 18.8 และ 18.7 ตามลำดับ รองลงไป 7-9 ปี ร้อยละ 16.1

เมื่อไม่คำนึงถึงที่อยู่อาศัย ผู้ที่เข้าสู่สภาพการสมรสได้ 4-6 ปี ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีรับประทานยาคุมสูงที่สุด ร้อยละ 19.1 รองลงไป 7-9 ปี และ 10-12 ปี ร้อยละ 16.2 และ 18.4 ตามลำดับ ผู้ที่เข้าสู่สภาพการสมรส 22 ปีขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 4.5 จะเห็นว่าผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล มีแนวโน้มในการยอมรับการวางแผนครอบครัวเร็วกว่าผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล

15. ความต้องการมีบุตรจำแนกตามอาชีพ

ตารางที่ 15 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีรับประทานยาคุม จำแนกตามความต้องการมีบุตรและอาชีพ

ความต้องการมีบุตร อาชีพ	ต้องการ	ไม่ต้องการ	ยังไม่แน่	รวม
รับราชการ	32.5 (110)	42.0 (142)	25.5 (86)	100 (338)
เกษตรกรรม	7.9 (875)	81.7 (9035)	10.4 (1147)	100 (11057)
ค้าขาย	15.0 (78)	16.8 (348)	18.2 (95)	100 (521)
รับจ้าง	16.7 (37)	55.7 (123)	27.6 (61)	100 (221)
อื่น ๆ	17.5 (266)	64.6 (971)	17.9 (269)	100 (1504)
รวม	100(1364)	77.8 (10619)	12.2 (1658)	100 (13641)

จากตารางที่ 15 ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว โดยวิธีรับประทานยาคุมที่มีอาชีพรับราชการ ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่มสูงสุด ร้อยละ 42.0 รองลงไปต้องการมีบุตรเพิ่ม ร้อยละ 32.5 และยังไม่แน่ใจว่าต้องการมีบุตรเพิ่มหรือไม่ ร้อยละ 25.5

ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวที่มีอาชีพเกษตรกรรม ค้าขาย รับจ้าง และอื่น ๆ ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่มสูงสุด ร้อยละ 81.7 66.8 55.7 และ 64.6 ตามลำดับ รองลงไปยังไม่แน่ใจว่าต้องการมีบุตรอีกหรือไม่ ร้อยละ 10.4 18.2 27.6 และ 17.9 ตามลำดับ และต้องการมีบุตรเพิ่ม ร้อยละ 7.9 15.0 16.7 และ 17.6 ตามลำดับ

เมื่อไม่คำนึงถึงอาชีพ ผู้ที่ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่มยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีรับประทานยาคุมสูงสุด ร้อยละ 77.8 รองลงไปเป็นผู้ที่ยังไม่แน่ใจว่าต้องการมีบุตรเพิ่มอีกหรือไม่ ร้อยละ 12.2 ผู้ที่ต้องการมีบุตรเพิ่มยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 10.0

จะเห็นได้ว่า ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวที่มีอาชีพรับราชการต้องการมีบุตรเพิ่มสูงกว่าอาชีพต่าง ๆ อาชีพเกษตรกรรมต่ำที่สุด ผู้ที่มีอาชีพเกษตรกรรมส่วนใหญ่มีบุตรที่มีชีวิตเกินความต้องการ เมื่อยอมรับการวางแผนครอบครัวแล้ว จึงไม่ต้องการที่จะมีบุตรต่อไปอีก ผู้ที่มีอาชีพรับราชการนั้นส่วนใหญ่มีบุตรตามจำนวนที่ต้องการ ทั้งนี้ เพราะมีความเข้าใจเรื่องการวางแผนครอบครัว และอาจคิดว่าเมื่อสภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวดีขึ้น ร่างกายของผู้เป็นแม่สมบูรณ์ ก็อาจจะมีการมีบุตรคนต่อไปได้

16. แหล่งข่าวจำแนกตามอาชีพ

ตารางที่ 16 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีรับประทานยาคุม จำแนกตามแหล่งข่าวและอาชีพ

แหล่งข่าว อาชีพ	สามี	เพื่อน-ญาติ	วิทยุ โทรทัศน์	สิ่งตีพิมพ์	เจ้าหน้าที่ สาธารณสุข	อื่น ๆ	รวม
รับราชการ	4.4 (15)	45.3 (153)	0.3 (1)	-	45.6 (154)	4.4 (15)	100 (338)
เกษตรกรรม	3.9 (431)	51.9 (5739)	0.1 (13)	0.2 (20)	37.1 (4107)	6.8 (747)	100 (11057)
ค้าขาย	3.1 (16)	58.7 (306)	0.2 (1)	-	36.3 (189)	1.7 (9)	100 (521)
รับจ้าง	3.6 (8)	69.7 (154)	-	-	23.5 (52)	3.2 (7)	100 (221)
อื่น ๆ	4.2 (63)	61.4 (924)	0.1 (1)	0.3 (4)	31.6 (476)	2.4 (36)	100 (1504)
รวม	3.9 (532)	53.3 (7276)	0.1 (16)	0.2 (24)	36.5 (4978)	6.0 (814)	100 (13641)

จากตารางที่ 16 ผู้ที่อาชีพรับราชการ เกษตรกรรม ค้าขาย รับจ้าง และอื่น ๆ ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีรับประทานยาคุม ทราบข่าวจากเพื่อน-ญาติ สูงที่สุด ร้อยละ 45.3 51.9 58.7 69.7 และ 61.4 ตามลำดับ รองลงไปทราบจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ร้อยละ 45.6 37.1 36.3 23.5 และ 31.6 ตามลำดับ

เมื่อไม่คำนึงถึงอาชีพ ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีรับประทานยาคุม ทราบข่าวเรื่องการวางแผนครอบครัวจากเพื่อน-ญาติ สูงที่สุด ร้อยละ 53.3 รองลงไปทราบจาก

เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ร้อยละ 36.5 ผู้ที่ทราบจากวิทยุ-โทรทัศน์ และสิ่งตีพิมพ์ต่ำที่สุด ร้อยละ 0.1 และ 0.2 ตามลำดับ

จะเห็นว่าผู้ที่อาศัยรับราชการทราบข่าวเรื่องการวางแผนครอบครัวจากเพื่อน-ญาติ แล้วยอมรับการวางแผนครอบครัว มีจำนวนร้อยละต่ำกว่าทุกอาชีพ แต่ที่ทราบข่าวจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข แล้วยอมรับการวางแผนครอบครัวสูงกว่าทุกอาชีพ อาชีพรับราชการส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาสูง และอาจมีความเชื่ออย่างมีเหตุผลมากกว่าผู้ที่ได้รับการศึกษาคำ ผู้ที่อาศัยรับราชการอาจมีความคิดว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ย่อมมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการวางแผนครอบครัวดีกว่าบุคคลอื่น ๆ เมื่อเจ้าหน้าที่เหล่านี้ได้แนะนำก็เห็นควรเชื่อมากกว่าบุคคลหรือแหล่งข่าวอื่น ๆ

17. จำนวนบุตรที่มีชีวิต จำแนกตามอาชีพ

ตารางที่ 17 อัตราร้อยของผู้อยู่อาศัยที่มีการวางแผนครอบครัวโดยวิธี
รับประทานยาคุม จำแนกตามจำนวนบุตรที่มีชีวิต และอาชีพ

จำนวนบุตร ที่มีชีวิต อาชีพ	ไม่มี	หนึ่งคน	สองคน	สามคน	สี่คน	ห้าคน	หกคน	เจ็ดคน	แปดคน	เก้าคนและ สูงกว่า	รวม
รับราชการ		28.4 (96)	29.9 (101)	18.3 (62)	8.3 (28)	6.8 (23)	1.2 (4)	3.5 (12)	1.8 (6)	1.8 (6)	100 (338)
เกษตรกรรม	0.1 (2)	6.9 (766)	17.9 (1980)	16.5 (1822)	16.6 (1840)	15.9 (1753)	11.9 (1313)	6.7 (737)	4.3 (480)	3.3 (364)	100 (11057)
ค้าขาย		11.1 (58)	20.7 (108)	16.9 (88)	15.1 (79)	16.3 (85)	9.8 (51)	3.7 (19)	2.9 (15)	3.5 (18)	100 (521)
รับจ้าง		20.8 (46)	28.1 (62)	13.6 (30)	13.1 (29)	12.2 (27)	6.8 (15)	2.7 (6)	.5 (1)	2.2 (5)	100 (221)
อื่น ๆ		15.4 (231)	23.0 (346)	16.9 (254)	16.0 (241)	11.5 (173)	7.3 (109)	4.6 (70)	2.8 (42)	2.5 (38)	100 (1504)
รวม	(2)	8.8 (1197)	19.0 (2597)	16.5 (2256)	16.3 (2217)	15.1 (2061)	10.9 (1492)	6.2 (844)	4.0 (544)	3.2 (431)	100 (13641)

จากตารางที่ 17 ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว โดยวิธีรับประทานยาคุม ที่มี
 อาชีพรับราชการ เมื่อมีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 29.9 รองลงไป
 จำนวน 1 คน ร้อยละ 28.4

ผู้ที่มีอาชีพเกษตรกร ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรจำนวน 2 คน
 สูงที่สุด ร้อยละ 17.9 รองลงไป จำนวน 3 คน 4 คน และ 5 คน ร้อยละ 16.5 ,
 16.6 และ 15.9 ตามลำดับ

ผู้ที่มีอาชีพค้าขาย ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรจำนวน 2 คน สูงที่สุด
 ร้อยละ 20.7 รองลงไป จำนวน 3 คน 4 คน และ 5 คน ร้อยละ 16.9 , 15.2 และ
 16.3 ตามลำดับ

ผู้ที่มีอาชีพรับจ้าง ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตร จำนวน 2 คน สูงที่สุด
 ร้อยละ 28.0 รองลงไป จำนวน 1 คน ร้อยละ 20.8

ผู้ที่มีอาชีพอื่น ๆ ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรจำนวน 2 คน สูงที่สุด
 ร้อยละ 23.0 รองลงไป จำนวน 2 คน 3 คน และ 4 คน ร้อยละ 15.4 , 16.9 และ
 16.0 ตามลำดับ

เมื่อไม่คำนึงถึงอาชีพ ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีรับประทานยาคุม เมื่อ
 มีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 19.0 รองลงไป จำนวน 3 คน และ 4 คน
 ร้อยละ 16.5 และ 16.3 ตามลำดับ ผู้ที่มีบุตร จำนวน 9 คนขึ้นไป ยอมรับการวางแผน
 ครอบครัวยุคใหม่ ร้อยละ 3.2

ผลจากการวิเคราะห์ จะเห็นว่าผู้ที่มีอาชีพรับราชการยอมรับการวางแผนครอบ-
 ครัว เมื่อมีจำนวนบุตรต่ำกว่าอาชีพเกษตรกร ค้าขาย และอื่น ๆ แต่ใกล้เคียงกับผู้ที่มี
 อาชีพรับจ้าง เมื่อพิจารณาจำนวนร้อยละที่จำนวนบุตร 1 คน และ 2 คน ผู้ที่มีอาชีพรับ
 ราชการมีจำนวนร้อยละสูงกว่าอาชีพรับจ้าง แสดงว่าผู้ที่มีอาชีพรับราชการส่วนใหญ่ยอมรับ
 การวางแผนครอบครัว เมื่อมีจำนวนบุตรที่มีชีวิตต่ำกว่าทุกกลุ่มอาชีพ

18. จำนวนบุตรชายที่มีชีวิต จำแนกตามอาชีพ

ตารางที่ 18 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีรับประทานยาคุม จำแนกจำนวนบุตรที่มีชีวิตและอาชีพ

บุตรชายที่มีชีวิต อาชีพ	จำนวนบุตรชายที่มีชีวิต								รวม
	ไม่มี	หนึ่งคน	สองคน	สามคน	สี่คน	ห้าคน	หกคน	เจ็ดคน และ สูงกว่า	
ข้าราชการ	21.0 (71)	41.7 (141)	20.4 (69)	11.2 (38)	3.3 (11)	1.5 (5)	0.6 (2)	0.3 (1)	100 (338)
เกษตรกรรม	12.1 (1335)	29.3 (3243)	23.6 (2604)	18.4 (2031)	10.6 (1167)	3.4 (378)	1.9 (216)	0.7 (83)	100 (11057)
ค้าขาย	13.4 (70)	31.8 (166)	22.3 (116)	19.2 (100)	8.1 (42)	2.5 (13)	1.7 (9)	1.0 (5)	100 (521)
รับจ้าง	15.4 (34)	42.1 (93)	22.6 (50)	11.3 (25)	6.8 (15)	1.4 (3)	0.4 (1)	-	100 (221)
อื่น ๆ	15.9 (239)	36.4 (548)	22.1 (333)	14.3 (215)	6.3 (95)	2.8 (43)	1.5 (23)	0.5 (8)	100 (1504)
รวม	12.8 (1749)	30.7 (4191)	23.3 (3172)	17.7 (2409)	9.8 (1330)	3.2 (442)	1.8 (251)	0.7 (97)	100 (13641)

จากตารางที่ 18 ผู้ที่มีอาชีพรับราชการยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีรับประทานยาคุม เมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 1 คน สูงที่สุด ร้อยละ 41.7 รองลงไป เป็นผู้ที่ไม่มียุตรชายและที่มีบุตรชาย จำนวน 2 คน ร้อยละ 21.0 และ 20.4 ตามลำดับ ผู้ที่มีอาชีพเกษตรกรรม ค้าขาย รับจ้าง และอื่น ๆ ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 1 คน สูงที่สุด ร้อยละ 29.3 31.8 42.1 และ 36.4

ตามลำดับ รองลงไป จำนวน 2 คน ร้อยละ 23.6 , 22.3 , 22.6 และ 22.1 ตามลำดับ

เมื่อไม่คำนึงถึงอาชีพ ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยรับประทานยาคุม เมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 1 คน สูงที่สุด ร้อยละ 30.7 รองลงไป จำนวน 2 คน ร้อยละ 23.3 ผู้ที่มีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 7 คนขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 0.7

19. ที่อยู่อาศัย จำแนกตามอาชีพ

ตารางที่ 19 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธี
รับประทานยาคุม จำแนกตามที่อยู่อาศัยและอาชีพ

อาชีพ / ที่อยู่อาศัย	ในเขตเทศบาล	นอกเขตเทศบาล	รวม
รับราชการ	18.9 (64)	81.1 (274)	100 (338)
เกษตรกรรม	3.8 (424)	96.2 (10633)	100 (11057)
ค้าขาย	12.7 (66)	87.3 (455)	100 (521)
รับจ้าง	11.8 (26)	88.2 (195)	100 (221)
อื่น ๆ	8.9 (134)	91.1 (1370)	100 (1504)
รวม	5.2 (714)	94.8 (12927)	100 (13641)

จากตารางที่ 19 ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีรับประทานยาคุมที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล มีอาชีพรับราชการสูงที่สุด ร้อยละ 18.9 รองลงไปผู้ที่มีอาชีพค้าขาย ร้อยละ 12.7 อาชีพรับจ้าง ร้อยละ 11.8 อาชีพอื่น ๆ 8.9 ผู้ที่มีอาชีพเกษตรกรรมต่ำที่สุด ร้อยละ 3.8

เมื่อไม่คำนึงถึงอาชีพ ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีรับประทานยาคุมอาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ร้อยละ 5.2 และผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล ร้อยละ 94.8

20. จำนวนบุตรที่มีชีวิต จำแนกตามความต้องการมีบุตร

ตารางที่ 20 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีรับประทานยาคุม จำแนกตามจำนวนบุตรที่มีชีวิต และความต้องการมีบุตร

ความต้องการมีบุตร \ จำนวนบุตรที่มีชีวิต	ไม่มี	หนึ่งคน	สองคน	สามคน	สี่คน	ห้าคน	หกคน	เจ็ดคน	แปดคน	เก้าคน และ สูงกว่า	รวม
ต้องการ		32.8 (447)	37.9 (517)	15.8 (216)	6.1 (83)	4.0 (54)	1.5 (21)	1.0 (14)	0.7 (9)	0.2 (3)	100 (1364)
ไม่ต้องการ	-(2)	4.5 (470)	14.8 (1574)	16.1 (1709)	18.0 (1911)	17.7 (1880)	12.9 (1372)	7.3 (776)	4.8 (512)	3.9 (413)	100 (10619)
ยังไม่แน		16.9 (280)	30.5 (506)	19.9 (331)	13.4 (223)	7.7 (127)	6.0 (99)	3.3 (54)	1.4 (23)	0.9 (15)	100 (1658)
รวม	-(2)	8.8 (1197)	19.0 (2597)	16.5 (2256)	16.3 (2217)	15.1 (2061)	10.9 (1492)	6.2 (844)	4.0 (544)	3.2 (431)	100 (13641)

จากตารางที่ 20 ผู้ที่ต้องการมีบุตรเพิ่ม ขอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธี
รับประทานยาคุม เมื่อมีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 37.9 รองลงไป
จำนวน 1 คน ร้อยละ 32.8

ผู้ที่ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่ม ขอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรที่มีชีวิต จำนวน
4 คน สูงที่สุด ร้อยละ 18.0 รองลงไป จำนวน 3 คน และ 5 คน ร้อยละ 16.1 และ
17.7 ตามลำดับ

ผู้ที่ยังไม่แน่ใจว่าต้องการมีบุตรเพิ่มขึ้นหรือไม่ ขอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อ
มีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 30.5 รองลงไป จำนวน 3 คน ร้อยละ
19.9

เมื่อไม่คำนึงถึงความต้องการมีบุตร ผู้ที่ขอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธี
รับประทานยาคุม เมื่อมีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 19.0 รองลงไป
จำนวน 3 คน และ 4 คน ร้อยละ 16.5 และ 16.3 ตามลำดับ ผู้ที่มีบุตรจำนวน 9 คน
ขึ้นไป ขอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 3.2

ผู้ที่ต้องการมีบุตรเพิ่มส่วนใหญ่ขอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อมีบุตรที่มีชีวิต
1-2 คน ซึ่งใกล้เคียงกับผู้ที่ยังไม่แน่ใจว่าต้องการมีบุตรเพิ่มหรือไม่ แต่เมื่อพิจารณาตาม
จำนวนร้อยละ ผู้ที่ต้องการมีบุตรเพิ่มมีจำนวนร้อยละสูงกว่าผู้ที่ยังไม่แน่ใจมีจำนวนบุตรที่
มีชีวิต 1-2 คน ส่วนผู้ที่ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่มนั้นส่วนใหญ่ขอมรับการวางแผนครอบครัว
เมื่อมีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 3-5 คน และอาจคิดว่าจำนวนบุตรที่มีอยู่ขณะนี้เพียงพอแล้ว
จึงไม่ต้องการมีบุตรเพิ่มขึ้นอีก

21. จำนวนบุตรชายที่มีชีวิต จำแนกตามความต้องการมีบุตร

ตารางที่ 21 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธี
รับประทานยาคุม จำแนกตามจำนวนบุตรชายที่มีชีวิต และ
ความต้องการมีบุตร

บุตรชายที่ มีชีวิต ความต้องการ มีบุตร	ไม่มี	หนึ่งคน	สองคน	สามคน	สี่คน	ห้าคน	หกคน	เจ็ดคน	รวม
ต้องการ	29.1 (397)	46.9 (640)	15.5 (212)	6.1 (83)	1.3 (18)	0.8 (11)	0.1 (1)	0.2 (2)	100 (1364)
ไม่ต้องการ	9.7 (1034)	26.8 (2848)	24.9 (2639)	20.2 (2148)	11.5 (1217)	3.8 (406)	2.2 (238)	0.9 (89)	100 (10619)
ยังไม่แน	19.2 (318)	42.4 (703)	19.4 (321)	10.7 (178)	5.7 (95)	1.5 (25)	0.7 (12)	0.4 (6)	100 (1658)
รวม	12.8 (1749)	30.7 (4191)	23.3 (3172)	17.7 (2409)	9.8 (1330)	3.2 (442)	1.8 (251)	0.7 (97)	100 (13641)

จากตารางที่ 21 ผู้ที่ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่มยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีรับ
ประทานยาคุม เมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 1 คน สูงที่สุดร้อยละ 46.9 รองลงไปเป็นผู้
ที่ไม่มีบุตรชายที่มีชีวิต ร้อยละ 29.1

ผู้ที่ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่ม ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน
1 คน ร้อยละ 26.8 รองลงไป จำนวน 2 คน ร้อยละ 22.0

ผู้ที่ยังไม่แน่ใจว่าต้องการมีบุตรเพิ่มหรือไม่ ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อมีบุตร
ชายที่มีชีวิต จำนวน 1 คน สูงที่สุด ร้อยละ 42.4 รองลงไป เป็นผู้ที่ไม่มีจำนวนบุตรชายที่มี
ชีวิตและมีจำนวนบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 2 คน ร้อยละ 19.2 และ 19.4 ตามลำดับ

เมื่อไม่คำนึงถึงความต้องการมีบุตร ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธี
รับประทานยาคุม เมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 1 คน สูงที่สุด ร้อยละ 30.7 รองลง
ไป จำนวน 2 คน ร้อยละ 23.3 ผู้ที่มีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 7 คนขึ้นไป ยอมรับการ
วางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 0.7

ผลจากการวิเคราะห์จะเห็นได้ว่าผู้ที่ต้องการมีบุตรเพิ่มและผู้ที่ยังไม่แน่ใจว่า
ต้องการมีบุตรเพิ่มหรือไม่ ส่วนใหญ่ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อไม่มีจำนวนบุตร
ชายและเมื่อมีจำนวนบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 1 คน เหตุที่ต้องการมีบุตรเพิ่มขึ้น อาจ
เนื่องมาจากต้องการบุตรชายก็ได้ สำหรับผู้ที่ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่มขึ้นส่วนใหญ่ยอมรับการ
วางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรชาย จำนวน 3-5 คน จึงไม่ต้องการที่จะมีบุตรเพิ่มขึ้นอีก
ต่อไป

22. การมีบุตรจำแนกตามที่อยู่อาศัย

ตารางที่ 22 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีรับประทาน
ยาคุม จำแนกตามความต้องการมีบุตรและที่อยู่อาศัย

ที่อยู่อาศัย	ความต้องการมีบุตร		ยังไม่แน่ใจ	รวม
	ต้องการ	ไม่ต้องการ		
ในเขตเทศบาล	13.6(97)	69.7(498)	16.7(119)	100(714)
นอกเขตเทศบาล	9.8(1267)	78.3(10121)	11.9(1539)	100(12927)
รวม	10.0(1364)	77.8(10619)	12.2(1658)	100(13641)

จากตารางที่ 22 ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีรับประทานยาคุมที่อาศัย
อยู่ในเขตเทศบาล ต้องการมีบุตรเพิ่มขึ้นอีก ร้อยละ 13.6 และที่ยังไม่แน่ใจว่าต้องการมี
บุตรเพิ่มขึ้นอีกหรือไม่ มีจำนวนร้อยละ 16.7

ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล ต้องการมีบุตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.8 และที่ยังไม่แน่ใจว่าต้องการมีบุตรเพิ่มขึ้นอีกหรือไม่ จำนวนร้อยละ 11.9

เมื่อไม่คำนึงถึงที่อยู่อาศัย ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีรับประทานยาคุม ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่มสูงที่สุดร้อยละ 77.8 รองลงไปเป็นผู้ที่ยังไม่แน่ใจว่าต้องการมีบุตรเพิ่มขึ้นหรือไม่ ร้อยละ 12.2 และผู้ที่ต้องการมีบุตรเพิ่มยอมรับการวางแผนครอบครัวค่าที่สุด ร้อยละ 10.0

ความต้องการมีบุตรเพิ่มของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีรับประทานยาคุม ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลสูงกว่าผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล และผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ตอบว่ายังไม่แน่ใจว่าต้องการมีบุตรเพิ่มขึ้นอีกหรือไม่ สูงกว่าผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้ที่อยู่ในเขตเทศบาลยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อยังมีบุตรจำนวนน้อย ทั้งนี้เมื่อมีบุตรคนสุดท้ายโตพอแล้วและฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวดีขึ้น ก็อาจจะต้องการมีบุตรเพิ่มขึ้นอีก

23. แหล่งข่าวจำแนกตามที่อยู่อาศัย

ตารางที่ 23 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีรับประทานยาคุม จำแนกตามแหล่งข่าวและที่อยู่อาศัย

แหล่งข่าว ที่อยู่อาศัย	สามี	เพื่อน-ญาติ	วิทยุ โทรทัศน์	สิ่งตีพิมพ์	เจ้าหน้าที่ สาธารณสุข	อื่น ๆ	รวม
ในเขตเทศบาล	4.8 (34)	49.4 (353)	0.8 (6)	0.4 (3)	28.6 (204)	16.0 (114)	100 (714)
นอกเขตเทศบาล	3.8 (499)	53.6 (6923)	0.1 (10)	0.2 (21)	36.9 (4774)	5.4 (700)	100 (12927)
รวม	3.9 (533)	53.3 (7276)	0.1 (16)	0.2 (24)	36.5 (4978)	6.0 (814)	100 (13641)

จากตารางที่ 23 ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีรับประทานยาคุม
 อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ทราบข่าวเรื่องการวางแผนครอบครัวจากเพื่อน-ญาติ สูงที่สุด
 ร้อยละ 49.4 รองลงไปทราบจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ร้อยละ 28.6

สำหรับผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล ทราบข่าว
 จากเพื่อน-ญาติ สูงที่สุดเช่นเดียวกัน ร้อยละ 53.6 และรองลงไปทราบจากเจ้าหน้าที่
 กระทรวงสาธารณสุข ร้อยละ 36.9

เมื่อไม่คำนึงถึงที่อยู่อาศัย ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีรับประทาน
 ยาคุม ทราบข่าวเรื่องการวางแผนครอบครัวจากเพื่อน-ญาติ สูงที่สุด ร้อยละ 53.3
 รองลงไปทราบจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ร้อยละ 36.5 ผู้ที่ทราบจากวิทยุ-โทรทัศน์
 และสิ่งตีพิมพ์ต่ำที่สุด ร้อยละ 0.1 และ 0.2 ตามลำดับ

24. จำนวนบุตรชายที่มีชีวิต จำแนกตามจำนวนบุตรที่มีชีวิต

ตารางที่ 24 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธี

รับประทานยาคุม จำแนกตามจำนวนบุตรชายที่มีชีวิตและจำนวนบุตรที่มีชีวิต

บุตรชายที่มีชีวิต บุตรที่มีชีวิต	ไม่มี	หนึ่งคน	สองคน	สามคน	สี่คน	ห้าคน	หกคน	เจ็ดคน และ สูงกว่า	รวม
ไม่มี	-(2)	-	-	-	-	-	-	-	(2)
หนึ่งคน	47.4 (567)	52.6 (630)	-	-	-	-	-	-	100 (1197)
สองคน	22.5 (583)	51.6 (1341)	25.9 (673)	-	-	-	-	-	100 (2597)
สามคน	16.2 (365)	48.9 (1103)	22.7 (521)	12.2 (276)	-	-	-	-	100 (2256)
สี่คน	6.0 (134)	26.4 (586)	37.7 (835)	22.4 (496)	7.5 (166)	-	-	-	100 (2217)
ห้าคน	2.6 (54)	13.7 (283)	30.0 (619)	34.5 (709)	16.6 (343)	2.6 (53)	-	-	100 (2061)
หกคน	2.3 (34)	10.4 (155)	20.8 (310)	34.3 (511)	24.1 (360)	6.6 (99)	1.5 (23)	-	100 (1492)
เจ็ดคน	0.8 (7)	7.6 (64)	16.8 (142)	29.7 (251)	26.6 (224)	12.1 (102)	5.6 (47)	0.8 (7)	100 (844)
แปดคน	0.6 (3)	3.9 (21)	9.9 (54)	19.5 (106)	26.3 (143)	18.9 (103)	16.5 (90)	4.4 (24)	100 (544)
เก้าคนและ สูงกว่า	-	1.9 (8)	6.3 (27)	13.9 (60)	21.8 (94)	19.7 (85)	21.1 (91)	15.3 (66)	100 (431)
รวม	12.8 (1749)	30.7 (4191)	23.3 (3172)	17.7 (2409)	9.8 (1330)	3.2 (442)	1.8 (251)	0.7 (97)	100 (13641)

จากตารางที่ 24 ผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 1 คน ยอมรับการวางแผนครอบครัว โดยวิธีรับประทานยาคุม เมื่อมีบุตรชาย จำนวน 1 คน สูงที่สุด ร้อยละ 52.6 และไม่มีบุตรชาย ร้อยละ 47.4

ผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 2 คน และ 3 คน ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรชาย จำนวน 1 คน สูงที่สุด ร้อยละ 51.6 และ 48.9 ตามลำดับ รองลงไป จำนวน 2 คน ร้อยละ 25.9 และ 22.7 ตามลำดับ

ผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 4 คน ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อมีบุตร จำนวน 2 คน สูงที่สุดร้อยละ 37.7 รองลงไปจำนวน 1 คน ร้อยละ 26.4

ผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 5 คน ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อมีบุตรชาย จำนวน 3 คน สูงที่สุด ร้อยละ 34.5 รองลงไป จำนวน 2 คน ร้อยละ 30.0

ผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 6 คน และ 7 คน ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อมี จำนวนบุตรชาย จำนวน 3 คน สูงที่สุด ร้อยละ 34.3 และ 29.7 ตามลำดับ รองลงไป จำนวน 4 คน ร้อยละ 24.1 และ 26.6 ตามลำดับ

ผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 8 คน ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อมีบุตรชาย จำนวน 4 คน สูงที่สุด ร้อยละ 26.3 รองลงไป จำนวน 3 คน และ 5 คน ร้อยละ 19.5 และ 18.9 ตามลำดับ

ผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิต 9 คนขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรชายจำนวน 4 คน สูงที่สุด ร้อยละ 21.8 รองลงไป จำนวน 5 คน และ 6 คน ร้อยละ 19.7 และ 21.1 ตามลำดับ

เมื่อไม่คำนึงถึงบุตรที่มีชีวิต ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีรับประทาน ยาคุม เมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 1 คน สูงที่สุด ร้อยละ 30.7 รองลงไป จำนวน 2 คน ร้อยละ 23.3 ผู้ที่มีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 7 คนขึ้นไป ยอมรับการวางแผน ครอบครัวยุทธศาสตร์ ร้อยละ 0.7

25. จำนวนบุตรที่มีชีวิต จำแนกตามที่อยู่อาศัย

ตารางที่ 25 อัตราส่วนร้อยละของผู้หย่อมรับการวางแผนครอบครัว โดยวิธี
รับประทานยาคุม จำแนกตามจำนวนบุตรที่มีชีวิตและสถานที่อาศัย

จำนวนบุตรที่มีชีวิต ที่อยู่อาศัย	จำนวนบุตรที่มีชีวิต										
	ไม่มี	หนึ่งคน	สองคน	สามคน	สี่คน	ห้าคน	หกคน	เจ็ดคน	แปดคน	เก้าคน และ สูงกว่า	รวม
ในเขตเทศบาล	-	15.3 (109)	14.9 (106)	30.3 (216)	14.0 (100)	9.4 (67)	8.1 (58)	3.3 (24)	3.1 (22)	1.6 (12)	100 (714)
นอกเขตเทศบาล	-(2)	8.4 (1088)	19.3 (2491)	15.8 (2040)	16.4 (2117)	15.4 (1994)	11.1 (1434)	6.3 (820)	4.0 (522)	3.3 (419)	100 (12927)
รวม	-(2)	8.8 (1197)	19.0 (2597)	16.5 (2256)	16.3 (2217)	15.1 (2061)	10.9 (1492)	6.2 (844)	4.0 (544)	3.2 (431)	100 (13641)

จากตารางที่ 25 ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลยอมรับการวางแผนครอบครัว โดยวิธีรับประทานยาคุม เมื่อมีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 3 คน สูงที่สุด ร้อยละ 30.3 รองลงไป จำนวน 1 คน 2 คน และ 4 คน ร้อยละ 15.3 14.9 และ 14.0 ตามลำดับ

ผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 19.3 รองลงไป จำนวน 3 คน และ 4 คน ร้อยละ 15.2 และ 16.4 ตามลำดับ

เมื่อไม่คำนึงถึงที่อยู่อาศัย ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว โดยวิธีรับประทานยาคุม เมื่อมีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 19.0 รองลงไป จำนวน 3 คน และ 4 คน ร้อยละ 16.5 และ 16.3 ตามลำดับ ผู้ที่มีบุตร จำนวน 9 คนขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 3.2

จะเห็นว่าผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลมีแนวโน้มในการยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรที่มีชีวิตจำนวนต่ำกว่าผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล และจำนวนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวตามจำนวนบุตรที่มีชีวิตของผู้ที่อาศัยในเขตเทศบาลต่ำกว่าผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาลอย่างเห็นได้ชัด

26. จำนวนบุตรชายที่มีชีวิต จำแนกตามที่อยู่อาศัย

ตารางที่ 26 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธี
รับประทานยาคุม จำแนกตามจำนวนบุตรชายที่มีชีวิตและที่อยู่อาศัย

บุตรชายที่มีชีวิต ที่อยู่อาศัย	จำนวนบุตรชายที่มีชีวิต								รวม
	ไม่มี	หนึ่งคน	สองคน	สามคน	สี่คน	ห้าคน	หกคน	เจ็ดคน และ สูงกว่า	
ในเขต เทศบาล	14.6 (104)	35.7 (255)	26.3 (188)	12.8 (91)	6.7 (48)	2.9 (21)	0.7 (5)	0.3 (2)	100 (714)
นอกเขต เทศบาล	12.7 (1645)	30.5 (3936)	23.1 (2984)	17.9 (2318)	9.9 (1282)	3.3 (421)	1.9 (246)	0.7 (95)	100 (12927)
รวม	12.8 (1749)	30.7 (4191)	23.3 (3172)	17.7 (2409)	9.8 (1330)	3.2 (442)	1.8 (251)	0.7 (97)	100 (13641)

จากตารางที่ 26 ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาลยอมรับการวางแผน
ครอบครัว โดยวิธีรับประทานยาคุม เมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 1 คน สูงที่สุดร้อยละ 35.7
และ 30.5 ตามลำดับ รองลงไป จำนวน 2 คน ร้อยละ 26.3 และ 23.1

เมื่อไม่คำนึงถึงที่อยู่อาศัย ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีรับประทานยาคุม
เมื่อมีจำนวนบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 1 คน สูงที่สุด ร้อยละ 30.7 รองลงไป จำนวน 2 คน
ร้อยละ 23.3 ผู้ที่มีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 7 คน ขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำ
ที่สุด ร้อยละ 0.7

ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีห่วงอนามัย

1. อายุ จำแนกตามระดับการศึกษา

ตารางที่ 27 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีห่วงอนามัย
จำแนกตามอายุและระดับการศึกษา

อายุ ระดับการศึกษา	อายุ							รวม
	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45 +	
ไม่ได้รับการศึกษา	-	13.7 (34)	22.1 (55)	32.5 (81)	23.3 (58)	7.6 (19)	0.8 (2)	100 (249)
ประถมปีที่ 1-4	1.1 (114)	17.3 (1772)	28.3 (2905)	25.5 (2619)	20.2 (2072)	6.7 (685)	0.9 (90)	100 (10257)
ประถมปีที่ 5-7	5.1 (4)	39.7 (31)	29.5 (23)	10.3 (8)	7.7 (6)	7.7 (6)	-	100 (78)
มัธยมศึกษาปีที่ 1-3	2.9 (7)	40.6 (99)	25.7 (87)	13.9 (34)	4.5 (11)	1.2 (3)	1.2 (3)	100 (244)
สูงกว่ามัธยมศึกษา ปีที่ 3	0.8 (1)	28.4 (37)	51.5 (67)	15.4 (20)	0.8 (1)	3.1 (4)	-	100 (130)
รวม	1.2 (126)	18.0 (1973)	28.6 (3137)	25.2 (2762)	19.6 (2148)	6.5 (717)	0.9 (95)	100 (10958)

จากตารางที่ 27 ผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษา ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธี
ห่วงอนามัย เมื่ออายุ 30-34 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 32.5 รองลงไปอายุ 25-39 ปี ร้อยละ
23.3

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 1-4 ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่ออายุ
25-29 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 28.3 รองลงไปอายุ 30-34 ปี ร้อยละ 25.5

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 5-7 ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่ออายุ
20-24 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 39.7 รองลงไปอายุ 25-29 ปี ร้อยละ 29.5

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อ
อายุ 20-24 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 40.6 รองลงไปอายุ 25-29 ปี ร้อยละ 35.7

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับสูงกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3 ยอมรับการวางแผนครอบครัว
อายุ 25-29 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 51.5 รองลงไปอายุ 20-24 ปี ร้อยละ 28.4

เมื่อไม่คำนึงถึงระดับการศึกษา ผู้ที่มีอายุ 25-29 ปี ยอมรับการวางแผน
ครอบครัวสูงที่สุด ร้อยละ 28.6 รองลงไปอายุ 30-34 ปี ร้อยละ 25.2 ผู้ที่มีอายุ
45 ปีขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 0.9

ผู้ที่ได้รับการศึกษา เมื่อเข้าสู่สภาพสมรสแล้วจะยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อ
อายุน้อยกว่าผู้ที่ได้รับการศึกษาคำ ทั้งนี้ เพราะผู้ที่ได้รับการศึกษาคำ เห็นว่า³ การมีบุตร
จำนวนมาก ๆ เป็นสิ่งที่ดีไว้ช่วยกันทำมาหากิน ประกอบกับค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูบุตรต่ำ
ไม่ต้องศึกษาเล่าเรียนมากนักก็สามารถทำงานได้

---

³ นิพนธ์ เทพวัลย์ "อุปสรรคต่อการใช้นโยบายวางแผนครอบครัวในประเทศ
กอบพัฒนา" จดหมายข่าวประชากร 7 (ธันวาคม, 2514), 13.

2. ระยะเวลาการสมรส จำแนกตามระดับการศึกษา

ตารางที่ 28 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีห่วงอนามัย
จำแนกตามระยะเวลาการสมรส และระดับการศึกษา

ระยะเวลา การสมรส การศึกษา	0-3	4-6	7-9	10-12	13-15	16-18	19-21	22 +	รวม
ไม่ได้รับการ การศึกษา	5.2 (13)	13.3 (33)	16.1 (40)	22.5 (56)	15.3 (38)	14.8 (37)	9.2 (23)	3.6 (9)	100 (249)
ประถมปีที่ 1-4	6.7 (689)	18.9 (1936)	18.0 (1844)	14.8 (1517)	20.1 (2064)	9.2 (948)	7.8 (803)	4.5 (456)	100 (10257)
ประถมปีที่ 5-7	30.7 (24)	24.4 (19)	19.2 (15)	6.4 (5)	11.5 (9)	3.9 (39)	1.3 (1)	2.6 (2)	100 (78)
มัธยมศึกษา ปีที่ 1-3	32.8 (80)	35.2 (86)	16.8 (41)	6.9 (7)	4.1 (10)	2.6 (6)	1.2 (3)	0.4 (1)	100 (244)
สูงกว่ามัธยม ศึกษาปีที่ 3	48.5 (63)	35.4 (46)	6.9 (9)	4.6 (6)	1.5 (2)	0.8 (1)	1.5 (2)	0.8 (1)	100 (130)
รวม	7.9 (869)	19.3 (2120)	17.8 (1949)	14.6 (1601)	19.4 (2123)	9.1 (995)	7.6 (832)	4.3 (469)	100 (10958)

จากตารางที่ 28 ผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษา ยอมรับการวางแผนครอบครัว โดยวิธี
ห่วงอนามัย เมื่อเข้าสู่สภาพการสมรสได้ 10-12 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 22.5 รองลงไป
7-9 ปี ร้อยละ 16.1

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 1-4 ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อเข้าสู่
สภาพการสมรสได้ 13-15 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 20.1 รองลงไป 4-6 ปี และ 7-9 ปี
ร้อยละ 18.9 และ 18.0 ตามลำดับ

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 5-7 ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อเข้าสู่
สภาพการสมรสได้ 0-3 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 30.7 รองลงไป 4-6 ปี ร้อยละ 24.4

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อ
เข้าสู่สภาพการสมรสได้ 4-6 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 35.3 รองลงไป 0-3 ปี ร้อยละ
32.8

ผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3 เข้าสู่สภาพการสมรสได้ 0-3 ปี
สูงที่สุด ร้อยละ 48.5 รองลงไป 4-6 ปี ร้อยละ 35.4

เมื่อไม่คำนึงถึงระดับการศึกษา ผู้ที่เข้าสู่สภาพการสมรสได้ 4-6 ปี และ
13-15 ปี ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีห่วงอนามัยสูงที่สุด ร้อยละ 19.3 และ
19.4 ตามลำดับ รองลงไป 7-9 ปี ร้อยละ 17.8 ผู้ที่เข้าสู่สภาพการสมรสตั้งแต่
22 ปีขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 4.3

ผู้ที่ได้รับการศึกษาค่าส่วนใหญ่ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อเข้าสู่สภาพการ
สมรสจนถึง 7-15 ปี เมื่อเปรียบเทียบกับผู้ที่ได้รับการศึกษาจะเห็นว่าผู้ที่ได้รับการศึกษา
ยอมรับการวางแผนครอบครัวได้เร็วกว่า เพราะส่วนใหญ่ยอมรับการวางแผนครอบครัว
เมื่อเข้าสู่สภาพการสมรสได้ 0-6 ปี

3. อาชีพ จำแนกตามระดับการศึกษา

ตารางที่ 29 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว โดยวิธีห่วง
อนามัย จำแนกตามอาชีพและระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	อาชีพ	รับ ราชการ	เกษตร กรรม	ค้าขาย	รับจ้าง	อื่น ๆ	รวม
ไม่ได้รับการศึกษา		-	79.1 (197)	2.4 (6)	2.4 (6)	16.1 (40)	100 (249)
ประถมปีที่ 1-4		0.5 (50)	84.5 (8671)	3.1 (318)	1.2 (125)	10.7 (1093)	100 (10257)
ประถมปีที่ 5-7		6.4 (5)	30.8 (24)	14.1 (11)	6.4 (5)	42.3 (33)	100 (78)
มัธยมศึกษาปีที่ 1-3		26.6 (65)	12.7 (31)	8.2 (20)	9.1 (22)	43.4 (106)	100 (244)
สูงกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3		69.2 (90)	2.3 (3)	2.3 (3)	3.1 (4)	23.1 (30)	100 (130)
รวม		1.9 (210)	81.4 (8926)	3.3 (358)	1.5 (162)	11.9 (1302)	100 (10958)

จากตารางที่ 29 ผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษาและที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 1-4 ที่มีอาชีพเกษตรกรรม ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีห่วงอนามัยสูงสุด ร้อยละ 79.1 และ 84.5 ตามลำดับ รองลงไปที่อาชีพอื่น ๆ ร้อยละ 16.1 และ 10.7 ตามลำดับ

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 5-7 ที่มีอาชีพอื่น ๆ ยอมรับการวางแผนครอบครัวสูงสุด ร้อยละ 42.3 รองลงไปที่อาชีพเกษตรกรรมร้อยละ 30.8

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ที่มีอาชีพอื่น ๆ ยอมรับการวางแผนครอบครัวสูงสุด ร้อยละ 43.4 รองลงไปที่อาชีพรับราชการ ร้อยละ 26.6

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับสูงกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีอาชีพรับราชการยอมรับการวางแผนครอบครัวสูงสุด ร้อยละ 69.2 รองลงไปที่อาชีพอื่น ๆ ร้อยละ 23.1

เมื่อไม่คำนึงถึงระดับการศึกษา ผู้ที่มีอาชีพเกษตรกรรมยอมรับการวางแผนครอบครัวสูงสุด ร้อยละ 81.4 รองลงไปที่อาชีพอื่น ๆ ร้อยละ 11.9 อาชีพรับจ้างยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 1.5

จะเห็นว่าผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวที่ได้รับการศึกษาค่าส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ต้องใช้แรงงาน ผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงขึ้น จะเห็นมาประกอบอาชีพรับราชการและอื่น ๆ กันมากขึ้น โดยเฉพาะผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับสูงกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3 มีอาชีพรับราชการสูงสุด

4. ความต้องการมีบุตร จำแนกตามระดับการศึกษา

ตารางที่ 30 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีห่วงอนามัย
จำแนกตามความต้องการมีบุตร และระดับการศึกษา

ความต้องการมีบุตร / ระดับการศึกษา	ต้องการ	ไม่ต้องการ	ยังไม่แน่	รวม
ไม่ได้รับการศึกษา	5.6 (14)	85.6 (213)	8.8 (22)	100 (249)
ประถมศึกษาปีที่ 1-4	6.8 (696)	83.5 (8565)	9.7 (996)	100 (10257)
ประถมศึกษาปีที่ 5-7	20.5 (16)	47.4 (37)	32.1 (25)	100 (78)
มัธยมศึกษาปีที่ 1-3	29.0 (71)	48.0 (117)	23.0 (56)	100 (244)
สูงกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3	36.9 (48)	41.6 (54)	21.5 (28)	100 (130)
รวม	7.7 (845)	82.0 (8986)	10.3 (1127)	100 (10958)

จากตารางที่ 30 ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีห่วงอนามัย ที่ไม่ได้รับการศึกษา ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 1-4 และประถมศึกษาปีที่ 5-7 ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่มสูงสุด ร้อยละ 85.6 83.5 และ 47.4 ตามลำดับ รองลงไปเป็นผู้ที่ยังไม่แน่ใจว่าต้องการมีบุตรเพิ่มอีกหรือไม่ ร้อยละ 8.8 9.7 และ 32.1 ตามลำดับ

ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวที่ได้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 และสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่มสูงสุด ร้อยละ 48.0 และ 41.6 ตามลำดับ รองลงไปเป็นผู้ที่ต้องการมีบุตรเพิ่ม ร้อยละ 29.0 และ 36.9 ตามลำดับ

เมื่อไม่คำนึงถึงระดับการศึกษา ผู้ที่ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่ม ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีห่วงอนามัยสูงสุด ร้อยละ 82.0 รองลงไปเป็นผู้ที่ยังไม่แน่ใจว่าต้องการมีบุตรเพิ่มขึ้นอีกหรือไม่ ร้อยละ 10.3 และผู้ที่ต้องการมีบุตรเพิ่ม ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 7.7

ผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษา ต้องการมีบุตรเพิ่มต่ำที่สุด ร้อยละ 4.4 และจำนวนร้อยละจะสูงขึ้นตามระดับการศึกษาที่สูงขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ที่ได้รับการศึกษาสูง เมื่อยอมรับการวางแผนครอบครัวแล้ว ยังต้องการมีบุตรเพิ่มเป็นจำนวนร้อยละสูงกว่าผู้ที่ได้รับการศึกษาต่ำ

5. แหล่งข่าว จำแนกตามระดับการศึกษา

ตารางที่ 31 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธี
ห่วงอนามัย จำแนกตามแหล่งข่าวและระดับการศึกษา

แหล่งข่าว ระดับการศึกษา	สามี	เพื่อน-ญาติ	วิทยุ โทรทัศน์	สิ่งตีพิมพ์	เจ้าหน้าที่ สาธารณสุข	อื่น ๆ	รวม
ไม่ได้รับการศึกษา	7.2 (18)	73.1 (182)	-	-	18.1 (45)	1.6 (4)	100 (249)
ประถมปีที่ 1-4	4.5 (456)	73.4 (7524)	0.1 (9)	0.2 (22)	17.2 (1770)	4.6 (476)	100 (10257)
ประถมปีที่ 5-7	1.3 (1)	75.6 (59)	-	-	20.5 (16)	2.6 (2)	100 (78)
มัธยมศึกษาปีที่ 1-3	2.8 (7)	61.5 (150)	-	-	32.4 (79)	3.3 (8)	100 (244)
สูงกว่ามัธยมศึกษา ปีที่ 3	10.0 (13)	56.2 (73)	-	-	30.7 (40)	3.1 (4)	(130)
รวม	4.5 (495)	72.9 (7988)	0.1 (9)	0.2 (22)	17.8 (1950)	4.5 (494)	(10958)

จากตารางที่ 31 ผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษา ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 1-4 ประถมปีที่ 5-7 มัธยมศึกษาปีที่ 1-3 และสูงกวาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีห่วงอนามัย โดยทราบข่าวเรื่องการวางแผนครอบครัวจาก เพื่อน-ญาติ สูงที่สุด ร้อยละ 73.1 73.4 75.6 61.5 และ 56.2 ตามลำดับ รองลงไปทราบจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ร้อยละ 18.1 17.2 20.5 32.4 และ 30.7 ตามลำดับ

เมื่อไม่คำนึงถึงระดับการศึกษา ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีห่วงอนามัย ทราบข่าวเรื่องการวางแผนครอบครัวจาก เพื่อน-ญาติ สูงที่สุด ร้อยละ 72.9 รองลงไปทราบจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ร้อยละ 17.8 ผู้ที่ทราบข่าวจากวิทยุ โทรทัศน์ และสิ่งตีพิมพ์ ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 0.1 และ 0.2 ตามลำดับ

จากผลการวิเคราะห์ สรุปได้ว่า ผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษาจนถึงผู้ที่ได้รับการศึกษา ประถมปีที่ 7 ทราบเรื่องการวางแผนครอบครัวจาก เพื่อน-ญาติ และยอมรับการวางแผนครอบครัวสูงกว่าผู้ที่ได้รับการศึกษาที่สูงกว่า ทั้งนี้ เพราะผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงได้ทราบข่าวจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ซึ่งอาจคิดว่าเป็นแหล่งข่าวที่อาจน่าเชื่อถือ ได้มากกว่าแหล่งข่าวต่าง ๆ

6. จำนวนบุตรที่มีชีวิต จำแนกตามระดับการศึกษา

ตารางที่ 32 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีทวงอนามัย จำแนกตาม
จำนวนบุตรที่มีชีวิต และระดับการศึกษา

จำนวนบุตรที่มีชีวิต ระดับการศึกษา	ไม่มี	หนึ่งคน	สองคน	สามคน	สี่คน	ห้าคน	หกคน	เจ็ดคน	แปดคน	เก้าคน และ สูงกว่า	รวม
ไม่ได้รับการศึกษา	-	4.0 (10)	9.6 (24)	11.2 (28)	16.5 (41)	20.1 (50)	18.5 (46)	10.1 (25)	7.6 (19)	2.4 (6)	100 (249)
ประถมปีที่ 1-4	-	3.1 (316)	13.0 (1372)	21.7 (2227)	19.8 (2034)	13.7 (1404)	11.2 (1149)	7.9 (805)	4.9 (507)	4.3 (443)	100 (10257)
ประถมปีที่ 5-7	-	19.2 (15)	37.2 (29)	16.7 (13)	8.9 (7)	8.9 (7)	3.9 (3)	3.9 (3)	1.3 (1)	-	100 (78)
มัธยมศึกษาปีที่ 1-3	-	20.9 (51)	37.7 (92)	24.6 (60)	9.4 (23)	5.3 (13)	1.7 (4)	0.4 (1)	-	-	100 (224)
สูงกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3	-	26.2 (34)	30.0 (39)	16.2 (21)	11.5 (15)	4.6 (6)	2.3 (3)	6.9 (9)	2.3 (3)	-	100 (130)
รวม	-	3.9 (426)	14.2 (1556)	21.5 (2349)	19.3 (2120)	13.5 (1480)	11.0 (1205)	7.7 (843)	4.8 (530)	4.1 (449)	100 (10958)

จากตารางที่ 32 ผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษา ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธี
 ท่วงนಾಮัย เมื่อมีบุตรทั้งหมด จำนวน 5 คน สูงที่สุด ร้อยละ 20.1 รองลงไป จำนวน
 4 คน ร้อยละ 16.5

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 1-4 ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อมีบุตร
 จำนวน 3 คน สูงที่สุด ร้อยละ 21.7 รองลงไป จำนวน 4 คน ร้อยละ 19.8

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 5-7 ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อมีบุตร
 จำนวน 2 คน ร้อยละ 37.2 รองลงไป จำนวน 1 คน ร้อยละ 19.2

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อ
 มีบุตร จำนวน 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 37.7 รองลงไป จำนวน 3 คน ร้อยละ 24.6

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับสูงกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3 ยอมรับการวางแผนครอบครัว
 เมื่อมีบุตร จำนวน 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 30.0 รองลงไป จำนวน 1 คน ร้อยละ 26.2

เมื่อไม่คำนึงถึงระดับการศึกษา ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตร
 จำนวน 3 คน สูงที่สุด ร้อยละ 21.5 รองลงไป จำนวน 4 คน ร้อยละ 19.3 ผู้ที่มี
 บุตร จำนวน 9 คนขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 4.1

จะเห็นว่าผู้ที่ได้รับการศึกษาสูง ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อมีบุตรจำนวน
 ต่ำกว่าผู้ที่ได้รับการศึกษาต่ำ แสดงว่าการศึกษามีความสัมพันธ์กับการวางแผนครอบครัว
 อย่างแท้จริง

7. จำนวนบุตรชายที่มีชีวิต จำแนกตามระดับการศึกษา

ตารางที่ 33 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธี
ห่วงอนามัย จำแนกตามจำนวนบุตรชายที่มีชีวิตและระดับการศึกษา

บุตรชายที่ ระคม มีชีวิต การศึกษา	ไม่มี	หนึ่งคน	สองคน	สามคน	สี่คน	ห้าคน	หกคน	เจ็ดคน และ สูงกว่า	รวม
ไม่ได้รับการ ศึกษา	5.2 (13)	25.3 (63)	22.9 (57)	24.5 (61)	11.3 (28)	6.8 (17)	2.8 (7)	1.2 (3)	100 (249)
ประถมปีที่ 1 - 4	4.9 (499)	23.3 (2392)	34.2 (3504)	18.8 (1930)	10.3 (1061)	5.6 (569)	1.9 (205)	1.0 (97)	100 (10257)
ประถมปีที่ 5 - 7	11.5 (9)	47.4 (37)	16.6 (13)	15.4 (12)	3.9 (3)	2.6 (2)	2.6 (2)	-	100 (78)
มัธยมศึกษา ปีที่ 1 - 3	18.1 (44)	44.3 (108)	25.8 (63)	9.0 (22)	1.6 (4)	0.8 (2)	0.4 (1)	-	100 (244)
สูงกว่า มัธยมศึกษา ปีที่ 3	25.4 (33)	45.4 (59)	14.6 (19)	12.3 (16)	2.3 (3)	-	-	-	100 (130)
รวม	5.5 (598)	24.3 (2659)	33.4 (3656)	18.6 (2041)	10.0 (1099)	5.4 (590)	1.9 (215)	0.9 (100)	100 (10958)

จากตารางที่ 33 ผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษา ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธี
ห่วงอนามัย เมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 3 คน สูงที่สุด ร้อยละ 25.3 รองลงไป
จำนวน 3 คน ร้อยละ 24.5

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 1-4 ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมี
บุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 34.2 รองลงไป จำนวน 1 คน ร้อยละ
23.3

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 5-7 ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อมีบุตร
ชายที่มีชีวิต จำนวน 1 คน สูงที่สุด ร้อยละ 47.4 รองลงไป จำนวน 2 คน ร้อยละ
16.6

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อ
มีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 1 คน สูงที่สุด ร้อยละ 44.3 รองลงไป จำนวน 2 คน
ร้อยละ 25.8

ผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ยอมรับการวางแผนครอบครัว
เมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 1 คน สูงที่สุด ร้อยละ 45.4 รองลงไปคือไม่มีบุตรชาย
ร้อยละ 25.4

เมื่อไม่คำนึงถึงระดับการศึกษา ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อมีบุตรชาย
ที่มีชีวิต จำนวน 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 33.4 รองลงไป จำนวน 1 คน ร้อยละ 24.3
ผู้ที่มีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 7 คนขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ
0.9

ผู้ที่มีการศึกษาระดับต่ำ ต้องการมีบุตรชายจำนวนมาก⁴ เพื่อไว้สืบตระกูล หรือ
เพื่อไว้ทำพิธีกรรมต่าง ๆ อันจะเป็นการโค่นบุญกุศล

⁴ นิพนธ์ เทพวัลย์, เรื่องเดิม, หน้า 16.

8. ที่อยู่อาศัย จำแนกตามระดับการศึกษา

ตารางที่ 34 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธี
ห่วงอนามัย จำแนกตามที่อยู่อาศัยและระดับการศึกษา

ที่อยู่อาศัย ระดับการศึกษา	ในเขตเทศบาล	นอกเขตเทศบาล	รวม
ไม่ได้รับการศึกษา	1.2 (3)	98.8 (246)	100 (249)
ประถมปีที่ 1-4	2.9 (293)	97.1 (9964)	100 (10257)
ประถมปีที่ 5-7	6.4 (5)	93.6 (73)	100 (78)
มัธยมศึกษาปีที่ 1-3	11.1 (27)	88.9 (217)	100 (244)
สูงกว่ามัธยมศึกษา ปีที่ 3	18.5 (24)	81.5 (106)	100 (130)
รวม	3.2 (352)	96.8 (10606)	100 (10958)

จากตารางที่ 34 ผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษาที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีห่วงอนามัย ร้อยละ 1.2 ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับประถมปีที่ 1-4 ร้อยละ 2.9 ประถมปีที่ 5-7 ร้อยละ 6.4 มัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ร้อยละ 11.1 และสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 18.5

เมื่อไม่คำนึงถึงระดับการศึกษา จะเห็นว่าผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีห่วงอนามัย ร้อยละ 3.2 และผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล ร้อยละ 96.8

ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลที่ไม่ได้รับการศึกษามีจำนวนร้อยละต่ำที่สุด และจำนวนร้อยละจะสูงขึ้นตามระดับการศึกษา ผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีจำนวนร้อยละสูงสุด

9. อายุ จำแนกตามอาชีพ

ตารางที่ 35 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีทางอนามัย
จำแนกตามอายุและอาชีพ

อายุ อาชีพ	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45 +	รวม
รับราชการ	-	25.7 (54)	39.5 (83)	21.9 (46)	6.7 (14)	5.7 (12)	0.5 (1)	100 (210)
เกษตรกรรม	0.9 (80)	16.3 (1453)	27.9 (2489)	25.7 (2297)	21.2 (1893)	7.1 (630)	0.9 (83)	100 (8926)
ค้าขาย	1.1 (4)	15.9 (57)	28.8 (103)	29.3 (105)	18.7 (67)	5.6 (20)	0.6 (2)	100 (358)
รับจ้าง	1.9 (3)	28.4 (46)	32.1 (52)	22.8 (37)	10.5 (17)	3.7 (6)	0.6 (1)	100 (162)
อื่น ๆ	3.0 (39)	27.9 (363)	31.5 (410)	21.3 (277)	12.0 (156)	3.7 (49)	0.6 (8)	100 (132)
รวม	1.2 (126)	18.0 (1973)	28.6 (3137)	25.2 (2763)	19.6 (2148)	6.5 (717)	0.9 (95)	100 (10958)

จากตารางที่ 35 ผู้ที่มีอาชีพรับราชการยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธี
ห่วงอนามัยเมื่ออายุ 25-29 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 35.9 รองลงไปอายุ 20-24 ปี ร้อยละ
25.7

ผู้ที่มีอาชีพเกษตรกรรม ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่ออายุ 25-29 ปี ร้อยละ
27.9 รองลงไปอายุ 30-34 ปี ร้อยละ 25.7

ผู้ที่มีอาชีพค้าขาย ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่ออายุ 25-29 ปี และ
30-34 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 28.8 และ 29.3 ตามลำดับ รองลงไปอายุ 35-39 ปี
ร้อยละ 18.7

ผู้ที่มีอาชีพรับจ้าง ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่ออายุ 25-29 ปี สูงที่สุด
ร้อยละ 32.1 รองลงไปอายุ 20-24 ปี ร้อยละ 28.4

ผู้ที่มีอาชีพอื่น ๆ ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่ออายุ 25-29 ปี ร้อยละ
31.5 รองลงไป อายุ 20-24 ปี ร้อยละ 27.9

เมื่อไม่คำนึงถึงอาชีพ ผู้ที่มีอายุ 25-29 ปี ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดย
วิธีห่วงอนามัย สูงที่สุดร้อยละ 28.6 รองลงไปอายุ 30-34 ปี ร้อยละ 25.2 ผู้ที่มี
อายุ 45 ปีขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุดร้อยละ 0.9

ส่วนใหญ่ผู้ที่มีอาชีพรับราชการ เข้าสู่อุปการการสมรสเมื่ออายุสูงกว่าทุกอาชีพ
เพราะต้องใช้เวลาในการศึกษา สูงกว่ากลุ่มอาชีพอื่น ๆ แต่เมื่อพิจารณาจากตารางการ
วิเคราะห์ จะเห็นได้ว่าผู้ที่มีอาชีพรับราชการยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่ออายุ
ใกล้เคียงกับอาชีพรับจ้างและอื่น ๆ และกลับมีแนวโน้มการยอมรับการวางแผนครอบครัว
เมื่ออายุต่ำกว่า ผู้ที่มีอาชีพเกษตรกรรมและค้าขาย

10. อายุ จำแนกตามความต้องการมีบุตร

ตารางที่ 36 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธี
ห่วงอนามัย จำแนกตามอายุและความต้องการมีบุตร

ความต้องการมีบุตร \ อายุ	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45 +	รวม
ต้องการ	5.3 (45)	45.2 (382)	31.5 (266)	13.7 (116)	3.9 (33)	0.4 (3)	-	100 (845)
ไม่ต้องการ	0.6 (54)	14.2 (1280)	28.1 (2525)	26.8 (2408)	21.7 (1950)	7.6 (679)	1.0 (90)	100 (8986)
ยังไม่แน่	2.4 (27)	27.6 (311)	30.7 (346)	21.1 (238)	11.7 (165)	3.1 (35)	0.4 (5)	100 (1127)
รวม	1.2 (126)	18.0 (1973)	28.6 (3137)	25.2 (2762)	19.6 (2148)	6.5 (717)	0.9 (95)	100 (10958)

จากตารางที่ 36 ผู้ที่^{ต้องการมีบุตรเพิ่ม} ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีห่วงอนามัย
เมื่ออายุ 20-24 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 45.2 รองลงไปอายุ 25-29 ปี ร้อยละ 31.5

ผู้ที่^{ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่ม} ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่ออายุ 25-29 ปี สูงที่สุด
ร้อยละ 28.1 รองลงไป อายุ 30-34 ปี ร้อยละ 26.8

ผู้ที่ยัง^{ไม่แน่ใจว่าต้องการมีบุตรเพิ่มอีกหรือไม่} ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่ออายุ
25-29 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 30.7 รองลงไปอายุ 20-24 ปี ร้อยละ 27.6

เมื่อ^{ไม่คำนึงถึงความต้องการมีบุตร} ผู้ที่มีอายุ 25-29 ปี ยอมรับการวางแผน
ครอบครัวโดยวิธีห่วงอนามัยสูงที่สุด ร้อยละ 28.6 รองลงไปอายุ 30-34 ปี ร้อยละ 25.2

ผู้ที่มีอายุ 45 ปีขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 0.9

จากการวิเคราะห์ สรุปได้ว่าผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวที่ต้องการมีบุตรเพิ่ม ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่ม และผู้ที่ยังไม่แน่ใจ ว่าต้องการมีบุตรเพิ่มหรือไม่ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20-34 ปี ซึ่งวัยนี้ถือว่าเป็นวัยทำงาน และต้องการรับภาระของครอบครัวอย่างเต็มที่ทั้งสิ้น ฉะนั้น ผู้ที่อยู่ในวัยนี้จึงต้องการวางแผนครอบครัว เพื่อจะได้มีเวลาในการประกอบอาชีพ และได้พักผ่อนอย่างเต็มที่ บางพวกอาจไม่ต้องการมีบุตรเพิ่มขึ้นอีก บางพวกยังต้องการมีบุตรเพิ่ม และบางพวกยังไม่แน่ใจว่าต้องการมีบุตรเพิ่มอีกหรือไม่ ทั้งนี้ อาจขึ้นอยู่กับสภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว ความสมบูรณ์ของร่างกายของผู้เป็นแม่

11. อายุ จำแนกตามที่อยู่อาศัย

ตารางที่ 37 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีห่วงอนามัย จำแนกตามอายุและที่อยู่อาศัย

อายุ ที่อยู่อาศัย	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45 +	รวม
ในเขตเทศบาล	3.7 (13)	29.2 (103)	34.9 (123)	19.9 (70)	7.7 (27)	4.0 (14)	0.6 (2)	100 (352)
นอกเขตเทศบาล	1.1 (113)	17.6 (1870)	28.4 (3014)	25.4 (2692)	2.0 (2121)	6.6 (703)	0.9 (93)	100 (10606)
รวม	1.2 (126)	18.0 (1973)	28.6 (3137)	25.2 (2762)	19.6 (2148)	6.5 (717)	0.9 (95)	100 (10958)

จากตารางที่ 37 ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อ
อายุ 25-29 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 34.9 รองลงไปอายุ 20-24 ปี ร้อยละ 29.2

ผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่ออายุ 25-29 ปี
สูงที่สุด ร้อยละ 28.4 รองลงไปอายุ 30-34 ปี ร้อยละ 25.4

เมื่อไม่คำนึงถึงที่อยู่อาศัย ผู้ที่มีอายุ 25-29 ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดย
วิธีทางอนามัย สูงที่สุด ร้อยละ 28.6 รองลงไปอายุ 30-34 ปี ร้อยละ 25.2 ผู้ที่มีอายุ
45 ปีขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 0.9

จะเห็นว่าผู้ที่อยู่ในเขตเทศบาลส่วนใหญ่ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่ออายุ
ระหว่าง 20-29 ปี และผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาลยอมรับเมื่ออายุระหว่าง 25-34 ปี
แสดงว่าผู้ที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาลมีแนวโน้มการยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่ออายุ
ต่ำกว่าผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล

12. ระยะเวลาการสมรส จำแนกตามอาชีพ

ตารางที่ 38 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธี
ห่วงอนามัย จำแนกตามระยะเวลาการสมรสและอาชีพ

ระยะเวลา การสม รส อาชีพ	0-3	4-6	7-9	10-12	13-15	16-18	19-21	22 +	รวม
รับราชการ	38.6 (81)	31.4 (66)	12.4 (26)	7.1 (15)	4.3 (9)	1.4 (3)	2.9 (6)	1.9 (4)	100 (210)
เกษตรกรรม	5.5 (492)	17.7 (1587)	18.1 (1617)	15.2 (1362)	20.4 (1819)	9.7 (867)	8.5 (762)	4.7 (420)	100 (8926)
ค้าขาย	12.0 (43)	17.3 (62)	17.0 (61)	13.1 (47)	22.9 (82)	8.7 (31)	6.2 (22)	2.8 (10)	100 (358)
รับจ้าง	20.4 (33)	24.7 (40)	15.4 (25)	12.3 (20)	13.6 (22)	8.0 (13)	2.5 (4)	3.1 (5)	100 (162)
อื่น ๆ	16.9 (220)	28.0 (365)	16.9 (220)	12.1 (157)	14.7 (191)	6.2 (81)	2.9 (38)	2.3 (30)	100 (1300)
รวม	7.9 (869)	19.3 (2120)	17.8 (1949)	14.6 (1601)	19.4 (2123)	9.1 (995)	7.6 (832)	4.3 (469)	100 (10958)

จากตารางที่ 38 ผู้ที่มีอาชีพรับราชการยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธี
ห่วงอนามัยเมื่อเข้าสู่สภาพการสมรสได้ 0-3 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 38.6 รองลงไป 4-6 ปี
ร้อยละ 31.4

ผู้ที่มีอาชีพเกษตรกรยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อเข้าสู่สภาพการสมรสได้
13-15 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 20.4 รองลงไป 4-6 ปี 7-9 ปี และ 10-12 ปี ร้อยละ
17.7 18.1 และ 15.2 ตามลำดับ

ผู้ที่มีอาชีพค้าขายยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อเข้าสู่สภาพการสมรสได้
13-15 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 22.9 รองลงไป 4-6 ปี 7-9 ปี และ 10-12 ปี ร้อยละ
17.3 17.0 และ 13.1 ตามลำดับ

ผู้ที่มีอาชีพรับจ้างยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อเข้าสู่สภาพการสมรสได้
4-6 ปี ร้อยละ 24.7 รองลงไป 0-3 ปี ร้อยละ 20.4

ผู้ที่มีอาชีพอื่น ๆ ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อเข้าสู่สภาพการสมรสได้
4-6 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 28.0 รองลงไป 0-3 ปี และ 7-9 ปี ร้อยละ 16.9 และ
18.4 ตามลำดับ

เมื่อไม่คำนึงถึงอาชีพ ผู้ที่เข้าสู่สภาพการสมรสได้ 4-6 ปี และ 13-15 ปี ยอมรับ
การวางแผนครอบครัวโดยวิธีห่วงอนามัยสูงที่สุด ร้อยละ 19.3 และ 19.4 ตามลำดับ
รองลงไป 7-9 ปี ร้อยละ 17.8 ผู้ที่เข้าสู่สภาพการสมรสได้ 22 ปีขึ้นไป ยอมรับการ
วางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 4.3

จะเห็นว่า ผู้ที่มีอาชีพรับราชการมีแนวโน้มยอมรับการวางแผนครอบครัวเร็วกว่า
ทุกกลุ่มอาชีพ ผู้ที่มีอาชีพเกษตรกรและค้าขายยอมรับเมื่อเข้าสู่สภาพการสมรสนานกว่า
อาชีพรับราชการ รับจ้าง และอื่น ๆ อย่างเห็นได้ชัด อาชีพจึงน่าจะมีความสัมพันธ์กับการ
วางแผนครอบครัว

13. ระยะเวลาการสมรสจำแนกตามความต้องการมีบุตร

ตารางที่ 39 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีห่วงอนามัย
จำแนกตามระยะเวลาการสมรสและความต้องการมีบุตร

ระยะเวลา ความต้องการ มีบุตร	0-3	4-6	7-9	10-12	13-15	16-18	19-21	22 +	รวม
ต้องการ	30.5 (258)	38.2 (323)	15.6 (132)	5.6 (47)	7.2 (61)	1.7 (14)	0.6 (5)	0.6 (5)	100 (845)
ไม่ต้องการ	4.5 (406)	16.7 (1502)	18.1 (1626)	15.7 (1413)	21.3 (1917)	10.0 (901)	8.7 (780)	4.9 (441)	100 (8986)
ยังไม่แน	18.2 (205)	26.1 (295)	17.0 (191)	12.5 (141)	12.9 (145)	7.1 (80)	4.2 (47)	2.0 (23)	100 (1127)
รวม	7.9 (869)	19.3 (2120)	17.8 (1949)	14.6 (1601)	19.4 (2123)	9.1 (995)	7.6 (832)	4.3 (469)	100 (10958)

จากตารางที่ 39 ผู้ที่^{ต้องการมีบุตร}เพิ่ม ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีห่วงอนามัย เมื่อเข้าสู่สภาพการสมรสได้ 4-6 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 38.2 รองลงไป 0-3 ปี ร้อยละ 30.5

ผู้ที่^{ไม่ต้องการมีบุตร}เพิ่ม ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อเข้าสู่สภาพการสมรสได้ 13-15 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 21.3 รองลงไป 4-6 ปี 7-9 ปี และ 10-12 ปี ร้อยละ 16.7 18.1 และ 15.7 ตามลำดับ

ผู้ที่ยัง^{ไม่แน่ใจว่าต้องการมีบุตรเพิ่มหรือไม่} ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อเข้าสู่สภาพการสมรสได้ 4-6 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 26.1 รองลงไป 0-3 ปี และ 7-9 ปี ร้อยละ 18.2 และ 17.0 ตามลำดับ

เมื่อไม่คำนึงถึงความต้องการมีบุตร ผู้ที่เข้าสู่สภาพการสมรสได้ 4-6 ปี และ 13-15 ปี ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีห่วงอนามัยสูงสุด ร้อยละ 19.3 และ 19.4 ตามลำดับ รองลงไป 7-9 ปี ร้อยละ 17.8 ผู้ที่เข้าสู่สภาพการสมรสได้ 22 ปี ขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัวค่าที่สุด ร้อยละ 4.3

จะเห็นว่าผู้ที่ต้องการมีบุตรเพิ่มและผู้ที่ยังไม่แน่ใจว่าต้องการมีบุตรเพิ่มอีกหรือไม่ ส่วนใหญ่ยอมรับการวางแผนครอบครัวเร็วกว่าผู้ที่ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่ม สองพวกแรกอาจมีบุตรจำนวนน้อย และทราบว่าวิธีการวางแผนครอบครัวช่วยให้มีจำนวนบุตรตามความต้องการได้ และขณะนี้ยังไม่พร้อมที่จะมีบุตรคนต่อไป จึงควรยอมรับการวางแผนครอบครัวก่อน เมื่อเห็นว่าตนเองพร้อมที่จะมีบุตรคนต่อไป ก็เลิกยอมรับการวางแผนครอบครัว ก็จะ มีบุตรคนต่อไปได้

14. ระยะเวลาการสมรส จำแนกตามที่อยู่อาศัย

ตารางที่ 40 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีห่วงอนามัย จำแนกตามระยะเวลาการสมรสและที่อยู่อาศัย

ระยะเวลา ที่อยู่อาศัย	0-3	4-6	7-9	10-12	13-15	16-18	19-21	22 +	รวม
ในเขต เทศบาล	29.3 (103)	22.7 (80)	14.5 (51)	7.7 (27)	17.6 (62)	4.8 (17)	2.0 (7)	1.4 (5)	100 (352)
นอกเขต เทศบาล	7.2 (766)	19.2 (2040)	17.9 (1898)	14.9 (1574)	19.4 (2061)	9.2 (978)	7.8 (825)	4.4 (464)	100 (10606)
รวม	7.9 (869)	19.3 (2120)	17.8 (1949)	14.6 (1601)	19.4 (2123)	9.1 (995)	7.6 (832)	4.3 (469)	100 (10958)

จากตารางที่ 40 ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีห่วงอนามัย เมื่อเข้าสู่สภาพการสมรสได้ 0-3 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 29.3 รองลงไป 4-6 ปี ร้อยละ 22.7

ผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อเข้าสู่สภาพการสมรสได้ 4-6 ปี และ 13-15 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 19.2 และ 19.4 ตามลำดับ รองลงไป 7-9 ปี ร้อยละ 17.9

เมื่อไม่คำนึงถึงที่อยู่อาศัย ผู้ที่เข้าสู่สภาพการสมรสได้ 4-6 ปี และ 13-15 ปี ยอมรับการวางแผนครอบครัวสูงที่สุด ร้อยละ 19.3 และ 19.4 ตามลำดับ รองลงไป 7-9 ปี ร้อยละ 17.8 ผู้ที่เข้าสู่สภาพการสมรส 22 ปีขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 4.3

จากการวิเคราะห์ อาจสรุปได้ว่าผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ยอมรับการวางแผนครอบครัวเร็วกว่าผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล

15. ความต้องการมีบุตร จำแนกตามอาชีพ

ตารางที่ 41 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีทางอนามัย
จำแนกตามความต้องการมีบุตรและอาชีพ

ความต้องการมีบุตร อาชีพ	ต้องการ	ไม่ต้องการ	ยังไม่แน่	รวม
รับราชการ	27.6 (58)	48.1 (101)	24.3 (51)	100 (210)
เกษตรกรรวม	5.6 (501)	86.5 (7721)	7.9 (704)	100 (8926)
ค้าขาย	12.0 (43)	76.0 (272)	12.0 (43)	100 (358)
รับจ้าง	13.6 (22)	65.4 (106)	21.0 (34)	100 (162)
อื่น ๆ	17.0 (221)	60.4 (786)	22.6 (295)	100 (1302)
รวม	7.7 (845)	82.0 (8986)	10.3 (1127)	100 (10958)

จากตารางที่ 41 ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีห่วงอนามัยที่มีอาชีพ
รับราชการไม่ต้องการมีบุตรเพิ่ม สูงที่สุด ร้อยละ 48.1 รองลงไปเป็นผู้ที่ต้องการมีบุตร
เพิ่ม ร้อยละ 27.6 และผู้ที่ยังไม่แน่ใจว่าต้องการมีบุตรเพิ่มหรือไม่ ร้อยละ 24.3

ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวที่มีอาชีพเกษตรกรรม รับจ้าง และอื่น ๆ ไม่
ต้องการมีบุตรเพิ่มสูงที่สุด ร้อยละ 86.5 65.4 และ 60.4 ตามลำดับ รองลงไปเป็นผู้
ที่ยังไม่แน่ใจว่าต้องการมีบุตรเพิ่มอีกหรือไม่ ร้อยละ 7.9 21.0 และ 22.6 ตามลำดับ
และผู้ที่ต้องการมีบุตรเพิ่ม ร้อยละ 5.6 13.6 และ 17.0 ตามลำดับ

ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวที่มีอาชีพค้าขาย ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่ม สูงที่สุด
ร้อยละ 76.0 รองลงไปเป็นผู้ที่ต้องการมีบุตรเพิ่มและผู้ที่ยังไม่แน่ใจ ร้อยละ 12.0

เมื่อไม่คำนึงถึงอาชีพ ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีห่วงอนามัย ไม่
ต้องการมีบุตรเพิ่ม สูงที่สุด ร้อยละ 82.0 รองลงไปเป็นผู้ที่ยังไม่แน่ใจว่าต้องการมีบุตร
เพิ่มขึ้นหรือไม่ ร้อยละ 10.3 ผู้ที่ต้องการมีบุตรเพิ่มยอมรับการวางแผนครอบครัวค่าที่สุด

7.7

จะเห็นว่าทุกกลุ่มอาชีพส่วนใหญ่ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่ม อาชีพรับราชการที่มีความ
ต้องการมีบุตรเพิ่มสูงกว่ากลุ่มอาชีพอื่น ๆ และอาชีพเกษตรกรรมมีความต้องการต่ำที่สุด
ร้อยละ 5.6 เพราะผู้ที่มีอาชีพเกษตรกรรมส่วนใหญ่มีบุตรตามความต้องการหรือเกินความ
ต้องการอยู่แล้ว จึงไม่ต้องการที่จะมีบุตรเพิ่มขึ้นอีกเป็นส่วนใหญ่

16. แผลงชาว จำแนกตามอาชีพ

ตารางที่ 42 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีห่วงอนามัย
จำแนกตามแหล่งชาวและอาชีพ

แหล่งชาว อาชีพ	สามี	เพื่อน-ญาติ	วิทยุ โทรทัศน์	สิ่งตีพิมพ์	เจ้าหน้าที่ สาธารณสุข	อื่น ๆ	รวม
รับราชการ	5.3 (11)	60.1 (128)	-	-	30.0 (63)	3.8 (8)	100 (210)
เกษตรกรรม	4.2 (372)	74.6 (6664)	0.1 (6)	0.2 (20)	15.8 (1407)	5.1 (451)	100 (8926)
ค้าขาย	7.0 (25)	67.3 (241)	0.3 (1)	0.3 (1)	23.7 (85)	1.4 (5)	100 (358)
รับจ้าง	6.2 (10)	68.5 (111)	-	-	25.3 (41)	-	100 (162)
อื่น ๆ	5.4 (71)	64.8 (844)	0.2 (2)	0.1 (1)	27.2 (354)	2.3 (30)	100 (1302)
รวม	4.5 (490)	72.9 (7988)	0.1 (9)	0.2 (22)	17.8 (1950)	4.5 (494)	100 (10958)

จากตารางที่ 42 ผู้ที่มีอาชีพรับราชการ เกษตรกรรม ค้าขาย รับจ้าง และอื่น ๆ
 ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีห่วงอนามัย ทราบข่าวจาก เพื่อน-ญาติ สูงที่สุด ร้อยละ
 60.9 74.6 67.3 68.5 และ 64.8 ตามลำดับ รองลงไปทราบจากเจ้าหน้าที่
 สาธารณสุข ร้อยละ 30.0 15.8 23.7 25.3 และ 27.2 ตามลำดับ

เมื่อไม่คำนึงถึงอาชีพ ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีห่วงอนามัย ทราบ
 ข่าวเรื่องการวางแผนครอบครัวจาก เพื่อน-ญาติ สูงที่สุด ร้อยละ 72.9 รองลงไปทราบ
 จากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ร้อยละ 17.8 ผู้ที่ทราบจากวิทยุ-โทรทัศน์ และสิ่งพิมพ์ ยอมรับ
 การวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด 0.1 และ 0.2 ตามลำดับ

ผู้ที่มีอาชีพรับราชการทราบข่าวเรื่องการวางแผนครอบครัวจาก เพื่อน-ญาติ แล้ว
 ยอมรับการวางแผนครอบครัว มีจำนวนร้อยละต่ำกว่าทุกอาชีพ แต่ที่ทราบข่าวจากเจ้าหน้าที่
 สาธารณสุข แล้วยอมรับการวางแผนครอบครัวสูงกว่าทุกอาชีพ อาชีพรับราชการส่วนใหญ่
 เป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาสูง และอาจมีความเชื่ออย่างมีเหตุผลมากกว่าผู้ที่ได้รับการศึกษาต่ำ
 ผู้ที่มีอาชีพรับราชการอาจมีความคิดว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขย่อมมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่อง
 การวางแผนครอบครัวเป็นอย่างดี เมื่อเจ้าหน้าที่เหล่านั้นแนะนำก็เห็นควรเชื่อมากกว่าบุคคล
 หรือแหล่งข่าวอื่น

17. จำนวนบุตรที่มีชีวิต จำแนกตามอาชีพ

ตารางที่ 43 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีห่วงอนามัย จำแนกตามจำนวนบุตรที่มีชีวิตและอาชีพ

อาชีพ	หนึ่งคน	สองคน	สามคน	สี่คน	ห้าคน	หกคน	เจ็ดคน	แปดคน	เก้าคน และ สูงกว่า	รวม
รับราชการ	20.0 (42)	36.2 (76)	23.3 (49)	8.1 (17)	5.2 (11)	1.9 (4)	2.9 (6)	1.4 (3)	1.0 (2)	100 (210)
เกษตรกรรวม	2.5 (227)	12.2 (1087)	20.6 (1834)	20.5 (1832)	14.1 (1254)	11.9 (1068)	8.4 (748)	5.3 (474)	4.5 (402)	100 (8926)
ค้าขาย	4.4 (16)	16.8 (60)	24.0 (86)	12.3 (44)	15.4 (55)	13.4 (48)	6.7 (24)	4.8 (17)	2.2 (8)	100 (358)
รับจ้าง	11.7 (19)	24.1 (39)	30.2 (49)	10.5 (17)	11.1 (18)	3.7 (6)	3.1 (5)	1.9 (3)	3.7 (6)	100 (162)
อื่น ๆ	9.4 (122)	22.6 (294)	25.4 (331)	16.1 (210)	10.9 (142)	6.1 (79)	4.6 (60)	2.5 (33)	2.4 (31)	100 (1302)
รวม	3.9 (426)	14.2 (1556)	21.5 (2349)	19.3 (2120)	13.5 (1480)	11.0 (1205)	7.7 (843)	4.8 (530)	4.1 (449)	100 (10958)

จากตารางที่ 43 ผู้ที่มีอาชีพรับราชการ ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธี
 หวงอนามัย เมื่อมีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 36.2 รองลงไปจำนวน
 1 คน และ 3 คน ร้อยละ 20.0 และ 23.3 ตามลำดับ

ผู้ที่มีอาชีพเกษตรกรรวม ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรที่มีชีวิต จำนวน
 3 คน และ 4 คน สูงที่สุด ร้อยละ 20.6 และ 20.5 ตามลำดับ รองลงไป จำนวน
 5 คน ร้อยละ 14.1

ผู้ที่มีอาชีพค้าขาย รับจ้าง และอื่น ๆ ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรที่
 มีชีวิต จำนวน 3 คน สูงที่สุด ร้อยละ 24.0 30.2 และ 25.4 ตามลำดับ รองลงไป
 จำนวน 2 คน ร้อยละ 16.8 24.1 และ 22.6 ตามลำดับ

เมื่อไม่คำนึงถึงอาชีพ ผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 3 คน ยอมรับการวางแผน
 ครอบครัวโดยวิธีหวงอนามัย สูงที่สุด ร้อยละ 21.5 รองลงไป จำนวน 4 คน ร้อยละ
 19.3 ผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิต 9 คนขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 4.1

จะเห็นว่า ผู้ที่มีอาชีพเกษตรกรรวม ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อมีบุตรที่มี
 ชีวิต จำนวนมากกว่าทุกกลุ่มอาชีพ แต่ผู้ที่มีอาชีพรับราชการมีแนวโน้มในการยอมรับการ
 วางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรที่มีชีวิตจำนวนต่ำกว่าทุกกลุ่มอาชีพ

18. จำนวนบุตรชายที่มีชีวิต จำแนกตามอาชีพ

ตารางที่ 44 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธี
ห่วงอนามัย จำแนกตามจำนวนบุตรชายที่มีชีวิตและอาชีพ

บุตรชาย ที่มีชีวิต อาชีพ	จำนวนบุตรชายที่มีชีวิต								รวม
	ไม่มี	หนึ่งคน	สองคน	สามคน	สี่คน	ห้าคน	หกคน	เจ็ดคน และ สูงกว่า	
รับราชการ	20.0 (42)	37.6 (79)	25.2 (53)	11.9 (25)	2.9 (6)	1.9 (4)	0.5 (1)	-	100 (210)
เกษตรกรรม	4.1 (365)	22.6 (2018)	33.7 (3010)	19.7 (1760)	10.8 (966)	5.9 (523)	2.2 (193)	1.0 (91)	100 (8926)
ค้าขาย	8.9 (32)	21.8 (78)	35.2 (126)	17.6 (63)	11.7 (42)	2.2 (8)	1.7 (6)	0.9 (3)	100 (358)
รับจ้าง	13.0 (21)	35.8 (58)	30.9 (50)	11.7 (19)	6.8 (11)	1.2 (2)	0.6 (1)	-	100 (162)
อื่น ๆ	10.6 (138)	32.7 (426)	32.0 (417)	13.3 (174)	5.7 (74)	4.1 (53)	1.1 (14)	0.5 (6)	100 (1302)
รวม	5.5 (598)	24.3 (2659)	33.4 (3656)	18.6 (2041)	10.0 (1099)	5.4 (590)	1.9 (215)	0.9 (100)	100 (10950)

จากตารางที่ 44 ผู้ที่มีอาชีพรับราชการ รับจ้าง และอื่น ๆ ยอมรับการวางแผน
ครอบครัวโดยวิธีห่วงอนามัย เมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 1 คน สูงที่สุด ร้อยละ 37.6
35.8 และ 32.7 ตามลำดับ รองลงไป จำนวน 2 คน ร้อยละ 25.2 30.9 และ 32.0
ตามลำดับ

ผู้ที่มีอาชีพเกษตรกรรม และค้าขาย ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อมีบุตรจำนวน
2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 33.7 และ 35.2 ตามลำดับ รองลงไป จำนวน 1 คน ร้อยละ
22.6 และ 21.8 ตามลำดับ

เมื่อไม่คำนึงถึงอาชีพ ผู้ที่มีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 2 คน ยอมรับการวางแผน
ครอบครัวโดยวิธีห่วงอนามัย สูงที่สุด ร้อยละ 33.4 รองลงไปจำนวน 1 คน ร้อยละ 24.3
ผู้ที่มีบุตรชายที่มีชีวิต 7 คนขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัวค่าที่สุด ร้อยละ 0.9

จากตารางการวิเคราะห์ ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวส่วนใหญ่มีบุตรชาย
ที่มีชีวิต จำนวน 1-2 คน ผู้ที่มีอาชีพรับราชการ ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อยัง
ไม่มีบุตรชาย มีจำนวนร้อยละสูงกว่าทุกกลุ่มอาชีพ ผู้ที่มีอาชีพนี้ อาจจะลดความสำคัญของ
จำนวนบุตรชาย แต่กลับคิดถึงความสามารถในการเลี้ยงดูบุตรมากกว่า ตรงกันข้ามผู้ที่
มีอาชีพรับราชการ ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อไม่มีบุตรชายค่าที่สุด ผู้ที่มีอาชีพนี้
อาจคิดว่าบุตรชายมีความจำเป็นมาก เพื่อไว้ใช้เป็นแรงงานในการประกอบอาชีพและสืบ
สกุล

19. ที่อยู่อาศัย จำแนกตามอาชีพ

ตารางที่ 45 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธี
ห่วงอนามัย - จำแนกตามที่อยู่อาศัยและอาชีพ

อาชีพ \ ที่อยู่อาศัย	ในเขตเทศบาล	นอกเขตเทศบาล	รวม
รับราชการ	13.8 (29)	86.2 (181)	100 (210)
เกษตรกรรม	1.3 (115)	98.7 (8811)	100 (8926)
ค้าขาย	12.3 (44)	87.7 (314)	100 (358)
รับจ้าง	12.9 (21)	87.1 (141)	100 (162)
อื่น ๆ	11.0 (43)	89.0 (1159)	100 (1302)
รวม	3.2 (352)	96.8 (10606)	100 (10958)

จากตารางที่ 45 ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีห่วงอนามัย มีอาชีพรับราชการจำนวนร้อยละสูงสุด คือร้อยละ 13.8 รองลงไปอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 12.9 อาชีพค้าขาย ร้อยละ 12.3 อาชีพอื่น ๆ ร้อยละ 11.0 และอาชีพเกษตรกรรมต่ำที่สุด ร้อยละ 1.3

เมื่อไม่คำนึงถึงอาชีพ ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีห่วงอนามัย อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ร้อยละ 3.2 และผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล ร้อยละ 96.8

20. จำนวนบุตรที่มีชีวิต จำแนกตามความต้องการมีบุตร

ตารางที่ 46 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีห่วงอนามัย จำแนกตามจำนวนบุตรที่มีชีวิต และความต้องการมีบุตร

จำนวนบุตรที่มีชีวิต ความต้องการมีบุตร	หนึ่งคน	สองคน	สามคน	สี่คน	ห้าคน	หกคน	เจ็ดคน	แปดคน	เก้าคน และ สูงกว่า	รวม
ต้องการ	17.6 (149)	39.2 (331)	24.0 (203)	11.5 (97)	3.3 (28)	2.8 (24)	0.8 (7)	0.5 (4)	0.3 (2)	100 (845)
ไม่ต้องการ	1.9 (173)	10.7 (959)	20.6 (1851)	20.7 (1859)	14.7 (1323)	12.4 (1112)	8.8 (791)	5.5 (499)	4.7 (419)	100 (8986)
ยังไม่แน	9.2 (104)	23.6 (266)	26.1 (295)	14.6 (164)	11.5 (129)	6.1 (69)	4.0 (45)	2.4 (27)	2.5 (28)	100 (1127)
รวม	3.9 (426)	14.2 (1556)	21.5 (2349)	19.3 (2120)	13.5 (1480)	11.0 (1205)	7.7 (843)	4.8 (530)	4.1 (449)	100 (10958)

จากตารางที่ 46 ผู้ที่ต้องการมีบุตรเพิ่ม ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธี
ห่วงอนามัย เมื่อมีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 39.1 รองลงไปจำนวน
3 คน ร้อยละ 24.0

ผู้ที่ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่ม ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตร จำนวน 3 คน
และ 4 คน สูงที่สุด ร้อยละ 20.6 และ 20.7 ตามลำดับ รองลงไป จำนวน 5 คน
ร้อยละ 14.7 และผู้ที่ยังไม่แน่ใจว่าต้องการมีบุตรเพิ่มขึ้นอีกหรือไม่ เมื่อมีบุตรที่มีชีวิต
จำนวน 3 คน สูงที่สุด ร้อยละ 26.1 รองลงไป จำนวน 2 คน ร้อยละ 23.6

เมื่อไม่คำนึงถึงความต้องการมีบุตร ผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 3 คน ยอมรับการ
วางแผนครอบครัวสูงสุด ร้อยละ 21.5 รองลงไป จำนวน 4 คน ร้อยละ 19.3 ผู้ที่มี
บุตรที่มีชีวิต 9 คนขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 4.1

ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีห่วงอนามัยส่วนใหญ่จะยังคงต้องการมีบุตร
เพิ่ม ถ้ามีบุตรเพียง 1 คน 2 คน หรือ 3 คนเท่านั้น ส่วนผู้ที่มีบุตรตั้งแต่ 4 คนขึ้นไป
ส่วนใหญ่ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่ม และรองลงไปคือพวกไม่แน่ใจ

21. จำนวนบุตรชายที่มีชีวิต จำแนกตามความต้องการมีบุตร

ตารางที่ 47 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธี

ห่วงอนามัย จำแนกตามจำนวนบุตรชายที่มีชีวิตและความต้องการมีบุตร

บุตรชายที่มี ชีวิต ต้องการ มีบุตร	ไม่มี	หนึ่งคน	สองคน	สามคน	สี่คน	ห้าคน	หกคน	เจ็ดคน และ สูงกว่า	รวม
ต้องการ	17.8 (151)	35.3 (298)	35.3 (298)	8.2 (69)	2.7 (23)	0.5 (4)	0.1 (1)	0.1 (1)	100 (845)
ไม่ต้องการ	3.7 (338)	22.8 (2046)	32.8 (2949)	20.1 (1805)	11.2 (1006)	6.1 (547)	2.3 (203)	1.0 (92)	100 (8986)
ยังไม่แน	9.7 (109)	27.9 (315)	36.3 (409)	14.8 (167)	6.2 (70)	3.5 (39)	1.0 (11)	0.6 (7)	100 (1127)
รวม	5.5 (598)	24.3 (2659)	33.4 (3656)	18.6 (2041)	10.0 (1099)	5.4 (590)	1.9 (215)	0.9 (100)	100 (10958)

จากตารางที่ 47 ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีทวงอนามัยและยัง
ต้องการบุตรเพิ่มนั้น จำนวนสูงสุดร้อยละ 35.3 เป็นผู้ที่มีบุตรชายที่มีชีวิตเพียง 1-2 คน
จำนวนรองลงไป ร้อยละ 17.8 คือผู้ที่ยังไม่มีบุตรชายที่มีชีวิต

ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวที่ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่ม จำนวนสูงสุดร้อยละ
32.8 เป็นผู้ที่มีบุตรชาย 2 คน รองลงไปเป็นผู้ที่มีบุตรชาย 1 คน และ 3 คน ร้อยละ
22.8 และ 20.1 ตามลำดับ

ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว ที่ยังไม่แน่ใจว่ายังต้องการมีบุตรเพิ่มหรือไม่
จำนวนสูงสุดร้อยละ 36.3 เป็นผู้ที่มีบุตรชายที่มีชีวิต 2 คน รองลงไปร้อยละ 27.9
เป็นผู้ที่มีบุตรชาย 1 คน

เมื่อไม่คำนึงถึงความต้องการมีบุตร ผู้ที่มีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 2 คน ยอมรับ
การวางแผนครอบครัวโดยวิธีทวงอนามัยสูงสุด ร้อยละ 33.4 รองลงไป จำนวน 1 คน
ร้อยละ 24.3 ผู้ที่มีบุตรชายที่มีชีวิต 7 คนขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด
ร้อยละ 0.9

ผู้ที่ต้องการมีบุตรเพิ่ม และผู้ที่ยังไม่แน่ใจว่าต้องการมีบุตรเพิ่มหรือไม่ยอมรับการ
วางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวนต่ำกว่าผู้ที่ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่ม และผู้ที่
ต้องการมีบุตรเพิ่ม ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อไม่มีจำนวนบุตรชายสูงสุด ฉะนั้น
จำนวนบุตรชายที่มีชีวิตน่าจะมีความสัมพันธ์กับการยอมรับการวางแผนครอบครัว

22. ความต้องการมีบุตร จำแนกตามที่อยู่อาศัย

ตารางที่ 48 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว โดยวิธี
ห่วงอนามัย จำแนกตามความต้องการมีบุตรและที่อยู่อาศัย

ที่อยู่อาศัย \ ความต้องการมีบุตร	ต้องการ	ไม่ต้องการ	ยังไม่แน่	รวม
ในเขตเทศบาล	17.3 (61)	58.5 (206)	24.2 (85)	100 (352)
นอกเขตเทศบาล	7.4 (784)	82.8 (8780)	9.8 (1042)	100(10606)
รวม	7.7 (845)	82.0 (8986)	10.3 (1127)	100(10958)

จากตารางที่ 48 ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีห่วงอนามัย ซึ่งอาศัยอยู่ในเขตเทศบาล มีจำนวนถึงร้อยละ 58.5 ที่ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่มและมีจำนวนเพียงร้อยละ 17.3 เท่านั้น ที่ยังต้องการมีบุตรเพิ่ม จำนวนที่เหลืออีกร้อยละ 24.2 ยังไม่แน่ใจว่าจะต้องการมีบุตรเพิ่มหรือไม่

ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวซึ่งอาศัยอยู่นอกเขตเทศบาลมีจำนวนถึงร้อยละ 82.8 ที่ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่ม และมีจำนวนเพียงร้อยละ 7.4 เท่านั้นที่ต้องการมีบุตรเพิ่ม จำนวนที่เหลืออีกร้อยละ 9.8 ยังไม่แน่ใจว่าจะต้องการมีบุตรเพิ่มหรือไม่

เมื่อไม่คำนึงถึงที่อยู่อาศัย ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีห่วงอนามัย มีจำนวนถึงร้อยละ 82.0 ที่ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่ม และมีจำนวนเพียงร้อยละ 10.3 เท่านั้นที่ต้องการมีบุตรเพิ่ม จำนวนที่เหลืออีกร้อยละ 7.7 ยังไม่แน่ใจว่าจะต้องการมีบุตรเพิ่มหรือไม่

ผลของการวิเคราะห์ห่าจสรุปได้ว่าในจำนวนผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีห่วงอนามัย และไม่ต้องการมีบุตรเพิ่มนั้น เมื่อคิดเป็นจำนวนร้อยละแล้ว จะพบว่าผู้ที่อยู่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล มีจำนวนมากกว่าผู้ที่อยู่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล

23. แหล่งข่าว จำแนกตามที่อยู่อาศัย

ตารางที่ 49 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีทางอนามัย
จำแนกตามแหล่งข่าวและที่อยู่อาศัย

แหล่งข่าว ที่อยู่อาศัย	สามี	เพื่อน-ญาติ	วิทยุ- โทรทัศน์	สิ่งตีพิมพ์	เจ้าหน้าที่ สาธารณสุข	อื่น ๆ	รวม
ในเขตเทศบาล	8.0 (28)	57.1 (201)	0.3 (1)	-	31.5 (111)	8.1 (11)	100 (352)
นอกเขตเทศบาล	4.4 (467)	73.4 (7789)	0.1 (8)	0.2 (22)	17.3 (1839)	4.6 (483)	100 (10606)
รวม	4.5 (495)	72.9 (7988)	0.1 (9)	0.2 (22)	17.8 (1950)	4.5 (494)	100 (10958)

จากตารางที่ 49 ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาลยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีทางอนามัย ทราบข่าวเรื่องการวางแผนครอบครัวจากเพื่อน-ญาติ สูงที่สุด ร้อยละ 57.1 และ 73.4 ตามลำดับ รองลงไปทราบจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ร้อยละ 31.5 และ 17.3 ตามลำดับ

เมื่อไม่คำนึงถึงที่อยู่อาศัย ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีทางอนามัย ทราบข่าวเรื่องการวางแผนครอบครัวจากเพื่อน-ญาติ สูงที่สุด ร้อยละ 72.9 รองลงไปทราบจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ร้อยละ 17.8 ผู้ที่ทราบจากวิทยุ-โทรทัศน์ และสิ่งตีพิมพ์ ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 0.1 และ 0.2 ตามลำดับ

จะเห็นได้ว่า ผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาลยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยทราบจากเพื่อน-ญาติ มีจำนวนร้อยละสูงกว่าผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล และผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ทราบจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข มีจำนวนร้อยละสูงกว่าผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล ผู้ที่ทราบจากสามี ทั้งที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล มีจำนวนร้อยละใกล้เคียงกัน

24. จำนวนบุตรชายที่มีชีวิต จำแนกตามจำนวนบุตรที่มีชีวิต

ตารางที่ 50 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีห่วงอนามัย
จำแนกตามจำนวนบุตรชายที่มีชีวิตและจำนวนบุตรที่มีชีวิต

บุตรชายที่มีชีวิต	ไม่มี	หนึ่งคน	สองคน	สามคน	สี่คน	ห้าคน	หกคน	เจ็ดคน และ สูงกว่า	รวม
ไม่มี	-								-
หนึ่งคน	41.3 (176)	58.7 (250)							100 (426)
สองคน	14.7 (229)	43.8 (681)	41.5 (646)						100 (1556)
สามคน	4.7 (110)	38.6 (906)	44.4 (1044)	12.3 (289)					100 (2349)
สี่คน	2.5 (52)	20.3 (430)	45.9 (973)	26.8 (569)	4.5 (96)				100 (1099)
ห้าคน	1.2 (18)	18.5 (274)	32.4 (480)	30.7 (455)	13.5 (199)	3.7 (54)			100 (1480)
หกคน	0.8 (10)	6.5 (78)	25.4 (306)	29.5 (355)	26.6 (321)	9.6 (116)	1.6 (19)		100 (1205)
เจ็ดคน	0.2 (2)	2.9 (24)	13.7 (116)	26.7 (225)	27.3 (230)	21.1 (178)	6.9 (58)	1.2 (10)	100 (843)
แปดคน	0.2 (1)	2.1 (11)	11.3 (60)	18.7 (99)	28.9 (153)	23.6 (125)	10.7 (57)	4.5 (24)	100 (530)
เก้าคน และสูงกว่า	-	1.1 (5)	6.9 (31)	10.9 (49)	22.3 (100)	26.1 (117)	18.0 (81)	14.7 (66)	100 (449)
รวม	5.5 (598)	24.3 (2659)	33.4 (3656)	18.6 (2041)	10.0 (1099)	5.4 (590)	1.9 (275)	0.9 (100)	100 (10958)

จากตารางที่ 50 ผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 1 ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีห่วงอนามัย เมื่อมีบุตรชาย จำนวน 1 คน สูงที่สุด ร้อยละ 58.7 รองลงไปเป็นผู้ที่ไม่มีบุตรชาย ร้อยละ 41.3

ผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 2 คน ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อมีบุตรชาย จำนวน 1 คน สูงที่สุด ร้อยละ 43.8 รองลงไป จำนวน 2 คน ร้อยละ 41.5

ผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 3 คน ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อมีบุตรชาย จำนวน 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 44.4 รองลงไป จำนวน 1 คน ร้อยละ 38.6

ผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 4 คน และ 5 คน ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรชายจำนวน 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 45.9 และ 32.4 ตามลำดับ รองลงไปจำนวน 3 คน ร้อยละ 26.8 และ 30.7 ตามลำดับ

ผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 6 คน ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรชาย จำนวน 3 คน สูงที่สุด ร้อยละ 29.5 รองลงไป จำนวน 2 คน และ 4 คน ร้อยละ 25.4 และ 26.6 ตามลำดับ

ผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 7 คน ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรชาย จำนวน 4 คน สูงที่สุด ร้อยละ 27.3 รองลงไป จำนวน 3 คน ร้อยละ 26.7

ผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 8 คน ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อมีบุตรชาย จำนวน 4 คน สูงที่สุด ร้อยละ 28.9 รองลงไป จำนวน 5 คน ร้อยละ 23.6

ผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิต 9 คนขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อมีบุตรชายจำนวน 5 คน สูงที่สุด ร้อยละ 26.1 รองลงไป จำนวน 4 คน ร้อยละ 22.3

เมื่อไม่คำนึงถึงจำนวนบุตรที่มีชีวิต ผู้ที่มีบุตรชาย จำนวน 2 คน ยอมรับการวางแผนครอบครัวสูงสุด ร้อยละ 33.4 รองลงไป จำนวน 1 คน ร้อยละ 24.3 ผู้ที่มีบุตรชาย 7 คนขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 0.9

25. จำนวนบุตรที่มีชีวิต จำแนกตามที่อยู่อาศัย

ตารางที่ 51 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีห่วงอนามัย จำแนกตามจำนวนบุตรที่มีชีวิต และที่อยู่อาศัย

จำนวนบุตรที่มีชีวิต ที่อยู่อาศัย	จำนวนบุตรที่มีชีวิต										รวม
	ไม่มี	หนึ่งคน	สองคน	สามคน	สี่คน	ห้าคน	หกคน	เจ็ดคน	แปดคน	เก้าคน และ สูงกว่า	
ในเขตเทศบาล	-	17.3 (61)	30.7 (108)	19.6 (69)	14.5 (51)	8.5 (30)	6.0 (21)	1.4 (5)	1.7 (6)	0.3 (1)	100 (352)
นอกเขตเทศบาล	-	3.4 (365)	13.7 (1448)	21.5 (2280)	19.5 (2069)	13.7 (1450)	11.2 (1184)	7.9 (838)	4.9 (524)	4.2 (448)	100 (10606)
รวม	-	3.9 (426)	14.2 (1556)	21.5 (2349)	19.3 (2120)	13.5 (1480)	11.0 (1205)	7.7 (843)	4.8 (530)	4.1 (449)	100 (10958)

จากตารางที่ 51 ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีห่วงอนามัย เมื่อมีบุตรที่มีชีวิตจำนวน 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 30.7 รองลงไป จำนวน 1 คน และ 3 คน ร้อยละ 17.3 และ 19.6 ตามลำดับ ผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อมีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 3 คน สูงที่สุด ร้อยละ 21.5 รองลงไป จำนวน 4 คน ร้อยละ 19.5

เมื่อไม่คำนึงถึงที่อยู่อาศัย ผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 3 คน ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีทางอนามัยสูงที่สุด ร้อยละ 21.5 รองลงไป จำนวน 4 คน ร้อยละ 19.3 ผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิต 9 คนขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 4.1 จากการวิเคราะห์ อาจสรุปได้ว่าผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรที่มีชีวิต จำนวนต่ำกว่าผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล

26. จำนวนบุตรชายที่มีชีวิต จำแนกตามที่อยู่อาศัย

ตารางที่ 52 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว จำแนกตามจำนวนบุตรชายที่มีชีวิต และที่อยู่อาศัย

บุตรชายที่มีชีวิต ที่อยู่อาศัย	ไม่มี	หนึ่งคน	สองคน	สามคน	สี่คน	ห้าคน	หกคน	เจ็ดคน และ สูงกว่า	รวม
ในเขตเทศบาล	14.8 (52)	34.7 (122)	33.2 (117)	12.8 (45)	3.4 (12)	1.1 (4)	-	-	100 (352)
นอกเขตเทศบาล	5.2 (546)	23.9 (2537)	33.4 (3539)	18.8 (1996)	10.3 (1087)	5.5 (586)	2.0 (215)	0.9 (100)	100 (10606)
รวม	5.5 (598)	24.3 (2659)	33.4 (3656)	18.6 (2041)	10.0 (1099)	5.4 (590)	2.0 (215)	0.9 (100)	100 (10958)

จากตารางที่ 52 ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ขอมรับการวางแผนครอบครัว โดยวิธีห่วงอนามัย เมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 34.7 รองลงไป จำนวน 2 คน ร้อยละ 33.2

ผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล ขอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 33.4 รองลงไป จำนวน 1 คน ร้อยละ 23.9

เมื่อไม่คำนึงถึงที่อยู่อาศัย ผู้ที่มีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 2 คน ขอมรับการวางแผนครอบครัว สูงที่สุด ร้อยละ 33.4 รองลงไป จำนวน 1 คน ร้อยละ 24.3 ผู้ที่มีบุตรชาย 7 คนขึ้นไป ขอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 0.9

จากการวิเคราะห์ ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาลส่วนใหญ่ ขอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 1-2 คน แก่ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ขอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อไม่มีจำนวนบุตรชาย มีจำนวนร้อยละสูงกว่าผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาลอย่างเห็นได้ชัด แสดงให้เห็นว่าผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล มีความต้องการจำนวนบุตรชายต่ำกว่าผู้ที่อยู่นอกเขตเทศบาล

ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว โดยวิธีผ่าตัดทำหมัน

อายุ จำแนกตามระดับการศึกษา

ตารางที่ 53 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีผ่าตัด
ทำหมัน จำแนกตามอายุและระดับการศึกษา

อายุ ระดับการศึกษา	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45 +	รวม
ไม่ได้รับการศึกษา	-	13.3 (11)	22.9 (19)	33.7 (28)	21.7 (18)	8.4 (7)	-	100 (83)
ประถมศึกษาปีที่ 1-4	1.3 (42)	16.0 (515)	28.9 (733)	25.3 (816)	21.5 (694)	6.2 (198)	6.8 (26)	100 (3224)
ประถมศึกษาปีที่ 5-7	12.5 (4)	37.5 (12)	12.5 (4)	15.6 (5)	3.1 (1)	18.8 (6)	-	100 (32)
มัธยมศึกษาปีที่ 1-3	2.4 (2)	45.8 (38)	33.7 (28)	14.5 (12)	3.6 (3)	-	-	100 (83)
สูงกว่ามัธยมศึกษา ปีที่ 3	-	36.6 (11)	50.0 (15)	6.7 (2)	-	6.7 (2)	-	100 (30)
รวม	1.4 (48)	17.0 (587)	28.9 (999)	25.0 (863)	20.7 (716)	6.2 (213)	0.8 (26)	100 (3452)

จากตารางที่ 53 ผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษายอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธี
 ฆ่าตัวทำหมัน เมื่ออายุ 30-34 สูงที่สุด ร้อยละ 33.7 รองลงไปอายุ 25-29 ปี 35-39
 ปี ร้อยละ 22.9 และ 21.7 ตามลำดับ

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 1-4 ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่ออายุ
 25-29 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 28.9 รองลงไปอายุ 30-34 ปี ร้อยละ 25.3

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 5-7 ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่ออายุ
 20-24 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 37.5 รองลงไปอายุ 30-34 ปี ร้อยละ 15.6

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อ
 อายุ 20-24 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 45.8 รองลงไปอายุ 25-29 ปี ร้อยละ 33.7

ผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ยอมรับการวางแผนครอบครัว
 เมื่ออายุ 25-29 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 50.0 รองลงไป อายุ 20-24 ปี ร้อยละ 36.7

เมื่อไม่คำนึงถึงระดับการศึกษา ผู้ที่มีอายุ 25-29 ปี ยอมรับการวางแผนครอบครัว
 โดยวิธีฆ่าตัวทำหมัน สูงที่สุด ร้อยละ 28.9 รองลงไปอายุ 30-34 ปี ร้อยละ 25.0

ผู้ที่มีอายุ 45 ปีขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 0.8

จะเห็นได้ว่าการศึกษามีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการวางแผนครอบครัว ผู้ที่
 ได้รับการศึกษาสูง ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่ออายุต่ำกว่าผู้ที่ได้รับการศึกษาต่ำ

ระยะเวลาการสมรส จำแนกตามระดับการศึกษา

ตารางที่ 54 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีผ่าตัด
ทำหมัน จำแนกตามระยะเวลาการสมรสและระดับการศึกษา

ระยะเวลา การสมรส การศึกษา	0-3	4-6	7-9	10-12	13-15	16-18	19-21	22 +	รวม
ไม่ได้รับการ ศึกษา	8.4 (7)	10.8 (9)	15.7 (13)	26.5 (22)	14.5 (12)	12.1 (10)	9.6 (8)	2.4 (2)	100 (83)
ประถมปีที่ 1 - 4	8.2 (265)	16.4 (530)	21.3 (686)	18.7 (603)	13.5 (436)	10.2 (328)	8.8 (283)	2.9 (93)	100 (3224)
ประถมปีที่ 5 - 7	37.5 (12)	15.6 (5)	6.3 (2)	9.4 (3)	15.6 (5)	6.3 (2)	3.1 (1)	6.2 (2)	100 (32)
มัธยมศึกษา ปีที่ 1 - 3	28.9 (24)	42.2 (25)	14.5 (12)	8.5 (7)	2.4 (2)	2.4 (2)	1.2 (1)	-	100 (83)
สูงกว่ามัธยม ศึกษาปีที่ 3	63.3 (19)	30.0 (9)	-	-	-	6.7 (2)	-	-	100 (30)
รวม	9.5 (327)	17.0 (588)	20.6 (713)	18.4 (635)	13.2 (455)	9.9 (342)	8.6 (295)	2.8 (97)	100 (3452)

จากตารางที่ 54 ผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษา ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธี
ผ่าตัดทำหมัน เมื่อเข้าสู่สภาพการสมรสได้ 10-12 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 26.5 รองลงไป
7-9 ปี 12-15 ปี ร้อยละ 15.7 และ 14.5 ตามลำดับ

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 1-4 ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อเข้า
สู่สภาพการสมรสได้ 7-9 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 21.3 รองลงไป 10-12 ปี ร้อยละ 18.7

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 5-7 ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อเข้า
สู่สภาพการสมรสได้ 0-3 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 37.5 รองลงไป 4-6 ปี ร้อยละ 15.6

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อ
เข้าสู่สภาพการสมรสได้ 4-6 ปี ร้อยละ 42.2 รองลงไป 0-3 ปี ร้อยละ 28.9

ผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ยอมรับการวางแผนครอบครัว
เมื่อเข้าสู่สภาพการสมรสได้ 0-3 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 63.3 รองลงไป 4-6 ปี ร้อยละ

30.0

เมื่อไม่คำนึงถึงระดับการศึกษา ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีผ่าตัด
ทำหมัน เมื่อเข้าสู่สภาพการสมรสได้ 7-9 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 20.6 รองลงไป 10-12 ปี
ร้อยละ 18.4 ผู้ที่เข้าสู่สภาพการสมรส 22 ปีขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด
ร้อยละ 2.8

ผู้ที่ได้รับการศึกษาคำ ส่วนใหญ่เข้าสู่สภาพการสมรสนานตั้งแต่ 7-12 ปี จึงจะ
ยอมรับการวางแผนครอบครัว ผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงส่วนใหญ่ยอมรับการวางแผนครอบครัว
เมื่อเข้าสู่สภาพการสมรสได้ 0-6 ปี

อาชีพจำแนกตามระดับการศึกษา

ตารางที่ 55 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีผ่าตัด
ทำหมัน จำแนกตามอาชีพและระดับการศึกษา

อาชีพ	รับ ราชการ	เกษตร กรรม	ค้าขาย	รับจ้าง	อื่น ๆ	รวม
ระดับการศึกษา						
ไม่ได้รับการศึกษา	-	75.9 (63)	2.4 (2)	3.6 (3)	18.1 (15)	100 (83)
ประถมปีที่ 1 - 4	0.6 (20)	85.2 (2747)	3.1 (100)	1.2 (38)	9.9 (319)	100 (3224)
ประถมปีที่ 5 - 7	9.4 (3)	37.5 (12)	12.5 (4)	12.5 (4)	28.1 (9)	100 (32)
มัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3	22.9 (19)	13.3 (11)	7.2 (6)	8.4 (7)	48.2 (40)	100 (83)
สูงกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3	63.3 (19)	6.7 (2)	-	13.3 (4)	16.7 (5)	100 (30)
รวม	1.8 (61)	82.1 (2835)	3.3 (112)	1.6 (56)	11.2 (388)	100 (3452)

จากตารางที่ 55 ผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษา ที่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 1-4 และประถมศึกษาปีที่ 5-7 ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีผ่าตัดทำหมัน มีอาชีพเกษตรกรรม สูงที่สุด ร้อยละ 75.9 85.2 และ 37.5 ตามลำดับ รองลงไปที่อาชีพอื่น ๆ ร้อยละ 18.1 9.9 และ 28.1 ตามลำดับ

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ยอมรับการวางแผนครอบครัวมีอาชีพอื่น ๆ สูงที่สุด ร้อยละ 48.2 รองลงไปที่อาชีพรับราชการร้อยละ 22.9

ผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ยอมรับการวางแผนครอบครัวมีอาชีพรับราชการสูงที่สุด ร้อยละ 63.3 รองลงไปที่อาชีพอื่น ๆ ร้อยละ 16.7

เมื่อไม่คำนึงถึงระดับการศึกษา ผู้ที่มีอาชีพเกษตรกรรมยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีผ่าตัดทำหมันสูงที่สุด ร้อยละ 82.1 รองลงไปที่อาชีพอื่น ๆ 11.2 ผู้ที่มีอาชีพรับจ้างยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 1.6

ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว ที่ได้รับการศึกษาค่าส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม ผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงขึ้นจะหันมาประกอบอาชีพอื่น ๆ และรับราชการมากขึ้น ส่วนอาชีพค้าขายและรับจ้างนั้น ผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงมีจำนวนร้อยละสูงกว่าผู้ที่ได้รับการศึกษาต่ำ

แหล่งข่าวจำแนกตามระดับการศึกษา

ตารางที่ 56 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีผ่าตัด
ทำหมัน จำแนกตามแหล่งข่าวและระดับการศึกษา

แหล่งข่าว ระดับการศึกษา	สามี	เพื่อนญาติ	วิทยุ โทรทัศน์	สิ่งตีพิมพ์	เจ้าหน้าที่ สาธารณสุข	อื่น ๆ	รวม
ไม่ได้รับการศึกษา	4.8 (4)	67.5 (56)	-	-	25.3 (21)	2.4 (2)	100 (83)
ประถมปีที่ 1-4	3.5 (112)	74.7 (2410)	0.2 (5)	0.2 (5)	17.2 (555)	4.2 (137)	100 (3224)
ประถมปีที่ 5-7	3.1 (1)	65.6 (21)	-	-	25.0 (8)	6.3 (2)	100 (32)
มัธยมศึกษาปีที่ 1-3	1.2 (1)	59.0 (49)	-	-	35.0 (29)	4.8 (4)	100 (83)
สูงกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3	13.3 (4)	36.7 (11)	-	-	50.0 (15)	-	100 (30)
รวม	3.5 (122)	73.7 (2547)	0.2 (5)	0.2 (5)	18.2 (628)	4.2 (145)	100 (3452)

จากตารางที่ 56 ผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษา ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 1-4 ประถมปีที่ 5-7 และมีมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีผ่าตัดทำหมัน โดยทราบข่าวเรื่องการวางแผนครอบครัวจากเพื่อน-ญาติ สูงที่สุด ร้อยละ 67.5 74.7 65.6 และ 59.0 ตามลำดับ รองลงไปทราบจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ร้อยละ 25.3 17.2 25.0 และ 15.0 ตามลำดับ

ผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยได้ทราบข่าวจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขสูงสุด ร้อยละ 50.0 รองลงไปทราบจากเพื่อน-ญาติ ร้อยละ 36.7

เมื่อไม่คำนึงถึงระดับการศึกษา ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีผ่าตัดทำหมัน ทราบข่าวเรื่องการวางแผนครอบครัวจากเพื่อน-ญาติ สูงที่สุด ร้อยละ 73.7 รองลงไปทราบจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ร้อยละ 18.2 ผู้ที่ทราบจากวิทยุ-โทรทัศน์ และสิ่งตีพิมพ์ค่าที่สุด ร้อยละ 0.2

ผลการวิเคราะห์ ผู้ที่ได้รับการศึกษาสูง ทราบข่าวเรื่องการวางแผนครอบครัวจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข แล้วยอมรับการวางแผนครอบครัวมีจำนวนร้อยละสูงกว่าผู้ที่ได้รับการศึกษาคำ

จำนวนบุตรที่มีชีวิตจำแนกตามระดับการศึกษา

ตารางที่ 57 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีผ่าตัดทำหมัน จำแนกตามจำนวนบุตรที่มีชีวิตและระดับการศึกษา

บุตรที่มีชีวิต ระดับการศึกษา	หนึ่งคน	สองคน	สามคน	สี่คน	ห้าคน	หกคน	เจ็ดคน	แปดคน	เก้าคน และ สูงกว่า	รวม
ไม่ได้รับการศึกษา	7.2 (6)	10.9 (9)	10.9 (9)	7.2 (6)	37.4 (31)	1.2 (1)	22.9 (19)	2.4 (2)	-	100 (83)
ประถมศึกษาปีที่ 1-4	3.3 (107)	21.5 (693)	11.6 (373)	14.5 (468)	24.1 (776)	2.9 (92)	17.1 (551)	2.1 (70)	2.9 (94)	100 (3224)
ประถมศึกษาปีที่ 5-7	28.1 (9)	21.9 (7)	6.3 (2)	15.6 (5)	15.6 (5)	-	9.4 (3)	-	3.1 (1)	100 (32)
มัธยมศึกษาปีที่ 1-3	15.7 (13)	55.4 (46)	9.6 (8)	6.0 (5)	12.1 (10)	-	-	1.2 (1)	-	100 (83)
สูงกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3	36.7 (11)	46.7 (14)	10.0 (3)	-	3.3 (1)	-	3.3 (1)	-	-	100 (30)
รวม	4.2 (146)	22.3 (769)	11.4 (395)	14.0 (484)	23.9 (823)	2.7 (93)	16.6 (574)	2.1 (73)	2.8 (95)	100 (3452)

จากตารางที่ 57 ผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษายอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธี
ผ่าตัดทำหมัน เมื่อมีบุตรที่มีชีวิตจำนวน 5 คน สูงที่สุด ร้อยละ 37.4 รองลงไป จำนวน
7 คน ร้อยละ 22.9

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 1-4 ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมี
บุตรที่มีชีวิต จำนวน 5 คน สูงที่สุด ร้อยละ 24.1 รองลงไป จำนวน 2 คน ร้อยละ
21.5

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 5-7 ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมี
บุตรที่มีชีวิต จำนวน 1 คน สูงที่สุด ร้อยละ 28.1 รองลงไป จำนวน 2 คน ร้อยละ
21.9

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อ
มีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 55.4 รองลงไป จำนวน 1 คน ร้อยละ
15.7

ผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ยอมรับการวางแผนครอบครัว
เมื่อมีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 46.7 รองลงไป จำนวน 1 คน
ร้อยละ 36.7

เมื่อไม่คำนึงถึงระดับการศึกษา ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีผ่าตัด
ทำหมัน เมื่อมีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 5 คน สูงที่สุด ร้อยละ 23.9 รองลงไป จำนวน 2 คน
ร้อยละ 22.3 ผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิต 9 คนขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด
ร้อยละ 2.1

จะเห็นได้ว่า ผู้ที่ได้รับการศึกษาสูง ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อมีจำนวน
บุตรที่มีชีวิตต่ำกว่าผู้ที่ได้รับการศึกษาต่ำ

จำนวนบุตรชายที่มีชีวิตจำแนกตามระดับการศึกษา

ตารางที่ 58 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีผ่าตัด
ทำหมัน จำแนกตามจำนวนบุตรที่มีชีวิตและระดับการศึกษา

บุตรชายที่มีชีวิต ระดับ การศึกษา	หนึ่งคน	สองคน	สามคน	สี่คน	ห้าคน	หกคน	เจ็ดคน	รวม
ไม่ได้รับการศึกษา	31.3 (26)	16.9 (14)	24.1 (20)	18.1 (15)	9.6 (8)	-	-	100 (83)
ประถมศึกษาปีที่ 1-4	28.1 (904)	31.0 (1000)	22.0 (710)	13.1 (423)	5.8 (187)	-	-	100 (3224)
ประถมศึกษาปีที่ 5-7	50.0 (16)	18.8 (6)	21.9 (7)	3.1 (1)	6.2 (2)	-	-	100 (32)
มัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3	57.8 (48)	31.3 (26)	8.5 (7)	1.2 (1)	1.2 (1)	-	-	100 (83)
สูงกว่ามัธยมศึกษา ปีที่ 3	73.4 (22)	20.0 (6)	3.3 (1)	3.3 (1)	-	-	-	100 (30)
รวม	29.4 (1016)	30.0 (1052)	21.6 (745)	12.8 (441)	5.7 (198)	-	-	100 (3452)

จากตารางที่ 58 ผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษา ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีผ่าตัดทำหมัน เมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 1 คน สูงที่สุด ร้อยละ 31.3 รองลงไป จำนวน 3 คน ร้อยละ 24.1

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 1-4 ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 31.0 รองลงไป จำนวน 1 คน ร้อยละ 28.1

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 5-7 มัธยมศึกษาปีที่ 1-3 และสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 1 คน สูงที่สุด ร้อยละ 50.0 57.8 และ 73.3 ตามลำดับ รองลงไป จำนวน 2 คน ร้อยละ 18.8 31.3 และ 20.0 ตามลำดับ

เมื่อไม่คำนึงถึงระดับการศึกษา ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีผ่าตัดทำหมัน เมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 30.5 รองลงไป จำนวน 1 คน ร้อยละ 29.4 ผู้ที่มีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 5 คน ยอมรับการวางแผนครอบครัวค่าที่สุด ร้อยละ 5.7

ผู้ที่ได้รับการศึกษาต่ำ ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีจำนวนบุตรชายที่มีชีวิตสูงกว่าผู้ที่ได้รับการศึกษาสูง ผู้ที่ได้รับการศึกษาต่ำอาจคิดว่าจำนวนบุตรชายมีความสำคัญสำหรับครอบครัว ทั้งในคานเศรษฐกิจและสังคม

ที่อยู่อาศัยจำแนกตามระดับการศึกษา

ตารางที่ 59 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีผ่าตัดทำหมันที่อาศัยอยู่ใน
ทำหมัน จำแนกตามที่อยู่อาศัยและระดับการศึกษา

ที่อยู่อาศัย ระดับการศึกษา	ในเขตเทศบาล	นอกเขตเทศบาล	รวม
ไม่ได้รับการศึกษา	4.8 (4)	95.2 (79)	100 (83)
ประถมปีที่ 1-4	12.6 (405)	87.4 (2819)	100 (3224)
ประถมปีที่ 5-7	34.4 (11)	65.6 (21)	100 (32)
มัธยมศึกษาปีที่ 1-3	43.4 (36)	56.6 (47)	100 (83)
สูงกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3	43.3 (13)	56.7 (17)	100 (30)
รวม	13.6 (469)	86.4 (2983)	100 (3452)

จากตารางที่ 59 ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีผ่าตัดทำหมันที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ไม่ได้รับการศึกษา ร้อยละ 4.8 ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับประถมปีที่ 1-4 ร้อยละ 12.6 ประถมปีที่ 5-7 ร้อยละ 34.4 มัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ร้อยละ 43.4 และสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 43.3

เมื่อไม่คำนึงถึงระดับการศึกษา ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีผ่าตัดทำหมันที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ร้อยละ 13.6 และอาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล ร้อยละ 86.4

ส่วนใหญ่ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล มีจำนวนร้อยละ 13.6 เท่านั้นที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล และในจำนวนเหล่านี้ ผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษา อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลต่ำที่สุด และจำนวนร้อยละจะสูงขึ้นตามระดับการศึกษาที่สูงขึ้น ที่อยู่อาศัยและระดับศึกษานานจะมีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการวางแผนครอบครัว

อายุจำแนกตามอาชีพ

ตารางที่ 60 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีผ่าตัด
ทำหมัน จำแนกตามอายุและอาชีพ

อาชีพ \ อายุ	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45 +	รวม
รับราชการ	-	29.5 (18)	34.4 (21)	18.0 (11)	9.9 (6)	8.2 (5)	-	100 (61)
เกษตรกรรม	1.2 (35)	15.4 (437)	28.0 (793)	25.7 (729)	22.2 (630)	6.6 (187)	0.9 (24)	100 (2835)
ค้าขาย	0.9 (1)	14.3 (16)	35.7 (40)	27.7 (31)	16.1 (18)	5.3 (6)	-	100 (112)
รับจ้าง	5.4 (3)	21.4 (12)	30.4 (17)	30.4 (17)	5.3 (3)	7.1 (4)	-	100 (56)
อื่น ๆ	2.3 (9)	26.8 (104)	33.1 (128)	19.3 (75)	15.2 (59)	2.8 (11)	0.5 (2)	100 (388)
รวม	1.4 (48)	17.0 (587)	28.9 (999)	25.0 (863)	20.7 (716)	6.2 (213)	0.8 (26)	100 (3452)

จากตารางที่ 60 ผู้ที่มีอาชีพข้าราชการ ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธี
 ฆ่าตัดทำหมันเมื่ออายุ 25-29 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 34.4 รองลงไป อายุ 20-24 ปี
 ร้อยละ 29.5

ผู้ที่มีอาชีพเกษตรกรกรรมและค้าขาย ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่ออายุ
 25-29 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 28.0 และ 35.7 ปี ตามลำดับ รองลงไปอายุ 30-34 ปี
 ร้อยละ 25.7 และ 27.7 ตามลำดับ

ผู้ที่มีอาชีพรับจ้าง ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่ออายุ 25-34 ปี สูงที่สุด
 ร้อยละ 30.4 รองลงไป อายุ 20-24 ปี ร้อยละ 21.4

ผู้ที่มีอาชีพอื่น ๆ ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่ออายุ 25-29 ปี สูงที่สุด
 ร้อยละ 33.1 รองลงไป อายุ 20-24 ปี ร้อยละ 26.8

เมื่อไม่คำนึงถึงอาชีพ ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีฆ่าตัดทำหมัน
 เมื่ออายุ 25-29 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 28.9 รองลงไป อายุ 30-34 ปี ร้อยละ 25.0

ผู้ที่มีอายุ 45 ปีขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 0.8

จะเห็นว่าอายุของผู้ที่เข้าสู่สภาพการสมรสแล้ว มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการ
 วางแผนครอบครัว โดยทั่วไปพบว่าอัตราการยอมรับจะเพิ่มขึ้นในกลุ่มอายุที่สูง จนถึงกลุ่ม
 อายุหนึ่งแล้วจะเริ่มลดลง ซึ่งแสดงให้เห็นความแตกต่างของการยอมรับการวางแผน
 ครอบครัวยอมรับในกลุ่มต่าง ๆ เมื่อพิจารณาอาชีพประกอบค้าขาย ผู้ที่มีอาชีพ
 เกษตรกรรมมีแนวโน้มในการยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่ออายุสูงกว่ากลุ่มอาชีพ
 รับราชการ ค้าขาย รับจ้าง และอื่น ๆ

อายุ จำแนกตามที่อยู่อาศัย

ตารางที่ 61 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว จำแนกตามอายุและที่อยู่อาศัย

ที่อยู่อาศัย \ อายุ	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45 +	รวม
ในเขตเทศบาล	1.5 (7)	17.3 (81)	30.5 (143)	29.2 (137)	14.7 (69)	6.0 (28)	0.8 (4)	100 (469)
นอกเขตเทศบาล	1.4 (4)	17.0 (506)	28.7 (856)	24.3 (726)	21.7 (647)	6.2 (185)	0.7 (22)	100 (2983)
รวม	1.4 (48)	17.0 (587)	28.9 (999)	25.0 (863)	20.7 (716)	6.2 (213)	0.8 (26)	100 (3452)

จากตารางที่ 61 ผู้ที่อาศัยทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีผ่าตัดทำหมัน เมื่ออายุ 25-29 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 30.5 และ 28.7 ตามลำดับ รองลงไป อายุ 30-34 ปี ร้อยละ 29.2 และ 24.3 ตามลำดับ เมื่อไม่คำนึงถึงที่อยู่อาศัย ผู้ที่มีอายุ 25-29 ปี ยอมรับการวางแผนครอบครัว สูงที่สุด ร้อยละ 28.9 รองลงไปอายุ 30-34 ปี ร้อยละ 25.0 และผู้ที่มีอายุ 45 ปี ขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 0.8

ระยะเวลาการสมรสและอาชีพ

ตารางที่ 62 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีผ่าตัด
ทำหมัน จำแนกตามระยะเวลาการสมรสและอาชีพ

ระยะเวลาการสมรส อาชีพ	0-3	4-6	7-9	10-12	13-15	16-18	19-21	22 +	รวม
รับราชการ	39.3 (24)	27.9 (17)	11.5 (7)	8.2 (5)	4.9 (3)	-	6.6 (4)	1.6 (1)	100 (61)
เกษตรกรรม	7.1 (200)	15.3 (435)	21.9 (620)	18.9 (537)	14.0 (398)	10.4 (294)	9.4 (265)	3.0 (86)	100 (2835)
ค้าขาย	14.3 (16)	18.8 (21)	19.6 (22)	18.8 (21)	12.5 (14)	7.1 (8)	7.1 (8)	1.8 (2)	100 (112)
รับจ้าง	21.4 (12)	16.0 (9)	17.9 (10)	17.9 (10)	14.3 (8)	7.1 (4)	1.8 (1)	3.6 (2)	100 (56)
อื่น ๆ	19.3 (75)	27.3 (106)	13.9 (54)	16.0 (62)	8.3 (32)	9.3 (36)	4.4 (17)	1.5 (6)	100 (388)
รวม	9.5 (327)	17.0 (588)	20.6 (713)	18.4 (635)	13.2 (455)	9.9 (342)	8.6 (208)	2.8 (97)	100 (3452)

จากตารางที่ 62 ผู้ที่มีอาชีพรับราชการ ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธี
ผ่าตัดทำหมัน เมื่อเข้าสู่สภาพการสมรส ได้ 0-3 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 39.3 รองลงไป
4-6 ปี ร้อยละ 27.9

ผู้ที่มีอาชีพเกษตรกรรม ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อเข้าสู่สภาพการสมรส
ได้ 7-9 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 21.9 รองลงไป 10-12 ปี ร้อยละ 18.9

ผู้ที่มีอาชีพค้าขาย ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อเข้าสู่สภาพการสมรสได้
7-9 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 19.6 รองลงไป 4-6 ปี และ 10-12 ปี ร้อยละ 18.8

ผู้ที่มีอาชีพรับจ้าง ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อเข้าสู่สภาพการสมรสได้
0-3 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 21.4 รองลงไปอายุ 7-12 ปี ร้อยละ 17.9

ผู้ที่มีอาชีพอื่น ๆ ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อเข้าสู่สภาพการสมรสได้
4-6 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 27.3 รองลงไป 0-3 ปี ร้อยละ 19.3

เมื่อไม่คำนึงถึงอาชีพ ผู้ที่เข้าสู่สภาพการสมรสได้ 7-9 ปี ยอมรับการวางแผน
ครอบครัว สูงที่สุด ร้อยละ 20.6 รองลงไป 10-12 ปี ร้อยละ 18.4 ผู้ที่เข้าสู่สภาพ
การสมรส 22 ปีขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 2.8

ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการสมรสกับการยอมรับการวางแผนครอบครัว
จะต่ำในกลุ่มที่เพิ่งสมรสได้ไม่นาน คือ ในกลุ่มที่เข้าสู่สภาพการสมรสได้ 0-3 ปี และอัตรา
การยอมรับจะเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มที่เข้าสู่สภาพการสมรสได้ 4-15 ปี และจะเริ่ม
ลดลงในกลุ่มสตรีที่เข้าสู่สภาพการสมรสได้ 16 ปีขึ้นไป และจะเห็นว่าอาชีพเกษตรกรรม
มีแนวโน้มยอมรับการวางแผนครอบครัวสูงกว่าทุกกลุ่มอาชีพ

ระยะเวลาการสมรส จำแนกตามที่อยู่อาศัย

ตารางที่ 63 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีผ่าตัด
ทำหมัน จำแนกตามระยะเวลาการสมรสและที่อยู่อาศัย

ระยะเวลาการสมรส ที่อยู่อาศัย	0-3	4-6	7-9	10-12	13-15	16-18	19-21	22 +	รวม
ในเขตเทศบาล	6.2 (29)	13.4 (63)	21.5 (101)	30.1 (141)	18.6 (87)	6.2 (29)	2.3 (11)	1.7 (8)	100 (469)
นอกเขตเทศบาล	10.0 (298)	17.6 (525)	20.5 (612)	16.6 (494)	12.3 (368)	10.5 (313)	9.5 (284)	3.0 (89)	100 (2983)
รวม	9.5 (327)	17.0 (588)	20.6 (713)	18.4 (635)	13.2 (455)	9.9 (342)	8.6 (295)	2.8 (97)	100 (3452)

จากตาราง 63 ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีผ่าตัดทำหมัน เมื่อเข้าสู่สภาพการสมรส ได้ 10-12 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 30.1 รองลงไป 7-9 ปี ร้อยละ 21.5

ผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อเข้าสู่สภาพการสมรสได้ 7-9 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 20.5 รองลงไป 4-6 ปี และ 10-12 ปี ร้อยละ 17.6 และ 16.6 ตามลำดับ

เมื่อไม่คำนึงถึงที่อยู่อาศัย ผู้ที่เข้าสู่สภาพการสมรสได้ 7-9 ปี ยอมรับการวางแผนครอบครัวสูงที่สุด ร้อยละ 20.6 รองลงไป 10-12 ปี ร้อยละ 18.4 ผู้ที่เข้าสู่สภาพการสมรส 22 ปี ขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 2.8

แหล่งข่าวจำแนกตามอาชีพ

ตารางที่ 64 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีผ่าตัด
ทำหมัน จำแนกตามแหล่งข่าวและอาชีพ

อาชีพ	แหล่งข่าว	สามี	เพื่อน ญาติ	วิทยุ โทรทัศน์	สิ่งตีพิมพ์	เจ้าหน้าที่ สาธารณสุข	อื่น ๆ	รวม
รับราชการ		4.9	49.2	-	-	41.0	4.9	100
		(3)	(30)			(25)	(3)	(61)
เกษตรกรรวม		3.2	76.4	0.1	0.1	15.8	4.4	100
		(90)	(2166)	(4)	(4)	(448)	(123)	(2835)
ค้าขาย		7.1	58.9	-	0.9	29.5	3.6	100
		(8)	(66)		(1)	(33)	(4)	(112)
รับจ้าง		7.1	62.5	-	-	30.4	-	100
		(4)	(35)			(17)		(56)
อื่น ๆ		4.4	64.5	0.3	-	27.1	3.9	100
		(17)	(250)	(1)		(105)	(15)	(388)
รวม		3.5	73.7	0.2	0.2	18.2	4.2	100
		(122)	(2547)	(5)	(5)	(628)	(145)	(3452)

จากนาคางที่ 64 ผู้ที่มีอาชีพรับราชการ เกษตรกรรม ก้าขาย รับจ้าง และ
 อื่น ๆ ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีผ่าตัดทำหมัน ทราบข่าวจากเพื่อน-ญาติ
 สูงที่สุด ร้อยละ 49.2 76.4 58.9 62.5 และ 64.5 ตามลำดับ รองลงไม่
 ทราบจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ร้อยละ 41.0 15.8 29.5 30.4 และ 27.1
 ตามลำดับ

เมื่อไม่คำนึงถึงอาชีพ ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว โดยวิธีผ่าตัดทำหมัน
 ทราบข่าวเรื่องการวางแผนครอบครัวจากเพื่อน-ญาติ สูงที่สุด ร้อยละ 73.3 รองลง
 ไปทราบจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ร้อยละ 18.2 ผู้ที่ทราบจากวิทยุ-โทรทัศน์ และสิ่ง
 ที่พิมพ์ค่าที่สุด ร้อยละ 4.2

จะเห็นว่า ผู้ที่มีอาชีพเกษตรกรรมยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยทราบเรื่อง
 จากเพื่อน-ญาติ มีจำนวนร้อยละสูงสุด และผู้ที่มีอาชีพรับราชการต่ำที่สุด ผู้ที่มีอาชีพ
 รับราชการทราบข่าวเรื่องการวางแผนครอบครัวจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขสูงสุด

จำนวนบุตรที่มชวค จำแนกตามอาชีพ

ตารางที่ 65 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีผ่าตัดทำหมัน จำแนกตาม

จำนวนบุตรที่มชวคและอาชีพ

บุตรที่มชวค อาชีพ	หนึ่งคน	สองคน	สามคน	สี่คน	ห้าคน	หกคน	เจ็ดคน	แปดคน	เก้าคน และ สูงกว่า	รวม
รับราชการ	29.5 (18)	36.1 (22)	9.8 (6)	1.6 (1)	14.8 (9)	-	6.6 (4)	-	1.6 (1)	100 (61)
เกษตรกรรม	3.1 (89)	19.6 (556)	10.7 (304)	15.8 (448)	24.6 (696)	3.3 (92)	17.7 (502)	2.2 (62)	3.0 (86)	100 (2835)
ค้าขาย	4.4 (5)	26.8 (30)	18.7 (21)	1.8 (2)	28.6 (32)	-	16.1 (18)	2.7 (3)	0.9 (1)	100 (112)
รับจ้าง	10.7 (6)	37.5 (21)	17.9 (10)	7.1 (4)	17.9 (10)	-	5.3 (3)	-	3.6 (2)	100 (56)
อื่น ๆ	7.2 (28)	36.1 (140)	13.9 (54)	7.5 (29)	19.6 (76)	0.3 (1)	12.1 (47)	2.0 (8)	1.3 (5)	100 (388)
รวม	4.2 (146)	22.3 (769)	11.4 (395)	14.0 (484)	23.9 (823)	2.7 (93)	16.6 (574)	2.1 (73)	2.8 (95)	100 (3452)

จากตารางที่ 65 ผู้มีอาชีพรับราชการยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธี
ผ่าตัดทำหมัน เมื่อมีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 2 คน สูงที่สุดร้อยละ 36.1 รองไปลง จำนวน
1 คน ร้อยละ 29.5

ผู้ที่มีอาชีพเกษตรกรรม ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อมีบุตรที่มีชีวิต จำนวน
5 คน สูงที่สุด ร้อยละ 24.6 รองลงไป จำนวน 2 คน ร้อยละ 19.6

ผู้ที่มีอาชีพค้าขาย ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 5 คน
สูงที่สุด ร้อยละ 28.6 รองลงไป จำนวน 2 คน ร้อยละ 26.8

ผู้ที่มีอาชีพรับจ้าง ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 2 คน
สูงที่สุด ร้อยละ 37.5 รองลงไป จำนวน 3 คน และ 5 คน ร้อยละ 17.9

ผู้ที่มีอาชีพอื่น ๆ ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 2 คน
สูงที่สุด ร้อยละ 36.1 รองลงไป จำนวน 5 คน ร้อยละ 19.6

เมื่อไม่คำนึงถึงอาชีพ ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีผ่าตัดทำหมัน เมื่อ
มีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 5 คน สูงที่สุด ร้อยละ 23.9 รองลงไป จำนวน 2 คน ร้อยละ
22.4 ผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิต 9 คนขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 2.8

ผลการวิเคราะห์ สรุปได้ว่า ผู้ที่มีอาชีพรับราชการ ยอมรับการวางแผน
ครอบครัว เมื่อมีบุตรที่มีชีวิต จำนวนต่ำกว่าทุกกลุ่มอาชีพ

จำนวนบุตรชายที่มีชีวิต จำแนกตามอาชีพ

ตารางที่ 66 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีผ่าตัด
ทำหมัน จำแนกตามจำนวนบุตรชายที่มีชีวิตและอาชีพ

อาชีพ	บุตรชายที่มีชีวิต					
	หนึ่งคน	สองคน	สามคน	สี่คน	ห้าคน	รวม
ข้าราชการ	41.0 (25)	41.0 (25)	13.1 (8)	1.6 (1)	3.3 (2)	100 (61)
เกษตรกรกรรม	27.8 (787)	29.9 (847)	22.6 (642)	13.9 (394)	5.8 (165)	100 (2835)
ค้าขาย	25.0 (28)	39.3 (44)	19.6 (22)	13.4 (15)	2.7 (3)	100 (112)
รับจ้าง	39.3 (22)	33.9 (19)	16.1 (9)	7.1 (4)	3.6 (2)	100 (56)
อื่น ๆ	39.7 (154)	30.2 (117)	16.5 (64)	6.9 (27)	6.7 (26)	100 (388)
รวม	29.4 (1016)	30.5 (1052)	21.6 (745)	12.8 (441)	5.7 (198)	100 (3452)

จากตารางที่ 66 ผู้ที่มีอาชีพรับราชการ ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธี
ผ่าตัดทำหมัน เมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 1 คน และ 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 41.0
รองลงไป จำนวน 3 คน ร้อยละ 13.1

ผู้ที่มีอาชีพเกษตรกรกรรม และค้าขาย ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรชาย
ที่มีชีวิต จำนวน 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 29.9 และ 39.3 ตามลำดับ รองลงไปจำนวน
1 คน ร้อยละ 27.8 และ 25.0 ตามลำดับ

ผู้ที่มีอาชีพรับจ้างและอื่น ๆ ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต
จำนวน 1 คน สูงที่สุด ร้อยละ 39.3 และ 39.7 ตามลำดับ รองลงไป จำนวน 2 คน
ร้อยละ 33.9 และ 30.2 ตามลำดับ

เมื่อไม่คำนึงถึงอาชีพ ผู้ที่มีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 2 คน ยอมรับการวางแผน
ครอบครัวโดยวิธีผ่าตัดทำหมัน สูงที่สุด ร้อยละ 30.5 รองลงไป จำนวน 1 คน ร้อยละ
29.4 ผู้ที่มีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 5 คน ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ
5.7

จะเห็นได้ว่า ผู้ที่มีอาชีพรับราชการ มีแนวโน้มในการยอมรับการวางแผนครอบครัว
เมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวนต่ำกว่าทุกกลุ่มอาชีพ อาชีพเกษตรกรกรรมยอมรับการวางแผน
ครอบครัว เมื่อมีจำนวนบุตรชายที่มีชีวิตสูงกว่าทุกอาชีพ

ที่อยู่อาศัย จำแนกตามอาชีพ

ตารางที่ 67 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว โดยวิธีผ่าตัด
ทำหมัน จำแนกตามที่อยู่อาศัยและอาชีพ

อาชีพ	ที่อยู่อาศัย	ในเขตเทศบาล	นอกเขตเทศบาล	รวม
รับราชการ		31.1 (19)	68.9 (42)	100 (61)
เกษตรกรรม		12.4 (353)	87.6 (2482)	100 (2835)
ค้าขาย		23.2 (26)	76.8 (86)	100 (112)
รับจ้าง		21.4 (12)	78.6 (44)	100 (56)
อื่น ๆ		15.2 (59)	84.8 (329)	100 (388)
รวม		13.6 (469)	86.4 (2983)	100 (3452)

จากตารางที่ 67 ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีผ่าตัดทำหมัน ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล มีอาชีพรับราชการมีจำนวนร้อยละสูงสุด คือ ร้อยละ 31.2 รองลงไปเป็นผู้ที่มีอาชีพค้าขาย ร้อยละ 23.2 อาชีพรับจ้าง ร้อยละ 21.4 อาชีพอื่น ๆ ร้อยละ 15.2 และผู้ที่มีอาชีพเกษตรกรรมต่ำที่สุด ร้อยละ 12.5

เมื่อไม่คำนึงถึงอาชีพ ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีผ่าตัดทำหมันอาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ร้อยละ 13.6 และอาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล ร้อยละ 86.4

แหล่งข่าว จำแนกตามที่อยู่อาศัย

ตารางที่ 68 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว จำแนกตาม
แหล่งข่าวและที่อยู่อาศัย

แหล่งข่าว ที่อยู่อาศัย	สามี	เพื่อน ญาติ	วิทยุ- โทรทัศน์	สิ่งตีพิมพ์	เจ้าหน้าที่ สาธารณสุข	อื่น ๆ	รวม
ในเขตเทศบาล	6.0 (28)	65.9 (309)	0.4 (2)	0.2 (1)	20.9 (98)	6.6 (31)	100 (469)
นอกเขตเทศบาล	3.2 (94)	75.0 (2238)	0.1 (3)	0.1 (4)	17.8 (530)	3.8 (114)	100 (2983)
รวม	3.5 (122)	73.7 (2547)	0.2 (5)	0.2 (5)	18.2 (628)	4.2 (145)	100 (3452)

จากตารางที่ 68 ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีผ่าตัดทำหมัน อาศัยอยู่ใน
เขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล ทราบข่าวเรื่องการวางแผนครอบครัวจากเพื่อน-ญาติ สูงที่สุด
ร้อยละ 65.9 และ 75.0 ตามลำดับ รองลงไปทราบจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ร้อยละ 20.9
และ 17.8 ตามลำดับ

เมื่อไม่คำนึงถึงที่อยู่อาศัย ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีผ่าตัดทำหมัน ทราบ
ข่าวเรื่องการวางแผนครอบครัวจากเพื่อน-ญาติ สูงที่สุด ร้อยละ 73.7 รองลงไปทราบจาก
เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ร้อยละ 18.2 ผู้ที่ทราบจากวิทยุ-โทรทัศน์ และสิ่งตีพิมพ์ แล้วยอมรับ
การวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 0.2

ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ทราบเรื่องการวางแผนครอบครัวจากเพื่อน-ญาติ มี
จำนวนร้อยละต่ำกว่า ผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล แต่กลับทราบจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข
แล้วยอมรับการวางแผนครอบครัวสูงกว่าผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล

จำนวนบุตรชายที่มีชีวิต จำแนกตามจำนวนบุตรที่มีชีวิต

ตารางที่ 69 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีผ่าตัด

ทำหมัน จำแนกตามจำนวนบุตรชายที่มีชีวิตและจำนวนบุตรที่มีชีวิต

บุตรชายที่มีชีวิต บุตรที่มีชีวิต	หนึ่งคน	สองคน	สามคน	สี่คน	ห้าคน	รวม
หนึ่งคน	146					
สองคน	36.9 (284)	63.1 (485)	-	-	-	100 (769)
สามคน	81.0 (320)	19.0 (75)	-	-	-	100 (395)
สี่คน	34.1 (165)	28.1 (136)	37.8 (183)	-	-	100 (484)
ห้าคน	7.8 (64)	29.3 (241)	42.3 (348)	14.3 (118)	6.3 (52)	100 (823)
หกคน	8.6 (8)	30.1 (28)	23.6 (22)	23.0 (26)	9.7 (9)	100 (93)
เจ็ดคน	1.9 (11)	9.6 (55)	27.9 (160)	44.1 (253)	16.5 (95)	100 (574)
แปดคน	13.7 (10)	17.8 (13)	21.9 (16)	27.4 (20)	19.2 (14)	100 (73)
เก้าคน และสูงกว่า	8.4 (8)	20.0 (19)	16.8 (16)	25.3 (24)	29.5 (28)	100 (95)
รวม	29.4 (1016)	30.5 (1052)	21.6 (745)	12.8 (441)	5.7 (198)	100 (3452)

ตารางที่ 69 ผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 2 คน ยอมรับการวางแผนครอบครัว โดยวิธีผ่าตัดทำหมัน เมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 63.1 รองลงไป จำนวน 1 คน ร้อยละ 28.4

ผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 3 คน ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 1 คน สูงที่สุด ร้อยละ 81.0 รองลงไป จำนวน 2 คน ร้อยละ 19.0

ผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 4 คน ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 3 คน สูงที่สุด ร้อยละ 37.8 รองลงไป จำนวน 1 คน ร้อยละ 34.1

ผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 5 คน ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 3 คน สูงที่สุด ร้อยละ 42.3 รองลงไป จำนวน 2 คน ร้อยละ 29.3

ผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 6 คน ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 30.1 รองลงไป จำนวน 4 คน ร้อยละ 28.0

ผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 7 คน ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 4 คน สูงที่สุด ร้อยละ 44.1 รองลงไป จำนวน 3 คน ร้อยละ 27.9

ผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 8 คน ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 4 คน สูงที่สุด ร้อยละ 27.4 รองลงไป จำนวน 3 คน ร้อยละ 21.9

ผู้ที่มีบุตร 9 คนขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 5 คน สูงที่สุด ร้อยละ 29.5 รองลงไป จำนวน 4 คน ร้อยละ 25.3

เมื่อไม่คำนึงถึงจำนวนบุตรที่มีชีวิต ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีผ่าตัดทำหมัน เมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 30.5 รองลงไป จำนวน 1 คน ร้อยละ 29.4 ผู้ที่มีบุตรชายที่มีชีวิต 5 คน ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 5.7

จำนวนบุตรที่มีชีวิต และที่อยู่อาศัย

ตารางที่ 70 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีผ่าตัดทำหมัน
จำแนกตามจำนวนบุตรที่มีชีวิตและที่อยู่อาศัย

ที่อยู่อาศัย	บุตรที่มีชีวิต									
	หนึ่งคน	สองคน	สามคน	สี่คน	ห้าคน	หกคน	เจ็ดคน	แปดคน	เก้าคน และ สูงกว่า	รวม
ในเขตเทศบาล	1.9 (9)	8.1 (38)	19.8 (93)	22.6 (106)	27.9 (131)	4.5 (21)	12.6 (59)	1.3 (6)	1.3 (6)	100 (469)
นอกเขตเทศบาล	4.6 (137)	24.5 (731)	10.1 (302)	12.7 (378)	23.2 (692)	2.4 (72)	17.3 (515)	2.2 (67)	3.0 (89)	100 (2983)
รวม	4.2 (146)	22.3 (769)	11.4 (395)	14.0 (484)	23.9 (823)	2.7 (93)	16.6 (574)	2.1 (73)	2.8 (95)	100 (3452)

จากตารางที่ 70 ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลยอมรับการวางแผนครอบครัว โดยวิธีผ่าตัดทำหมัน เมื่อมีบุตรที่มีชีวิต
จำนวน 5 คน สูงที่สุด ร้อยละ 27.9 รองลงไป จำนวน 4 คน ร้อยละ 22.6
ผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 24.5
รองลงไป จำนวน 5 คน ร้อยละ 23.2
เมื่อไม่คำนึงถึงที่อยู่อาศัย ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว โดยวิธีผ่าตัดทำหมัน เมื่อมีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 5 คน
สูงที่สุด ร้อยละ 23.9 รองลงไป จำนวน 2 คน ร้อยละ 22.3

จำนวนบุตรชายที่มีชีวิต จำแนกตามที่อยู่อาศัย

ตารางที่ 71 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว โดยวิธีผ่าตัด
ทำหมัน จำแนกตามจำนวนบุตรชายและที่อยู่อาศัย

ที่อยู่อาศัย \n บุตรชายที่มีชีวิต	หนึ่งคน	สองคน	สามคน	สี่คน	ห้าคน	รวม
ในเขตเทศบาล	16.8 (79)	30.7 (144)	25.0 (117)	17.7 (83)	9.8 (46)	100 (469)
นอกเขตเทศบาล	31.4 (937)	30.4 (908)	21.1 (628)	12.0 (358)	5.1 (152)	100 (2983)
รวม	29.4 (1016)	30.5 (1052)	21.6 (745)	12.8 (441)	5.7 (198)	100 (3452)

จากตารางที่ 71 ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ยอมรับการวางแผนครอบครัว โดยวิธีผ่าตัดทำหมัน เมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 30.7 รองลงไป จำนวน 3 คน ร้อยละ 25.0

ผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 1 คน สูงที่สุด ร้อยละ 31.4 รองลงไป จำนวน 2 คน ร้อยละ 30.4

เมื่อไม่คำนึงถึงที่อยู่อาศัย ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว โดยวิธีผ่าตัดทำหมัน เมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 30.5 รองลงไป จำนวน 1 คน ร้อยละ 29.4 ผู้ที่มีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 5 คน ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 5.7

ตอนที่ 2

ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว รวมทั้งสามวิธี

อายุ จำแนกตามระดับการศึกษา

ตารางที่ 72 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว จำแนกตาม
อายุ และระดับการศึกษา

อายุ ระดับ การศึกษา	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45 ⁺	รวม
ไม่ได้รับการ ศึกษา	0.1 (1)	11.7 (87)	18.4 (137)	30.6 (228)	26.9 (201)	9.9 (74)	2.4 (18)	100 (746)
ป.1-ป.4	1.4 (373)	18.5 (4838)	27.3 (7126)	24.8 (6471)	20.3 (5308)	6.8 (1776)	0.9 (246)	100 (26138)
ป.5-ป.7	5.4 (12)	43.0 (95)	23.5 (52)	10.0 (22)	8.6 (19)	8.1 (18)	1.4 (3)	100 (221)
ม.ศ.1-ม.ศ.3	2.3 (14)	41.5 (250)	34.7 (209)	14.4 (87)	4.2 (25)	2.5 (15)	0.4 (3)	100 (603)
สูงกว่า ม.ศ.3	0.3 (1)	26.8 (92)	48.1 (165)	18.4 (63)	2.0 (7)	3.2 (11)	1.2 (4)	100 (343)
รวม	1.4 (401)	19.1 (5362)	27.4 (7689)	24.5 (6871)	19.8 (5560)	6.8 (1894)	1.0 (274)	100 (28051)

จากตารางที่ 72 ผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษายอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่ออายุ 20 - 34 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 30.6 รองลงไป อายุ 35 - 39 ปี ร้อยละ 26.9 ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่ออายุ 25 - 29 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 27.3 รองลงไป อายุ 30 - 34 ปี ร้อยละ 24.8 ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 5 - 7 ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่ออายุ 20 - 24 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 43.0 รองลงไป อายุ 25 - 29 ปี ร้อยละ 23.5 ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่ออายุ 20 - 24 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 41.5 รองลงไป อายุ 25 - 29 ปี ร้อยละ 34.7 ผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่ออายุ 25 - 29 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 43.1 รองลงไป อายุ 20 - 24 ปี ร้อยละ 26.8 เมื่อไม่คำนึงถึงระดับการศึกษา ผู้ที่มีอายุ 25 - 29 ปี ยอมรับการวางแผนครอบครัว สูงที่สุด ร้อยละ 27.4 รองลงไป อายุ 30 - 34 ปี ร้อยละ 24.5 ผู้ที่มีอายุ 45 ปีขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัว ต่ำที่สุด ร้อยละ 1.0

จะเห็นได้ว่า การศึกษามีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการวางแผนครอบครัว ผู้ที่ได้รับการศึกษาสูง ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่ออายุต่ำกว่าผู้ที่ได้รับการศึกษาต่ำ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้ที่ได้รับการศึกษาสูง มีความรู้ ความเข้าใจ และเห็นความสำคัญของการวางแผนครอบครัว ว่าเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับครอบครัวของตนเอง เป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว อายุ 40 ปีขึ้นไป เริ่มลดลง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้ที่มีอายุในกลุ่มนี้ มิได้คำนึงถึงปัญหาการมีบุตรหลายคน หรือเป็นพวกที่มีความคิดแบบเก่า ไม่สนใจกับการวางแผนครอบครัว หรืออาจใกล้จะถึงวัยหมดประจำเดือนแล้ว ทำให้ผู้ที่มีอายุดังกล่าวขาดความสนใจเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว เนื่องจากการที่เข้าใจว่าตนเองคงจะไม่มีบุตรต่อไปแล้ว อันเป็นผลทำให้จำนวนร้อยละลดลง

ระยะเวลาการสมรส จำแนกตามระดับการศึกษา

ตารางที่ 73 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว จำแนกตามระยะเวลาการสมรส และระดับการศึกษา

ระยะเวลาการสมรส ระดับการศึกษา	0-3	4 - 6	7 - 9	10 -12	13 - 15	16 - 18	19-21	22 ⁺	รวม
ไม่ได้รับ การศึกษา	4.6 (34)	11.1 (83)	12.5 (93)	20.1 (180)	17.2 (128)	13.9 (104)	13.5 (101)	7.1 (53)	100 (746)
ป.1-ป.4	8.6 (2262)	18.6 (4855)	17.6 (4607)	17.3 (4510)	16.3 (4265)	9.1 (2381)	8.2 (2148)	4.3 (1110)	100 (26138)
ป.5-ป.7	31.2 (69)	25.3 (56)	15.9 (35)	8.2 (18)	8.6 (19)	4.5 (10)	3.6 (8)	2.7 (6)	100 (221)
ม.ศ.1-ม.ศ.3	34.2 (206)	33.0 (199)	16.6 (100)	8.1 (49)	3.6 (22)	1.7 (10)	1.5 (9)	1.3 (8)	100 (603)
สูงกว่า ม.ศ.3	46.1 (158)	32.9 (113)	9.9 (34)	6.4 (22)	0.9 (3)	0.6 (2)	1.7 (6)	1.5 (5)	100 (343)
รวม	9.7 (2729)	18.9 (5306)	17.4 (4869)	16.9 (4749)	15.8 (4437)	9.0 (2507)	8.1 (2272)	4.2 (1182)	100 (28051)

จากตารางที่ 73 ผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษา ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อเข้าสู่
สภาพการสมรสได้ 10 - 12 ปี สูงที่สุดร้อยละ 20.1 รองลงไป 13 - 15 ปี ร้อยละ

17.2

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับประถมปีที่ 1 - 4 ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อเข้า
สู่สภาพการสมรสได้ 4 - 6 ปี สูงที่สุดร้อยละ 18.6 รองลงไป 7 - 9 ปี และ 10 - 12 ปี
ร้อยละ 17.6 และ 17.3 ตามลำดับ

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับประถมปีที่ 5 - 7 มัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 และสูงกว่า
ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 เมื่อเข้าสู่สภาพการสมรสได้ 0 - 3 ร้อยละ 31.2 34.2 และ
46.1 ตามลำดับ รองลงไป 4 - 6 ปี ร้อยละ 25.3 33.0 และ 32.9 ตามลำดับ

เมื่อไม่คำนึงระดับการศึกษา ผู้ที่เข้าสู่สภาพการสมรสได้ 4 - 6 ปี ยอมรับการ
วางแผนครอบครัว สูงที่สุด ร้อยละ 18.9 รองลงไป 7 - 9 ปี และ 10 - 12 ปี ร้อยละ
17.4 และ 16.9 ตามลำดับ ผู้ที่เข้าสู่สภาพการสมรส 22 ปีขึ้นไป ยอมรับการวางแผน
ครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 4.2

จะเห็นว่าผู้ที่ได้รับการศึกษาคำ ส่วนใหญ่เข้าสู่สภาพการสมรสนาน 7 - 15 ปี
จึงจะยอมรับการวางแผนครอบครัว ผู้ที่ได้รับการศึกษาสูง ส่วนใหญ่ยอมรับการวางแผน
ครอบครัว เมื่อเข้าสู่สภาพการสมรสได้ 0 - 6 ปี เท่านั้น

ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการสมรส กับการยอมรับการวางแผนครอบครัว
เร็วกว่าในกลุ่มที่เพิ่งสมรสได้ไม่นาน คือ ในกลุ่มที่เข้าสู่สภาพการสมรสได้ 0 - 3 ปี และ
อัตราการยอมรับจะเพิ่มขึ้น เมื่อระยะเวลาการสมรสนานขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มที่เข้าสู่สภาพ
การสมรสได้ 4 - 15 ปี และจะเริ่มลดลงในกลุ่มที่เข้าสู่สภาพการสมรส 16 ปีขึ้นไป ที่
เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากสตรีที่เพิ่งเข้าสภาพสมรสไม่นาน ยังไม่ประสบปัญหาการมีบุตรหลาย
คน เมื่อระยะเวลาการสมรสนานขึ้น จำนวนบุตรอาจเพิ่มมากขึ้นจนเกิดการระงับการเลี้ยงดู
ทำให้มีผู้สนใจยอมรับการวางแผนครอบครัวมากขึ้น แต่เมื่อระยะเวลาจนถึงจุดหนึ่ง อาจ
เห็นว่าคนใกล้จะพ้นภาวะการมีบุตร จึงไม่สนใจที่จะยอมรับการวางแผนครอบครัว เป็นเหตุ
ให้จำนวนร้อยละการรับลดลง และอาจเป็นเพราะว่าบุคคลเหล่านี้เป็นผู้สูงอายุ ซึ่งมีความ

โน้มน้าวที่จะรับเอาสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ หรือวิธีการใหม่ ๆ ที่ไม่ใช่ของดั้งเดิมในวัฒนธรรม และสังคมมาใช่มากกว่าสตรีที่อ่อนวัยกว่า เมื่อพิจารณาระดับการศึกษาประกอบ จะเห็นว่า ผู้ที่ได้รับการศึกษาคำ ขอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อเข้าสู่สภาพการสมรสไค่นานกว่าผู้ที่ได้รับการศึกษาสูง

อาชีพ จำแนกตามระดับการศึกษา

ตารางที่ 74 อัตราส่วนของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว จำแนกตามอาชีพ และระดับการศึกษา

อาชีพ ระดับ การศึกษา	ชา - ราชการ	เกษตร กรรม	ค้าขาย	รับจ้าง	อื่น ๆ	รวม
ไม่ได้รับการศึกษา	-	81.9 (611)	3.6 (27)	2.7 (20)	11.8 (88)	100 (746)
ป.1-ป.4	0.6 (168)	84.4 (22065)	3.4 (875)	1.3 (327)	10.3 (2703)	100 (26138)
ป.5-ป.7	6.8 (15)	30.3 (67)	14.1 (31)	7.2 (16)	41.6 (92)	100 (221)
ม.ศ.1-ม.ศ.3	28.4 (171)	10.5 (63)	8.3 (50)	10.4 (63)	42.4 (256)	100 (603)
สูงกว่า ม.ศ.3	74.3 (255)	3.5 (12)	2.3 (8)	3.8 (13)	16.1 (55)	100 (343)
รวม	2.2 (609)	81.3 (22818)	3.5 (991)	1.6 (439)	11.4 (3194)	100 (28051)

จากตาราง 74 ผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษา และได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 1-4 ยอมรับการวางแผนครอบครัว มีอาชีพเกษตรกรรม สูงที่สุด ร้อยละ 81.9 และ 84.4 ตามระดับ รองลงไปที่อาชีพอื่น ๆ ร้อยละ 11.8 และ 10.3 ตามลำดับ

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 5-7 ยอมรับการวางแผนครอบครัว มีอาชีพอื่น ๆ สูงที่สุด ร้อยละ 41.6 รองลงไปที่อาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ 30.3

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ยอมรับการวางแผนครอบครัว มีอาชีพอื่น ๆ สูงที่สุด ร้อยละ 42.4 รองลงไปที่อาชีพรับราชการ ร้อยละ 28.4

ผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ยอมรับการวางแผนครอบครัว มีอาชีพรับราชการ สูงที่สุด ร้อยละ 74.3 รองลงไปที่อาชีพอื่น ๆ ร้อยละ 16.0

เมื่อไม่คำนึงถึงระดับการศึกษา ผู้ที่มีอาชีพเกษตรกรรม ยอมรับการวางแผนครอบครัว สูงที่สุด ร้อยละ 81.3 รองลงไปที่อาชีพอื่น ๆ ร้อยละ 12.4 อาชีพรับจ้าง ยอมรับการวางแผนครอบครัว ต่ำที่สุด ร้อยละ 1.6

อาชีพเป็นปัจจัยหนึ่งที่แสดงให้เห็นความแตกต่างระหว่างฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และได้เป็นที่การยอมรับกันในประเทศต่าง ๆ ว่า จำนวนบุตรของครอบครัวที่ต่างอาชีพกันนั้นมีความแตกต่างกัน ในประเทศไทยได้มีการศึกษาถึงเรื่องนี้ โดย ศักดิ์ ผาสุขนิรันต์⁵ ผลการศึกษาพบว่า บุคคลที่มีอาชีพเกี่ยวกับการใช้สมองหรืองานในสำนักงาน มักจะมีบุตรน้อยกว่าบุคคลที่มีอาชีพแรงงาน เช่น การประกอบอาชีพเกษตรกรรมหรือรับจ้างใช้แรงงานต่าง ๆ

⁵ ศักดิ์ ผาสุขนิรันต์, "การสำรวจความเห็นเกี่ยวกับการมีบุตรของหัวหน้าครอบครัว ที่เป็นข้าราชการ และผู้ประกอบอาชีพทางเกษตร," การสัมมนาทางวิชาการเรื่องประชากรของประเทศไทย ครั้งที่ 1 ณ ศาลาสันติธรรม ระหว่างวันที่ 27 - 29 มีนาคม พ.ศ. 2506 (พระนคร : สำนักงานสภาวิจัยแห่งชาติ, 2506), หน้า 296.

ความต้องการมีบุตร จำแนกตามระดับการศึกษา

ตารางที่ 75 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ขอมรับการวางแผนครอบครัว จำแนกตาม
ความต้องการมีบุตรและระดับการศึกษา

ความต้องการมีบุตร ระดับการศึกษา	ต้องการ	ไม่ต้องการ	ยังไม่แน่	รวม
ไม่ได้รับการศึกษา	4.3 (32)	85.9 (641)	9.8 (73)	100 (746)
ป.1 - ป.4	7.1 (1863)	83.5 (21827)	9.4 (2448)	100 (26138)
ป.5 - ป.7	19.9 (44)	54.8 (121)	25.3 (56)	100 (221)
ม.ศ. 1 - ม.ศ. 3	25.9 (156)	51.9 (313)	22.2 (134)	100 (603)
สูงกว่า ม.ศ. 3	33.2 (114)	45.2 (155)	21.6 (74)	100 (343)
รวม	7.9 (2209)	82.2 (23057)	9.9 (2785)	100 (28051)

จากตารางที่ 75 ผู้ที่ขอมรับการวางแผนครอบครัว ที่ไม่ได้รับการศึกษา ผู้ที่
รับการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 และประถมศึกษาปีที่ 5 - 7 ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่ม สูงที่สุด
ร้อยละ 85.9 83.5 และ 54.8 ตามลำดับ รองลงไปเป็นผู้ที่ยังไม่แน่ใจว่าต้องการมี
บุตรเพิ่มอีกหรือไม่ ร้อยละ 9.8 9.4 และ 25.4 ตามลำดับ

ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวที่ได้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 และสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่ม สูงที่สุด ร้อยละ 51.9 และ 45.2 ตามลำดับ รองลงไปเป็นผู้ที่ต้องการมีบุตรเพิ่ม ร้อยละ 25.9 และ 33.2 ตามลำดับ

เมื่อไม่คำนึงระดับการศึกษา ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวไม่ต้องการมีบุตรเพิ่ม สูงที่สุด ร้อยละ 82.2 รองลงไปเป็นผู้ที่ยังไม่แน่ใจว่าต้องการมีบุตรเพิ่มอีกหรือไม่ ร้อยละ 9.9 และผู้ที่ต้องการมีบุตรเพิ่ม ยอมรับการวางแผนครอบครัว ค่าที่สุด ร้อยละ 7.2

เมื่อพิจารณาผู้ต้องการมีบุตรเพิ่ม จะเห็นว่า ผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษา ค่าที่สุด ร้อยละ 4.3 และจำนวนร้อยละจะสูงขึ้นตามระดับการศึกษาของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงขึ้น เมื่อยอมรับการวางแผนครอบครัวแล้ว ยังต้องการมีบุตรเพิ่มจำนวนร้อยละสูงกว่าผู้ที่ได้รับการศึกษาต่ำกว่า

แหล่งข่าว จำแนกตามระดับการศึกษา

ตารางที่ 76 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว จำแนกตาม
แหล่งข่าว และ ระดับการศึกษา

แหล่งข่าว ระดับ การศึกษา	สามี	เพื่อน ญาติ	วิทยุ โทรทัศน์	สิ่ง พิมพ์	เจ้าหน้าที่ สาธารณสุข	อื่น ๆ	รวม
ไม่ได้รับการศึกษา	4.7 (35)	57.2 (427)	-	-	35.9 (268)	2.5 (16)	100 (746)
ป.1 - ป.4	4.1 (1061)	64.0 (16725)	0.1 (29)	0.2 (51)	26.3 (6877)	5.3 (1395)	100 (26138)
ป.5 - ป.7	3.2 (7)	63.3 (140)	0.5 (1)	-	29.4 (65)	3.6 (8)	100 (221)
ม.ศ.1 - ม.ศ. 3	3.8 (23)	57.5 (347)	-	-	34.7 (209)	4.0 (24)	100 (603)
สูงกว่า ม.ศ.3	7.0 (24)	50.2 (172)	-	-	39.9 (137)	2.9 (10)	100 (343)
รวม	4.1 (1150)	63.5 (17811)	0.1 (30)	0.2 (51)	26.9 (7556)	5.2 (1453)	100 (28051)

จากตารางที่ 76 ผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษา ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 1-4 ประถมปีที่ 5-7 มัธยมศึกษาปีที่ 1-3 และสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทราบข่าวเรื่อง การวางแผนครอบครัวจากเพื่อน - ญาติ แล้วยอมรับการวางแผนครอบครัว สูงที่สุด ร้อยละ 57.2 64.0 63.3 57.5 และ 50.2 ตามลำดับ รองลงไปทราบจากเจ้าหน้าที่ สาธารณสุข ร้อยละ 35.9 26.3 29.4 34.7 และ 39.9 ตามลำดับ

เมื่อไม่คำนึงถึงระดับการศึกษา ผู้ที่ทราบข่าวเรื่องการวางแผนครอบครัว จากเพื่อน-ญาติ แล้วยอมรับการวางแผนครอบครัว สูงที่สุด ร้อยละ 63.5 รองลงไปทราบจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ร้อยละ 26.9 ผู้ที่ทราบจากวิทยุ-โทรทัศน์ และสิ่งตีพิมพ์ ค่าที่สุด ร้อยละ 0.1 และ 0.2 ตามลำดับ

ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวทุกระดับการศึกษา ทราบข่าวเรื่องการวางแผนครอบครัวจากเพื่อน-ญาติ สูงที่สุด รองลงไปทราบจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษา ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 ประถมปีที่ 5 - 7 และมีมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 มีจำนวนร้อยละในการยอมรับใกล้เคียงกัน ผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีจำนวนร้อยละค่าที่สุด และผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับนี้ กลับไปทราบข่าวจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข มีจำนวนร้อยละสูงกว่าทุกกลุ่มอาชีพ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ที่ได้รับการศึกษาสูง มีความเชื่อว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขย่อมมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการวางแผนครอบครัวดีกว่าบุคคลอื่น ๆ หรือแหล่งข่าวอื่น ๆ ฉะนั้น แหล่งข่าวและระดับการศึกษา น่าจะมีความสัมพันธ์กับการยอมรับการวางแผนครอบครัว

ตารางที่ 77 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว จำแนกตาม
จำนวนบุตรที่มีชีวิต และระดับการศึกษา

จำนวนบุตร ที่มีชีวิต ระดับ การศึกษา	ไม่มี	หนึ่งคน	สองคน	สามคน	สี่คน	ห้าคน	หกคน	เจ็ดคน	แปดคน	เก้าคน และ สูงกว่า	รวม
ไม่ได้รับการศึกษา	-	3.5 (26)	8.5 (63)	13.1 (98)	14.6 (109)	21.7 (162)	14.3 (107)	11.9 (89)	7.4 (55)	5.0 (37)	100 (746)
ป. 1 - ป.4	-	5.6 (1461)	17.0 (4446)	17.9 (4691)	17.6 (4607)	15.8 (4136)	10.2 (2658)	8.2 (2136)	4.1 (1075)	3.6 (928)	100 (26138)
ป. 5 - ป.7	0.9 (2)	19.5 (43)	35.8 (79)	14.5 (32)	10.4 (23)	7.2 (16)	3.6 (8)	3.6 (8)	2.7 (6)	1.8 (4)	100 (221)
ม.ศ. 1 - ม.ศ. 3	-	22.4 (135)	38.0 (229)	20.1 (121)	8.6 (52)	6.0 (36)	1.5 (9)	01.5 (9)	1.1 (7)	0.8 (5)	100 (603)
สูงกว่า ม.ศ. 3	-	30.3 (104)	30.6 (105)	16.9 (58)	8.8 (30)	4.1 (14)	2.3 (8)	5.5 (19)	1.2 (4)	0.3 (1)	100 (340) (343)
รวม	-(2)	6.3 (1769)	17.8 (4922)	17.5 (5000)	17.8 (4821)	15.6 (4364)	10.0 (2790)	8.0 (2261)	4.1 (1147)	3.5 (975)	100 (28051)

จากตารางที่ 77 ผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษา ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อมีบุตรที่มีชีวิตจำนวน 5 คน สูงที่สุด ร้อยละ 21.7 รองลงไปจำนวน 4 คน และ 6 คน ร้อยละ 14.6 และ 14.3 ตามลำดับ

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อมีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 3 คน สูงที่สุด ร้อยละ 17.9 รองลงไปจำนวน 2 คน และ 4 คน ร้อยละ 17.0 และ 17.6 ตามลำดับ

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 5 - 7 และมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อมีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 35.8 และ 38.0 ตามลำดับ รองลงไปจำนวน 1 คน ร้อยละ 19.5 และ 22.4 ตามลำดับ

ผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อมีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 1 คน และ 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 30.3 และ 30.6 รองลงไปจำนวน 3 คน ร้อยละ 16.9

เมื่อไม่คำนึงถึงระดับการศึกษา ผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 2 คน 3 คน และ 4 คน สูงที่สุด ร้อยละ 17.5 17.8 และ 17.2 รองลงไปจำนวน 5 คน ร้อยละ 15.6 ผู้ที่มีบุตร 9 คนขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 3.5

การศึกษาเป็นปัจจัยทางสังคมศาสตร์ที่มีผลต่อขนาดของครอบครัวในหลายประเทศ จำนวนบุตรในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการศึกษาของคู่สมรส ซึ่งมักจะพบว่าในกลุ่มบุคคลที่มีการศึกษาสูงมักจะมีบุตรน้อย และในกลุ่มที่การศึกษาต่ำมักจะมีบุตรมาก ในไต้หวัน จากการศึกษาของ แอล พี ไชว (L.P. Chow) และ ที. ซี. ฮู⁶ (T.C. Hsu) พบว่า อัตราการยอมรับการวางแผนครอบครัว มีความสัมพันธ์กับการศึกษาและจำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่ กล่าวคือ อัตราส่วนการรับของสตรีที่มีบุตรที่มีชีวิตจำนวนหนึ่งจะเพิ่มขึ้น เมื่อมีการศึกษาสูงขึ้น สำหรับคนที่มีบุตร 3 คนหรือน้อยกว่า ในกลุ่มที่มีบุตรมากกว่า 4 คน จำนวนร้อยละของผู้รับจะสูงขึ้นในกลุ่มที่มีการศึกษาปานกลางและประถมศึกษา

⁶ L.P. Chow and T.C. Hsu "The Progress of Fertility Control Programme in Taiwan," The Journal of the Formosan Medical Association, XLVI, (May 25, 1967), 119 - 220.

จำนวนบุตรชายที่มีชีวิตจำแนกตามระดับการศึกษา

ตารางที่ 78 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว จำแนกตาม
จำนวนบุตรชายที่มีชีวิต จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ไม่มี	หนึ่งคน	สองคน	สามคน	สี่คน	ห้าคน	หกคน	เจ็ดคน และ สูงกว่า	รวม
ไม่ได้รับการศึกษา	4.3 (32)	22.8 (170)	24.8 (185)	22.5 (168)	15.4 (115)	6.3 (47)	2.8 (21)	1.1 (8)	100 (746)
ป.1 - ป.4	8.1 (2110)	27.4 (7167)	28.4 (7427)	18.8 (4919)	10.4 (2727)	4.5 (1165)	1.7 (439)	0.7 (184)	100 (26138)
ป.5 - ป.7	14.0 (31)	43.9 (97)	18.6 (41)	13.1 (29)	4.5 (10)	3.2 (7)	1.8 (4)	0.9 (2)	100 (221)
ม.ศ.1 - ม.ศ.3	16.6 (100)	47.7 (270)	26.9 (162)	8.0 (48)	1.7 (10)	1.3 (8)	0.3 (2)	0.5 (3)	100 (603)
สูงกว่า ม.ศ.3	21.6 (74)	47.2 (162)	19.0 (65)	9.0 (31)	2.3 (8)	.9 (3)	-	-	100 (343)
รวม	8.4 (2347)	28.0 (7866)	28.1 (7880)	18.5 (5195)	10.2 (2870)	4.4 (1230)	1.7 (466)	0.7 (197)	100 (28051)

จากตาราง 78 ผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษา ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 24.8 รองลงไปจำนวน 1 คน และ 3 คน ร้อยละ 22.8 และ 22.5 ตามลำดับ

ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 28.4 รองลงไป จำนวน 1 คน ร้อยละ 27.4

ผู้ที่ได้รับการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 5 - 7 และมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 1 คน สูงที่สุด ร้อยละ 43.9 และ 47.7 ตามลำดับ รองลงไป จำนวน 2 คน ร้อยละ 18.6 และ 26.9 ตามลำดับ

ผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต 1 คน สูงที่สุด ร้อยละ 47.2 รองลงไปเป็นผู้ที่ไม่มีบุตรชายที่มีชีวิต ร้อยละ 21.6

เมื่อไม่คำนึงถึงระดับการศึกษา ผู้ที่มีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 1 คน 2 คน และ 3 คน ยอมรับการวางแผนครอบครัว สูงที่สุด ร้อยละ 28.0 28.1 และ 28.5 ตามลำดับ รองลงไปจำนวน 4 คน ร้อยละ 10.2 ผู้ที่มีบุตรชาย 7 คนขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 0.7

เนื่องจากในสังคมเอเชีย ผู้ชายมีบทบาทสำคัญในทางเศรษฐกิจและสังคมมากกว่าผู้หญิง ทั้งนี้เพราะผู้ชายเป็นแรงงานสำคัญในการหารายได้ของครอบครัว อีกทั้งเป็นผู้สืบสกุลควย สังคมเอเชียจึงมีแนวโน้มบุตรชายมากกว่าบุตรหญิง และจากการศึกษาเกี่ยวกับแนวโน้มเพศของบุตรพบว่า ความต้องการบุตรเพศใดเพศหนึ่งของคู่สมรสมีผลต่อขนาดครอบครัว ถ้าหากความต้องการไม่สัมฤทธิ์ผล บุคคลนั้นก็จะมีบุตรคนต่อไป อันเป็นผลให้จำนวนบุตรเพิ่มขึ้น⁷ ด้วยเหตุนี้จำนวนบุตรชายของแต่ละครอบครัวน่าจะมีผลต่อการยอมรับการวางแผนครอบครัว และเมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา ผู้ที่มีการศึกษาดำเนินจะมองความสำคัญของจำนวนบุตรชายในครอบครัวสูงกว่าผู้ที่มีการศึกษาสูง

⁷ Charles F. Westoff, Robert G. Potter, Jr. and Phillip C. Sagi, "Age, Family Composition and Sex Preference, The Third Child (Newjersey:Princeton University, 1963), pp.207-208.

ที่อยู่อาศัย จำแนกตามระดับการศึกษา

ตารางที่ 79 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว จำแนกตาม
ที่อยู่อาศัย และระดับการศึกษา

ที่อยู่อาศัย ระดับ การศึกษา	ในเขตเทศบาล	นอกเขตเทศบาล	รวม
ไม่ได้รับการศึกษา	3.2 (24)	96.8 (722)	100 (746)
ป. 1 - ป.4	4.9 (1283)	95.1 (24855)	100 (26138)
ป.5 - ป.7	16.3 (36)	83.7 (185)	100 (221)
ม.ศ.1 - ม.ศ. 3	18.1 (109)	81.9 (494)	100 (603)
สูงกว่า ม.ศ.3	24.2 (83)	75.8 (260)	100 (343)
รวม	5.5 (1535)	94.5 (26516)	100 (28051)

จากตารางที่ 79 ผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษา อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ยอมรับการวางแผนครอบครัว ร้อยละ 3.2 ประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 ร้อยละ 4.9 ประถมปีที่ 5 - 7 ร้อยละ 16.3 มัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 ร้อยละ 18.1 และสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 24.2

เมื่อไม่คำนึงถึงระดับการศึกษา จะเห็นว่าผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ขอมรับการวางแผนครอบครัว ร้อยละ 5.5 และผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล ร้อยละ 94.5

ส่วนใหญ่ผู้ที่ขอมรับการวางแผนครอบครัว อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล มีเพียงจำนวนร้อยละ 5.5 เท่านั้นที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล และในจำนวนเหล่านี้ผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษาอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลค่าที่สุด และจำนวนร้อยละสูงขึ้นตามระดับการศึกษาที่สูงขึ้น ที่อยู่อาศัยและระดับการศึกษา น่าจะมีความสัมพันธ์ต่อการขอมรับการวางแผนครอบครัว

อายุ จำแนกตามอาชีพ

ตารางที่ 80 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว จำแนกตาม

อายุ และ อาชีพ

อายุ อาชีพ	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 ⁺	รวม
รับราชการ	0.5 (3)	26.0 (158)	38.9 (237)	21.7 (132)	5.9 (36)	6.2 (38)	0.8 (5)	100 (609)
เกษตรกรรม	1.2 (274)	17.5 (3987)	26.7 (6100)	24.9 (5688)	21.4 (4876)	7.2 (1650)	1.1 (243)	100 (22818)
ค้าขาย	1.2 (12)	18.6 (185)	28.0 (277)	28.7 (284)	17.1 (170)	5.7 (56)	0.7 (7)	100 (991)
รับจ้าง	3.2 (14)	30.3 (133)	28.9 (127)	23.7 (104)	10.5 (46)	3.2 (14)	0.2 (1)	100 (439)
อื่น ๆ	3.0 (98)	28.1 (899)	29.7 (948)	20.8 (663)	13.5 (432)	4.3 (136)	0.6 (18)	100 (3194)
รวม	1.4 (401)	19.1 (5362)	27.4 (7689)	24.5 (6871)	19.8 (5560)	6.8 (1894)	1.0 (274)	100 (28051)

จากตารางที่ 80 ผู้ที่มีอาชีพรับราชการ ขอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่ออายุ 25 - 29 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 38.9 รองลงไป อายุ 20 - 24 ปี ร้อยละ 26.0

ผู้ที่มีอาชีพเกษตรกรรม ขอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่ออายุ 25 - 29 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 26.7 รองลงไป อายุ 30 - 34 ปี ร้อยละ 24.9

ผู้ที่มีอาชีพค้าขาย ขอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่ออายุ 30 - 34 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 22.7 รองลงไป อายุ 25 - 29 ปี ร้อยละ 28.0

ผู้ที่มีอาชีพรับจ้าง ขอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่ออายุ 20 - 24 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 30.3 รองลงไป อายุ 25 - 29 ปี ร้อยละ 28.9

ผู้ที่มีอาชีพอื่น ๆ ขอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่ออายุ 25 - 29 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 29.7 รองลงไป อายุ 20 - 24 ปี ร้อยละ 28.1

เมื่อไม่คำนึงถึงอาชีพ ผู้ที่มีอายุ 25 - 29 ปี ขอมรับการวางแผนครอบครัว สูงที่สุด ร้อยละ 27.4 รองลงไป อายุ 30 - 34 ปี ร้อยละ 24.5 ผู้ที่มีอายุ 45 ปีขึ้นไป ขอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 1.0

จะเห็นว่า อายุของผู้ที่เข้าสู่สภาพการสมรสแล้ว มีความสัมพันธ์กับการขอมรับการวางแผนครอบครัว โดยทั่วไปพบว่า อัตราการขอมรับการวางแผนครอบครัวจะต่ำในกลุ่มผู้สมรสแล้วและอายุยังน้อย อัตราการขอมรับจะเพิ่มขึ้นในกลุ่มอายุที่สูงจนถึงกลุ่มอายุหนึ่งแล้วจะเริ่มลดลง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าความแตกต่างของการขอมรับการวางแผนครอบครัวของผู้ที่ยอมรับในกลุ่มอายุต่าง ๆ และเมื่อพิจารณาอาชีพประกอบด้วย พบว่าผู้ที่มีอาชีพเกษตรกรรมมีแนวโน้มในการขอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่ออายุสูงกว่ากลุ่มอาชีพรับราชการ ค้าขาย รับจ้าง และอื่น ๆ

อายุ จำแนกตามความตองการมีบุตร

ตารางที่ 81 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว จำแนกตาม
อายุ และความตองการมีบุตร

อายุ \ ความ ตองการมีบุตร	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45 ⁺	รวม
ตองการ	5.8 (129)	47.8 (1055)	30.2 (668)	11.8 (260)	3.9 (87)	0.4 (9)	0.1 (1)	100 (2209)
ไมตองการ	0.9 (199)	15.0 (3452)	26.7 (6148)	26.2 (6043)	22.3 (5145)	7.8 (1808)	1.1 (262)	100 (23057)
ยังไมแน	2.6 (73)	30.7 (855)	31.4 (873)	20.4 (568)	11.8 (328)	2.8 (77)	0.4 (11)	100 (2785)
รวม	1.4 (401)	19.1 (5362)	27.4 (7689)	24.5 (6871)	19.8 (5560)	6.8 (1894)	1.0 (274)	100 (28051)

จากตารางที่ 81 ผู้ที่ต้องการมีบุตร ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่ออายุ 20 - 24 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 47.8 รองลงไปอายุ 25 - 29 ปี ร้อยละ 30.2

ผู้ที่ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่ม ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่ออายุ 25 - 29 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 26.7 รองลงไป อายุ 30 - 34 ปี และ 35 - 39 ปี ร้อยละ 26.2 และ 22.3 ตามลำดับ

ผู้ที่ยังไม่แน่ใจว่าต้องการมีบุตรเพิ่มอีกหรือไม่ ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่ออายุ 25 - 29 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 31.4 รองลงไป อายุ 20 - 24 ปี และ 30 - 34 ปี ร้อยละ 30.7 และ 31.4 ตามลำดับ

เมื่อไม่คำนึงถึงความต้องการมีบุตร ผู้ที่มีอายุ 25 - 29 ปี ยอมรับการวางแผนครอบครัว สูงที่สุด ร้อยละ 27.4 รองลงไป อายุ 30 - 34 ปี ร้อยละ 24.5 ผู้ที่มีอายุ 45 ปีขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัว ต่ำที่สุด ร้อยละ 1.0

ผู้ที่ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่ม ส่วนใหญ่ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่ออายุสูงกว่าผู้ที่ต้องการมีบุตรเพิ่ม และผู้ที่ยังไม่แน่ใจว่าต้องการมีบุตรเพิ่มอีกหรือไม่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ที่ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่ม ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อตนเองมีบุตรที่มีชีวิตเพียงพอแล้ว หรืออาจจะเป็นเพราะร่างกายของผู้เป็นแม่ไม่สมบูรณ์พอที่จะมีบุตรต่อไป ซึ่งอาจจะเสี่ยงถึงชีวิตได้ สำหรับผู้ที่ต้องการมีบุตรเพิ่มนั้น อาจคิดว่า เมื่อบุตรคนสุดท้ายโตพอแล้ว และสภาพทางเศรษฐกิจในครอบครัวดีขึ้น ก็สามารถมีบุตรคนต่อไปได้ และผู้ที่ต้องการมีบุตรเพิ่มนี้ ส่วนใหญ่ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อยังมีบุตรจำนวนน้อย ผู้ที่ยังไม่แน่ใจว่าต้องการมีบุตรเพิ่มอีกหรือไม่ อาจคิดว่าขณะนี้ตนเองก็มีบุตรเพียงพอแล้ว แต่สภาพทางเศรษฐกิจภายในครอบครัว และร่างกายของผู้เป็นแม่ดีขึ้น ก็สามารถมีบุตรคนต่อไปได้

อายุ จำแนกตามที่อยู่อาศัย

ตารางที่ 82 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว จำแนกตาม
อายุ และที่อยู่อาศัย

อายุ ที่อยู่อาศัย	15-19	20-24	25-29	30-34	25-39	40-44	45 ⁺	รวม
ในเขตเทศบาล	1.9 (30)	24.8 (380)	30.8 (473)	23.3 (357)	13.3 (204)	4.8 (74)	1.1 (17)	100 (1535)
นอกเขตเทศบาล	1.4 (371)	18.8 (4982)	27.2 (7216)	24.6 (6514)	20.2 (5356)	6.9 (1820)	0.9 (257)	100 (26516)
รวม	1.4 (401)	19.1 (5362)	27.4 (7689)	24.5 (6871)	19.8 (5560)	6.8 (1894)	1.0 (274)	100 (28051)

จากตารางที่ 82 ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่ออายุ 25 - 29 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 30.8 รองลงไป อายุ 20 - 24 ปี และ 30 - 34 ปี ร้อยละ 24.8 และ 23.3 ตามลำดับ

ผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่ออายุ 25 - 29 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 27.2 รองลงไป อายุ 30 - 34 ปี ร้อยละ 24.6

เมื่อไม่คำนึงถึงที่อยู่อาศัย ผู้ที่มีอายุ 25 - 29 ปี ยอมรับการวางแผนครอบครัว สูงที่สุด ร้อยละ 27.4 รองลงไปอายุ 20 - 34 ปี ร้อยละ 24.5 ผู้ที่มีอายุ 45 ปีขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 1.0

ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล มีแนวโน้มในการยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่ออายุต่ำกว่าผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล อาจเป็นเพราะผู้ที่อาศัยในเขตเทศบาลมีการศึกษาสูง มีสถานที่รับบริการมาก และได้ทราบข่าวเรื่องการวางแผนครอบครัวจากแหล่งข่าวต่าง ๆ มากกว่าผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล ผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาลส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะยอม

รับการวางแผนครอบครัว แต่ชาวสื่อที่ว่า วิธีการวางแผนครอบครัวแบบต่าง ๆ นั้นเป็น
อันตราย ซึ่งชาวสื่อเหล่านี้เป็นอุปสรรคต่อผู้ที่ขอมรับการวางแผนครอบครัวอย่างมาก
สำหรับในปัจจุบัน โครงการวางแผนครอบครัวกำลังจัดอบรมพนักงานเย็บผ้า เพื่อให้
ความรู้ ความเข้าใจ แก่ผู้ที่ขอมรับการวางแผนครอบครัวไปแล้ว และกำลังที่จะขอมรับ
ต่อไป

ระยะเวลาการสมรส จำแนกตามอาชีพ

ตารางที่ 83 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว จำแนกตาม
ระยะเวลาการสมรส และอาชีพ

ระยะเวลา การสมรส อาชีพ	0-3	4-6	7-9	10-12	13-15	16-18	19-21	22 ⁺	รวม
รับราชการ	39.6 (241)	27.3 (166)	13.5 (82)	8.4 (51)	4.2 (26)	1.6 (10)	3.1 (19)	2.3 (14)	100 (609)
เกษตรกรรม	7.2 (1641)	17.7 (4048)	17.6 (4018)	17.5 (4001)	16.8 (3821)	9.6 (2197)	9.0 (2046)	4.6 (1046)	100 (22818)
ค้าขาย	13.1 (130)	18.3 (181)	17.6 (174)	18.1 (179)	15.4 (153)	7.8 (78)	6.4 (63)	3.3 (33)	100 (991)
รับจ้าง	22.6 (99)	25.7 (113)	15.7 (69)	12.5 (55)	12.1 (53)	5.7 (25)	3.9 (17)	1.8 (8)	100 (439)
อื่น ๆ	19.3 (618)	25.0 (798)	16.5 (526)	14.5 (463)	12.0 (384)	6.2 (197)	4.0 (127)	2.5 (81)	100 (3194)
รวม	9.8 (2729)	18.9 (5306)	17.4 (4869)	16.9 (4729)	15.8 (4437)	8.9 (2507)	8.1 (2272)	4.2 (1182)	100 (28051)

จากตารางที่ 83 ผู้ที่มีอาชีพรับราชการ ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อเข้าสู่สภาพการสมรสได้ 0 - 3 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 39.6 รองลงไป 4 - 6 ปี ร้อยละ 27.3

ผู้ที่มีอาชีพเกษตรกร ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อเข้าสู่สภาพการสมรสได้ 4 - 6 ปี 7 - 9 ปี และ 10 - 12 ปี สูงที่สุดร้อยละ 17.7 17.6 และ 17.5 ตามลำดับ รองลงไป 13 - 15 ปี ร้อยละ 16.8

ผู้ที่มีอาชีพค้าขาย ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อเข้าสู่สภาพการสมรสได้ 4 - 6 ปี 7 - 9 ปี และ 10 - 12 ปี สูงที่สุดร้อยละ 18.3 17.6 และ 18.1 ตามลำดับ รองลงไป 13 - 15 ปี ร้อยละ 15.4

ผู้ที่มีอาชีพรับจ้าง และอื่น ๆ ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อเข้าสู่สภาพการสมรสได้ 4 - 6 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 25.7 และ 25.0 ตามลำดับ รองลงไป 0 - 3 ปี ร้อยละ 22.6 และ 19.3 ตามลำดับ

เมื่อไม่คำนึงถึงอาชีพ ผู้ที่เข้าสู่สภาพการสมรสได้ 4 - 6 ปี ยอมรับการวางแผนครอบครัว สูงที่สุด ร้อยละ 18.9 รองลงไป 7 - 9 ปี และ 10 - 12 ปี ร้อยละ 17.4 และ 16.9 ตามลำดับ ผู้ที่เข้าสู่สภาพการสมรส 22 ปีขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 4.2

ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการสมรส กับการยอมรับการวางแผนครอบครัวจะต่ำในกลุ่มที่เพิ่งสมรสได้ไม่นาน คือในกลุ่มที่เข้าสู่สภาพการสมรสได้ 0 - 3 ปี และ อัตราการยอมรับจะเพิ่มขึ้น เมื่อระยะเวลาการสมรสนานขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มที่เข้าสู่สภาพการสมรสได้ 4 - 15 ปี และจะเริ่มลดลงในกลุ่มสตรีที่เข้าสู่สภาพการสมรส 16 ปีขึ้นไป เมื่อพิจารณาอาชีพประกอบ จะเห็นว่าผู้ที่มีอาชีพรับราชการ มีแนวโน้มยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อเข้าสู่สภาพการสมรสเป็นระยะเวลานานกว่าอาชีพ เกษตรกรรม ค้าขาย รับจ้าง และอื่น ๆ

ระยะเวลาการสมรส จำแนกตามความต้องการมีบุตร

ตารางที่ 84 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว จำแนกตามระยะเวลาการสมรส และความต้องการมีบุตร

ระยะเวลาการสมรส ความต้องการมีบุตร	0-3	4-6	7-9	10-12	13-15	16-18	19-21	22 ⁺	รวม
ต้องการ	36.5 (806)	33.8 (746)	15.4 (342)	6.9 (152)	4.5 (100)	1.7 (37)	0.7 (15)	0.5 (11)	100 (2209)
ไม่ต้องการ	5.9 (1357)	16.4 (3784)	18.7 (4303)	17.1 (3955)	17.6 (4057)	10.1 (2328)	9.3 (2148)	4.9 (1125)	100 (23057)
ยังไม่แน	20.3 (566)	27.9 (776)	8.0 (224)	23.1 (642)	10.1 (280)	5.1 (142)	3.9 (109)	1.6 (46)	100 (2785)
รวม	9.8 (2729)	18.9 (5306)	17.4 (4869)	16.9 (4749)	15.8 (4437)	8.9 (2507)	8.1 (2272)	4.2 (1182)	100 (28051)

จากตารางที่ 84 ผู้ที่ต้องการมีบุตรเพิ่ม ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อเข้าสู่สภาพการสมรสได้ 0 - 3 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 36.5 รองลงไป 4 - 6 ปี ร้อยละ 33.8 ผู้ที่ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่ม ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อเข้าสู่สภาพการสมรสได้ 7 - 9 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 18.7 รองลงไป 10 - 12 ปี และ 13 - 15 ปี ร้อยละ 17.1 และ 17.6 ตามลำดับ

ผู้ที่ยังไม่แน่ใจว่าต้องการมีบุตรเพิ่มอีกหรือไม่ ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อเข้าสู่สภาพการสมรสได้ 4 - 6 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 27.9 รองลงไป 10 - 12 ปี ร้อยละ 23.1

เมื่อไม่คำนึงถึงความต้องการมีบุตร ผู้ที่เข้าสู่สภาพการสมรสได้ 4 - 6 ปี ยอมรับการวางแผนครอบครัว สูงที่สุด ร้อยละ 18.9 รองลงไป 7 - 9 ปี และ 10 - 12 ปี ร้อยละ 17.4 และ 16.9 ตามลำดับ ผู้ที่เข้าสู่สภาพการสมรส 22 ปีขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 4.2

ผลความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการสมรสกับการยอมรับการวางแผนครอบครัว จะทำในกลุ่มที่เพิ่งสมรสได้ไม่นาน คือในกลุ่มที่เข้าสู่สภาพการสมรสได้ 0 - 3 ปี และอัตราการยอมรับจะเพิ่มขึ้น เมื่อระยะเวลาการสมรสนานขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มที่เข้าสู่สภาพการสมรสได้ 4 - 15 ปี และจะเริ่มลดลงในกลุ่มสตรีที่เข้าสู่สภาพการสมรสได้ 16 ปีขึ้นไป เมื่อพิจารณาความต้องการมีบุตรประกอบ จะเห็นว่าผู้ที่ต้องการมีบุตรเพิ่มอีก ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อระยะเวลาการสมรสน้อยกว่า ผู้ที่ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่ม และผู้ที่ยังไม่แน่ใจว่าต้องการมีบุตรเพิ่มหรือไม่

ระยะเวลาการสมรส จำแนกตามที่อยู่อาศัย

ตารางที่ 85 อัตราส่วนร้อยละของผู้หย่อมรับการวางแผนครอบครัว จำแนกตาม
ระยะเวลาการสมรส และที่อยู่อาศัย

ระยะเวลา ที่อยู่อาศัย	0-3	4-6	7-9	10-12	13-15	16-18	19-21	22 ⁺	รวม
ในเขตเทศบาล	18.2 (280)	20.8 (319)	18.2 (279)	17.5 (269)	14.3 (220)	5.0 (76)	3.8 (59)	2.2 (33)	100 (1535)
นอกเขตเทศบาล	9.2 (2449)	18.8 (4987)	17.3 (4590)	16.9 (4480)	15.9 (4217)	9.2 (2431)	8.4 (2213)	4.3 (1149)	100 (26516)
รวม	9.8 (2729)	18.9 (5306)	17.4 (4869)	16.9 (4749)	15.8 (4437)	8.9 (2507)	8.1 (2272)	4.2 (1182)	100 (28051)

จากตารางที่ 85 ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อเข้าสู่สภาพการสมรสได้ 4 - 6 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 20.8 รองลงไป 0 - 3 ปี , 7-9 ปี และ 10 - 12 ปี ร้อยละ 18.2 , 18.2 และ 17.5 ตามลำดับ

ผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อเข้าสู่สภาพการสมรสได้ 4 - 6 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 18.8 รองลงไป 7 - 9 ปี , 10 - 12 ปี และ 13 - 15 ปี ร้อยละ 17.3 , 16.9 และ 15.9 ตามลำดับ

เมื่อไม่คำนึงถึงที่อยู่อาศัย ผู้ที่เข้าสู่สภาพการสมรสได้ 4 - 6 ปี ยอมรับการวางแผนครอบครัว สูงที่สุด ร้อยละ 18.9 รองลงไป 7 - 9 ปี และ 10 - 12 ปี ร้อยละ 17.4 และ 16.9 ตามลำดับ ผู้ที่เข้าสู่สภาพการสมรส 22 ปีขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 4.2

ผลความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการสมรสกับการยอมรับการวางแผนครอบครัว เร็วกว่าในกลุ่มที่เพิ่งสมรสได้ไม่นาน คือในกลุ่มที่เข้าสู่สภาพการสมรสได้ 0 - 3 ปี และอัตราการยอมรับจะเพิ่มขึ้น เมื่อระยะเวลาการสมรสนานขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มที่เข้าสู่สภาพการสมรสได้ 4 - 15 ปี และจะเริ่มลดลงในกลุ่มที่เข้าสู่สภาพการสมรส 16 ปีขึ้นไป เมื่อพิจารณาที่อยู่อาศัยประกอบ พบว่าผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลมีแนวโน้ม ยอมรับการวางแผนครอบครัวได้เร็วกว่าผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล

ความต้องการมีบุตร จำแนกตามอาชีพ

ตารางที่ 86 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว จำแนกตาม
ความต้องการมีบุตร และอาชีพ

อาชีพ	ความต้องการ มีบุตร	ต้องการ	ไม่ต้องการ	ยังไม่แน่	รวม
รับราชการ		27.6 (168)	49.9 (304)	22.5 (137)	100 (609)
เกษตรกรรม		6.0 (1376)	85.9 (19591)	8.1 (1851)	100 (22818)
ค้าขาย		12.2 (121)	73.9 (732)	13.9 (138)	100 (991)
รับจ้าง		13.4 (59)	64.9 (285)	21.7 (95)	100 (439)
อื่น ๆ		15.2 (485)	67.2 (2145)	17.6 (564)	100 (3194)
รวม		7.9 (2209)	82.2 (23057)	9.9 (2785)	100 (28051)

จากตารางที่ 86 ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว ที่มีอาชีพรับราชการไม่ต้องการ
มีบุตรเพิ่ม สูงที่สุด ร้อยละ 49.9 รองลงไปเป็นผู้ที่ตองการมีบุตรเพิ่ม ร้อยละ 27.6 และ
ผู้ที่ยังไม่แน่ใจว่าต้องการมีบุตรเพิ่มอีกหรือไม่ ร้อยละ 22.5

ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว ที่มีอาชีพเกษตรกรรม ค่าชาย รับจ้าง และอื่น ๆ ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่ม สูงที่สุด ร้อยละ 85.9 , 73.9 , 64.9 และ 67.2 ตามลำดับ รองลงไปเป็นผู้ที่ยังไม่แน่ใจว่า ต้องการมีบุตรเพิ่มอีกหรือไม่ ร้อยละ 8.1 , 13.9 , 21.7 และ 17.6 ตามลำดับ และผู้ที่ต้องการมีบุตรเพิ่ม ร้อยละ 6.0 , 12.2 , 13.4 และ 15.2 ตามลำดับ

เมื่อไม่คำนึงถึงอาชีพ ผู้ที่ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่ม ยอมรับการวางแผนครอบครัว สูงที่สุด ร้อยละ 82.2 รองลงไป เป็นผู้ที่ยังไม่แน่ใจว่าต้องการมีบุตรเพิ่มหรือไม่ ร้อยละ 9.9 ผู้ที่ต้องการมีบุตรเพิ่ม ค่าที่สุด ร้อยละ 7.9

ความแตกต่างของครอบครัวแต่ละครอบครัว มีความสัมพันธ์กับจำนวนบุตรที่ตนคิดว่าเหมาะสม ในสังคมต่าง ๆ คุณสมรสก็จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับจำนวนบุตรที่ตนคิดว่าเหมาะสมไม่เหมือนกัน ส่วนมากนอกเขตเทศบาล คุณสมรสมีความโน้มเอียงที่จะเลือกมีครอบครัวขนาดใหญ่ เพื่อจะได้แรงงานไว้ช่วยในการประกอบอาชีพ แต่ในเขตเทศบาลเนื่องจากภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมแตกต่างจากนอกเขตเทศบาล ทำให้บุคคลต้องการครอบครัวขนาดเล็กกว่า ดังนั้นจำนวนบุตรที่คิดว่า เหมาะสมของคุณสมรสในเขตเทศบาลมักจะต่ำกว่านอกเขตเทศบาล⁸ สำหรับความต้องการมีบุตรนั้น ส่วนใหญ่ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวไม่ต้องการมีบุตรเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะผู้ที่มีอาชีพเกษตรกรรม ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่ม สูงที่สุด รองลงไปเป็นอาชีพค้าขาย สำหรับผู้ที่ต้องการมีบุตรเพิ่มขึ้นนั้น อาชีพรับราชการสูงที่สุด รองลงไปเป็นอาชีพอื่น ๆ

---

⁸Edwin D. Diver, Differential Fertility in Central India (Newjersey:Princeton University, 1963), p.199.

แหล่งข่าว จำแนกตามอาชีพ

ตารางที่ 87 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว จำแนกตาม
แหล่งข่าว และอาชีพ

อาชีพ	แหล่งข่าว	สามี	เพื่อน-ญาติ	วิทยุ-โทรทัศน์	สิ่งตีพิมพ์	เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	อื่น ๆ	รวม
รับราชการ		4.8 (29)	51.1 (311)	0.2 (1)	-	39.7 (242)	4.2 (26)	100 (609)
เกษตรกรรม		3.9 (899)	63.9 (14569)	0.1 (23)	0.2 (44)	26.1 (5962)	5.8 (1321)	100 (22818)
ค้าขาย		4.9 (149)	61.9 (613)	0.2 (2)	0.2 (2)	31.0 (307)	1.8 (18)	100 (991)
รับจ้าง		5.0 (22)	68.3 (300)	-	-	25.1 (110)	1.6 (7)	100 (439)
อื่น ๆ		4.7 (151)	63.2 (2018)	0.1 (4)	0.2 (5)	29.3 (935)	2.5 (81)	100 (3194)
รวม		4.1 (1150)	63.5 (17811)	0.1 (30)	0.2 (51)	26.9 (7556)	5.2 (1453)	100 (28051)

จากตารางที่ 87 ผู้ที่มีอาชีพรับราชการ เกษตรกรรม ค้าขาย รับจ้าง และอื่น ๆ
ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยทราบข่าวจากเพื่อน-ญาติ สูงที่สุด ร้อยละ 51.1 61.9
68.3 และ 63.2 ตามลำดับ รองลงไปทราบจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ร้อยละ 39.7
26.1 31.0 25.1 และ 29.3 ตามลำดับ

เมื่อไม่คำนึงถึงอาชีพ ผู้ที่ทราบข่าวเรื่องการวางแผนครอบครัวจากเพื่อน-ญาติ
แล้วยอมรับการวางแผนครอบครัว สูงที่สุด ร้อยละ 63.5 รองลงไปทราบจากเจ้าหน้าที่
สาธารณสุข ร้อยละ 26.9 ผู้ที่ทราบจากวิทยุ-โทรทัศน์ และสิ่งตีพิมพ์ ค่าที่สุด ร้อยละ 0.1
และ 0.2 ตามลำดับ

ผู้ที่มีอาชีพรับราชการ ทราบข่าวเรื่องการวางแผนครอบครัวจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข
มีจำนวนร้อยละสูงกว่าทุกอาชีพ อาชีพรับจ้างมีจำนวนร้อยละต่ำที่สุด

จำนวนบุตรที่มีชีวิต จำแนกตามอาชีพ

ตารางที่ 88 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว จำแนกตาม
จำนวนบุตรที่มีชีวิต และอาชีพ

อาชีพ \ จำนวนบุตรที่มีชีวิต	ไม่มี	หนึ่งคน	สองคน	สามคน	สี่คน	ห้าคน	หกคน	เจ็ดคน	แปดคน	เก้าคน และสูงกว่า	รวม
รับราชการ	-	25.6 (156)	32.7 (199)	19.2 (117)	7.6 (46)	7.0 (43)	1.3 (8)	3.6 (22)	1.5 (9)	1.5 (9)	100 (609)
เกษตรกรรม	-(2)	4.7 (1082)	15.9 (3623)	17.4 (3960)	18.1 (4120)	16.2 (3703)	10.8 (2473)	8.7 (1987)	4.5 (1016)	3.7 (852)	100 (22818)
ค้าขาย	-	8.0 (79)	20.0 (198)	19.7 (195)	12.6 (125)	17.4 (172)	10.0 (99)	6.1 (61)	3.5 (35)	2.7 (27)	100 (991)
รับจ้าง	-	16.2 (71)	27.8 (122)	20.3 (89)	11.4 (50)	12.5 (55)	4.8 (21)	3.2 (14)	0.9 (4)	2.9 (13)	100 (439)
อื่น ๆ	-	11.9 (381)	24.5 (780)	20.0 (639)	15.0 (480)	12.2 (391)	5.9 (189)	5.6 (177)	2.6 (83)	2.3 (74)	100 (3194)
รวม	-(2)	6.3 (1769)	17.5 (4922)	17.8 (5000)	17.2 (4821)	15.6 (4364)	10.0 (2790)	8.0 (2261)	4.1 (1147)	3.5 (975)	100 (28051)

จากตารางที่ 8 ผู้ที่มีอาชีพรับราชการ ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อมีบุตร
ที่มีชีวิตจำนวน 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 32.7 รองลงไปจำนวน 1 คน ร้อยละ 25.6

ผู้ที่มีอาชีพเกษตรกร ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อมีจำนวนบุตรที่มีชีวิต
4 คน สูงที่สุด ร้อยละ 18.1 รองลงไป จำนวน 3 คน และ 5 คน ร้อยละ 15.9 ,
17.4 และ 16.2 ตามลำดับ

ผู้ที่มีอาชีพค้าขาย ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรที่มีชีวิตจำนวน 2 คน
และ 3 คน สูงที่สุด ร้อยละ 20.0 และ 19.7 ตามลำดับ รองลงไป จำนวน 5 คน ร้อย
ละ 17.4

ผู้ที่มีอาชีพรับจ้าง ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 2 คน
สูงที่สุด ร้อยละ 27.8 รองลงไปจำนวน 3 คน ร้อยละ 20.3

ผู้ที่มีอาชีพอื่น ๆ ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 2 คน
สูงที่สุด ร้อยละ 24.5 รองลงไปจำนวน 3 คน ร้อยละ 20.0

เมื่อไม่คำนึงถึงอาชีพ ผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 2 คน 3 คน และ 4 คน ยอม
รับการวางแผนครอบครัว สูงที่สุด ร้อยละ 17.5 17.8 และ 17.2 ตามลำดับ รองลง
ไป จำนวน 5 คน ร้อยละ 15.6 ผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิต 9 คนขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัว
ต่ำที่สุด ร้อยละ 3.5

จำนวนบุตรที่มีชีวิตมีความสัมพันธ์กับการยอมรับการวางแผนครอบครัว ผู้ที่มีบุตร
หลายคน มักจะเป็นผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวสูงกว่าผู้ที่มีบุตรน้อย สำหรับผลการ
วิเคราะห์จะเห็นได้ว่า การยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำในกลุ่มผู้ที่มีบุตรจำนวน 1 คน
การยอมรับเพิ่มขึ้นในกลุ่มที่มีบุตรเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มที่มีบุตร 2 - 5 คน แต่ในกลุ่ม
ที่มีบุตร 6 คนขึ้นไป อัตราการยอมรับจะลดลง จะเห็นว่าจำนวนบุตรที่มีชีวิตมีผลต่อการยอมรับ
รับการวางแผนครอบครัว เมื่อพิจารณาตามอาชีพ ผู้ที่มีอาชีพรับราชการ ยอมรับการวางแผน
ครอบครัวเมื่อมีบุตรที่มีชีวิต จำนวนต่ำกว่าทุกกลุ่มอาชีพ ผู้ที่มีอาชีพเกษตรกร ยอม
รับเมื่อมีบุตรที่มีชีวิตจำนวนสูงกว่าทุกกลุ่มอาชีพ

จำนวนบุตรชายที่มีชีวิต จำแนกตามอาชีพ

ตารางที่ 89 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว จำแนกตาม
จำนวนบุตรชายที่มีชีวิต และอาชีพ

จำนวนบุตรชาย ที่มีชีวิต อาชีพ	ไม่มี	หนึ่งคน	สองคน	สามคน	สี่คน	ห้าคน	หกคน	เจ็ดคนและ สูงกว่า	รวม
รับราชการ	18.6 (113)	40.2 (245)	24.1 (147)	11.7 (71)	3.0 (18)	1.8 (11)	0.5 (3)	0.1 (1)	100 (609)
เกษตรกรรวม	7.5 (1700)	26.5 (6048)	28.3 (6461)	19.4 (4433)	11.0 (2527)	4.7 (1066)	1.8 (409)	0.8 (174)	100 (22818)
ค้าขาย	10.3 (102)	27.4 (272)	28.9 (286)	18.7 (185)	10.0 (99)	2.4 (24)	1.5 (15)	0.8 (8)	100 (991)
รับจ้าง	12.5 (55)	39.4 (173)	27.1 (119)	12.1 (53)	6.8 (30)	1.6 (7)	0.5 (2)	-	100 (439)
อื่น ๆ	11.8 (377)	35.3 (1128)	27.1 (867)	14.2 (453)	6.1 (196)	3.8 (122)	1.2 (37)	0.5 (14)	100 (3194)
รวม	8.4 (2347)	28.0 (7866)	28.1 (7880)	18.5 (5195)	10.2 (2870)	4.4 (1230)	1.7 (466)	0.7 (197)	100 (28051)

จากตารางที่ 89 ผู้ที่มีอาชีพรับราชการ ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 1 คน สูงที่สุด ร้อยละ 40.2 รองลงไป จำนวน 2 คน และผู้ที่ไม่ใช่บุตรชาย ร้อยละ 24.1 และ 18.6 ตามลำดับ

ผู้ที่มีอาชีพเกษตรกร ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 28.3 รองลงไปจำนวน 1 คน และ 3 คน ร้อยละ 26.5 และ 19.4 ตามลำดับ

ผู้ที่มีอาชีพค้าขาย ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 28.9 รองลงไปจำนวน 1 คน และ 3 คน ร้อยละ 27.4 และ 18.7 ตามลำดับ

ผู้ที่มีอาชีพรับจ้าง และอื่น ๆ ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 1 คน สูงที่สุด ร้อยละ 39.4 และ 35.3 ตามลำดับ รองลงไป จำนวน 2 คน ร้อยละ 27.1 เท่ากัน

เมื่อไม่คำนึงถึงอาชีพ ผู้ที่มีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 1 คน และ 2 คน ยอมรับการวางแผนครอบครัว สูงที่สุด ร้อยละ 28.0 และ 28.1 ตามลำดับ รองลงไป จำนวน 3 คน ร้อยละ 18.5 ผู้ที่มีบุตรชายที่มีชีวิต 7 คนขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 0.7

ในสังคมเอเชีย ผู้ชายมีบทบาทสำคัญในทางเศรษฐกิจและสังคมมากกว่าผู้หญิง เพราะผู้ชายเป็นแรงงานสำคัญในการหารายได้ของครอบครัว อีกทั้งเป็นผู้สืบสกุล สังคมเอเชียจึงมีแนวโน้มบุตรชายมากกว่าบุตรหญิง ความต้องการบุตรเพศใดเพศหนึ่งของคู่สมรส มีผลต่อขนาดของครอบครัว ถ้าหากความต้องการไม่สัมฤทธิ์ผล บุคคลนั้นก็จะมีบุตรคนต่อไป อันเป็นผลได้จำนวนบุตรเพิ่มขึ้น ด้วยเหตุนี้จำนวนบุตรชายของแต่ละครอบครัวน่าจะมีผลต่อการยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อพิจารณาตามอาชีพ ผู้ที่มีอาชีพรับราชการมีแนวโน้มยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรที่มีชีวิตจำนวนน้อย สูงกว่าทุกกลุ่มอาชีพ ส่วนกลุ่มอาชีพ เกษตรกร ค้าขาย รับจ้าง และอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่เห็นได้ชัด

ที่อยู่อาศัย จำแนกตามอาชีพ

ตารางที่ 90 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว จำแนกตาม
ที่อยู่อาศัยและอาชีพ

อาชีพ \ ที่อยู่อาศัย	ในเขตเทศบาล	นอกเขตเทศบาล	รวม
รับราชการ	18.4 (112)	81.6 (497)	100 (609)
เกษตรกรกรรม ค้ำชาน	3.9 (892)	96.1 (21926)	100 (22818)
รับจ้าง	13.7 (136)	86.3 (855)	100 (991)
อื่น ๆ	13.4 (59)	86.6 (380)	100 (439)
	10.5 (336)	89.5 (2858)	100 (3194)
รวม	5.5 (1535)	94.5 (28516)	100 (28051)

จากตารางที่ 90 ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว อาชีพรับราชการมีจำนวนร้อยละ สูงที่สุด คือร้อยละ 18.4 รองลงไปอาชีพ ค้าขาย ร้อยละ 13.7 อาชีพรับจ้าง ร้อยละ 13.4 อาชีพอื่น ๆ ร้อยละ 10.5 และอาชีพ เกษตรกรรม ค่าที่สุด ร้อยละ 3.9

เมื่อไม่คำนึงถึงอาชีพ ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ร้อยละ 5.5 และผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล ร้อยละ 94.5

จำนวนบุตรชายที่มีชีวิต จำแนกตามความต้องการมีบุตร

ตารางที่ 91 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว จำแนกตาม
ความต้องการมีบุตร

จำนวนบุตร ที่มีชีวิต ความต้องการมีบุตร	ไม่มี	หนึ่งคน	สองคน	สามคน	สี่คน	ห้าคน	หกคน	เจ็ดคน	แปดคน	เก้าคน และ สูงกว่า	รวม
ต้องการ	-	27.0	38.4	19.0	8.2	3.7	2.0	1.0	0.6	0.1	100
		(596)	(848)	(419)	(180)	(82)	(45)	(21)	(13)	(5)	(2209)
ไม่ต้องการ	-	3.4	14.3	17.2	18.5	17.4	11.2	9.3	4.7	4.0	100
	(2)	(789)	(3302)	(3955)	(4254)	(4026)	(2577)	(2141)	(1084)	(927)	(23057)
ยังไม่แน่	-	13.8	27.7	22.5	13.9	9.2	6.0	3.6	1.8	1.5	100
		(384)	(772)	(626)	(387)	(256)	(168)	(99)	(50)	(43)	(2785)
รวม	-	6.3	17.5	17.8	17.2	15.6	10.0	8.0	4.1	3.5	100
	(2)	(1769)	(4922)	(5000)	(4821)	(4364)	(2790)	(2261)	(1147)	(975)	(28051)

จากตารางที่ 91 ผู้ที่ต้องการมีบุตรเพิ่ม ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตร
ที่มีชีวิต จำนวน 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 38.4 รองลงไปจำนวน 1 คน ร้อยละ 27.0

ผู้ที่ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่ม ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรที่มีชีวิตจำนวน
4 คน สูงที่สุด ร้อยละ 18.5 รองลงไปจำนวน 3 คน และ 5 คน ร้อยละ 17.2 และ
17.5 ตามลำดับ

ผู้ที่ยังไม่แน่ใจว่า ต้องการมีบุตรเพิ่มอีกหรือไม่ ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อ
มีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 27.7 รองลงไปจำนวน 3 คน ร้อยละ 22.5

เมื่อไม่คำนึงถึงความต้องการมีบุตร ผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 2 คน 3 คน และ
4 คน ยอมรับการวางแผนครอบครัว สูงที่สุด ร้อยละ 17.5 17.8 และ 17.2 ตาม-
ลำดับ ผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 9 คนขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัว ทำที่สุด ร้อยละ
3.5

ในกลุ่มที่มีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 1 คน ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำ การยอม
ยอมรับจะเพิ่มขึ้นในกลุ่มที่มีบุตรเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มที่มีบุตร 2 - 5 คน อัตราการยอม
รับจะสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ อัตราการยอมรับจะลดลงเมื่อมีบุตร 6 คนขึ้นไป เมื่อพิจารณา
ความต้องการมีบุตรเพิ่ม จะเห็นว่าผู้ที่ต้องการมีบุตร ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อมีบุตร
จำนวนต่ำกว่าผู้ที่ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่ม และผู้ที่ยังไม่แน่ใจว่าต้องการมีบุตรเพิ่มหรือไม่

จำนวนบุตรชายที่มีชีวิต จำแนกตามความต้องการมีบุตร

ตารางที่ 92 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว จำแนกตามจำนวน
บุตรชายที่มีชีวิต และความต้องการมีบุตร

จำนวนบุตรชาย ที่มีชีวิต / ความต้องการมีบุตร	ไม่มี	หนึ่งคน	สองคน	สามคน	สี่คน	ห้าคน	หกคน	เจ็ดคน และ สูงกว่า	รวม
ต้องการ	24.8 (548)	42.5 (938)	23.1 (510)	6.9 (152)	1.8 (41)	0.7 (15)	0.1 (2)	0.1 (3)	100 (2209)
ไม่ต้องการ	6.0 (1372)	25.6 (5910)	28.8 (6640)	20.4 (4698)	11.5 (2664)	5.0 (1151)	1.9 (441)	0.8 (181)	100 (23057)
ยังไม่แน่	15.3 (427)	36.6 (1018)	26.2 (730)	12.4 (345)	5.9 (165)	2.3 (64)	0.8 (23)	0.5 (13)	100 (2785)
รวม	8.4 (2347)	28.0 (7866)	28.1 (7880)	18.5 (5195)	10.2 (2870)	4.4 (1230)	1.7 (466)	0.7 (197)	100 (28051)

จากตารางที่ 92 ผู้ที่ต้องการมีบุตรเพิ่ม ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 1 คน สูงที่สุด ร้อยละ 42.5 รองลงไปเป็นผู้ที่ไม่มีบุตรชายและผู้ที่มีบุตรชาย จำนวน 2 คน ร้อยละ 24.8 และ 23.1 ตามลำดับ

ผู้ที่ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่ม ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 28.8 รองลงไป จำนวน 1 คน ร้อยละ 25.6

ผู้ที่ยังไม่แน่ใจว่าต้องการมีบุตรเพิ่มหรือไม่ ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 1 คน สูงที่สุด ร้อยละ 36.6 รองลงไปจำนวน 2 คน ร้อยละ 26.2

เมื่อไม่คำนึงถึงความต้องการมีบุตร ผู้ที่มีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 1 คน และ 2 คน ยอมรับการวางแผนครอบครัว สูงที่สุด ร้อยละ 28.0 และ 28.1 ตามลำดับ รองลงไปจำนวน 3 คน ร้อยละ 18.5 ผู้ที่มีบุตรชายที่มีชีวิต 7 คนขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 0.7

สังคมเอเชียมีแนวโน้มมีบุตรชายมากกว่าบุตรหญิง เพราะบุตรชายเป็นแรงงานในการหารายได้ และเป็นผู้สืบสกุล ความต้องการบุตรเพศใดเพศหนึ่งของคู่สมรสมีผลต่อขนาดครอบครัว ถ้าหากความต้องการไม่สัมฤทธิ์ผล บุคคลนั้นก็จะมีบุตรคนต่อไป อันเป็นผลได้จำนวนบุตรเพิ่มขึ้น จำนวนบุตรชายของแต่ละครอบครัวน่าจะมีผลต่อการยอมรับการวางแผนครอบครัว

เมื่อพิจารณาตามความต้องการมีบุตร ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวที่ต้องการมีบุตรเพิ่ม ยอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อไม่มีบุตรชาย สูงกว่าผู้ที่ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่มและผู้ที่ยังไม่แน่ใจว่าต้องการมีบุตรเพิ่มหรือไม่

ความต้องการมีบุตร จำแนกตามที่อยู่อาศัย

ตารางที่ 93 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว จำแนกตาม
ความต้องการมีบุตรและที่อยู่อาศัย

ความต้องการ มีบุตร ที่อยู่อาศัย	ต้องการ	ไม่ต้องการ	ยังไม่แน่	รวม
ในเขตเทศบาล	10.8 (158)	76.4 (1173)	13.3 (204)	100 (1535)
นอกเขตเทศบาล	7.8 (2051)	82.5 (21884)	9.7 (2581)	100 (26516)
รวม	7.9 (2209)	82.2 (23057)	9.9 (2785)	100 (28051)

จากตารางที่ 93 ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวที่อาศัยอยู่ทั้งในเขตเทศบาล
และนอกเขตเทศบาล ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่ม สูงที่สุด ร้อยละ 76.4 และ 82.5 ตามลำดับ
รองลงไปเป็นผู้ที่ยังไม่แน่ใจว่าต้องการมีบุตรเพิ่มอีกหรือไม่ ร้อยละ 13.3 และ 9.7 ผู้ที่
ต้องการมีบุตรเพิ่ม ร้อยละ 10.3 และ 7.7 ตามลำดับ

เมื่อไม่คำนึงถึงที่อยู่อาศัย ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวไม่ต้องการมีบุตรเพิ่ม
ร้อยละ 82.2 รองลงไปเป็นผู้ที่ยังไม่แน่ใจว่าต้องการมีบุตรเพิ่มหรือไม่ ร้อยละ 9.9
ผู้ที่ต้องการมีบุตรเพิ่ม ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 7.9

แหล่งข่าว จำแนกตามที่อยู่อาศัย

ตารางที่ 94 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว จำแนกตาม
แหล่งข่าว และที่อยู่อาศัย

แหล่งข่าว ที่อยู่อาศัย	สามี	เพื่อน- ญาติ	วิทยุ- โทรทัศน์	สิ่งตีพิมพ์	เจ้าหน้าที่ สาธารณสุข	อื่น ๆ	รวม
ในเขตเทศบาล	5.9 (90)	56.2 (863)	0.6 (9)	0.3 (4)	26.9 (413)	10.1 (156)	100 (1535)
นอกเขตเทศบาล	4.0 (1060)	63.9 (16948)	0.1 (21)	0.2 (47)	26.9 (7143)	4.9 (1297)	100 (26516)
รวม	4.1 (1150)	63.5 (17811)	0.1 (30)	0.2 (51)	26.9 (7556)	5.2 (1453)	100 (28051)

จากตารางที่ 94 ผู้ที่อยู่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล ทราบข่าว
เรื่องการวางแผนครอบครัวจาก เพื่อน-ญาติ แล้วยอมรับการวางแผนครอบครัว สูงที่สุด
ร้อยละ 56.2 และ 63.9 ตามลำดับ รองลงไปทราบจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ร้อยละ
26.9 เท่ากัน

เมื่อไม่คำนึงถึงที่อยู่อาศัย ผู้ที่ทราบข่าวเรื่องการวางแผนครอบครัวจากเพื่อน-
ญาติ แล้วยอมรับการวางแผนครอบครัว สูงที่สุด ร้อยละ 63.5 รองลงไปทราบจากเจ้าหน้าที่
สาธารณสุข ร้อยละ 26.9 ผู้ที่ทราบจากวิทยุ-โทรทัศน์ และ สิ่งตีพิมพ์ ต่ำที่สุด ร้อยละ
0.1 และ 0.2 ตามลำดับ

จำนวนบุตรชายที่มีชีวิต จำแนกตามจำนวนบุตรที่มีชีวิต

ตารางที่ 95 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว จำแนกตามจำนวน

บุตรชายที่มีชีวิต และจำนวนบุตรที่มีชีวิต

จำนวนบุตรชายที่มีชีวิต / จำนวนบุตรที่มีชีวิต	ไม่มี	หนึ่งคน	สองคน	สามคน	สี่คน	ห้าคน	หกคน	เจ็ดคนและสูงกว่า	รวม
ไม่มี	- (2)								(2)
หนึ่งคน	42.0 (743)	58.0 (1026)							100 (1769)
สองคน	16.5 (812)	46.9 (2306)	36.6 (1804)						100 (4922)
สามคน	9.5 (475)	46.6 (2329)	32.6 (1631)	11.3 (565)					100 (5000)
สี่คน	3.9 (186)	24.5 (1181)	40.3 (1944)	25.9 (1248)	5.4 (262)				100 (4821)
ห้าคน	1.7 (72)	14.2 (621)	30.7 (1340)	34.6 (1512)	15.1 (660)	3.7 (159)			100 (4364)
หกคน	1.6 (44)	8.6 (241)	23.1 (644)	31.8 (888)	25.3 (707)	8.0 (224)	1.5 (90)		100 (2790)
เจ็ดคน	0.4 (9)	4.4 (99)	13.8 (313)	28.1 (636)	31.3 (707)	16.6 (375)	4.6 (105)	0.8 (17)	100 (2261)
แปดคน	0.3 (4)	3.6 (42)	11.1 (127)	19.3 (221)	27.6 (316)	21.1 (242)	12.8 (147)	4.2 (48)	100 (1147)
เก้าคนและสูงกว่า	-	2.2 (21)	7.9 (77)	12.8 (125)	22.4 (218)	23.6 (230)	17.6 (172)	13.5 (132)	100 (975)
รวม	8.4 (2347)	28.0 (7866)	28.1 (7880)	18.5 (5195)	10.2 (2870)	4.4 (1230)	1.7 (466)	0.7 (197)	100 (28051)

จากตารางที่ 95 ผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิตจำนวน 1 คน ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรชาย จำนวน 1 คน สูงที่สุด ร้อยละ 58.0 รองลงไปเป็นผู้ที่ไม่มีบุตรชาย ร้อยละ 42.0

ผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิตจำนวน 2 คน และ 3 คน ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรชาย จำนวน 1 คน สูงที่สุด ร้อยละ 46.9 และ 46.6 ตามลำดับ รองลงไปจำนวน 2 คน ร้อยละ 36.6 และ 32.6 ตามลำดับ

ผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิตจำนวน 4 คน ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรชายจำนวน 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 40.3 รองลงไปจำนวน 1 คน และ 3 คน ร้อยละ 24.5 และ 25.9 ตามลำดับ

ผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 5 คน ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรชาย จำนวน 3 คน สูงที่สุด ร้อยละ 34.6 รองลงไป จำนวน 2 คน ร้อยละ 30.7

ผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 6 คน ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรชาย จำนวน 3 คน สูงที่สุด ร้อยละ 31.8 รองลงไปจำนวน 2 คน และ 4 คน ร้อยละ 23.1 และ 25.3 ตามลำดับ

ผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 7 คน ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรชาย จำนวน 4 คน สูงที่สุด ร้อยละ 31.3 รองลงไป จำนวน 3 คน ร้อยละ 28.1

ผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิต 8 คน ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรชาย จำนวน 4 คน สูงที่สุด ร้อยละ 27.6 รองลงไป จำนวน 3 คน และ 5 คน ร้อยละ 19.3 และ 21.1 ตามลำดับ

ผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิต 9 คนขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรชายจำนวน 5 คน สูงที่สุด ร้อยละ 23.6 รองลงไป จำนวน 4 คน และ 6 คน ร้อยละ 22.4 และ 17.6 ตามลำดับ

เมื่อไม่คำนึงถึงจำนวนบุตรที่มีชีวิต ผู้ที่มีบุตรชายที่มีชีวิตจำนวน 1 คน และ 2 คน ยอมรับการวางแผนครอบครัว สูงที่สุด ร้อยละ 28.0 และ 28.1 ตามลำดับ รองลงไป จำนวน 3 คน ร้อยละ 18.5 ผู้ที่มีบุตรชายที่มีชีวิต 7 คนขึ้นไป ยอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำที่สุด ร้อยละ 0.7

จำนวนบุตรที่มีชีวิต จำแนกตามที่อยู่อาศัย

ตารางที่ 96 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว จำแนกตาม

จำนวนบุตรที่มีชีวิต และที่อยู่อาศัย

จำนวนบุตรที่มีชีวิต ที่อยู่อาศัย	ไม่มี	หนึ่งคน	สองคน	สามคน	สี่คน	ห้าคน	หกคน	เจ็ดคน	แปดคน	เก้าคน และ สูงกว่า	รวม
ในเขตเทศบาล	-	11.7 (179)	16.4 (52)	24.6 (378)	16.7 (257)	14.9 (228)	6.5 (100)	5.7 (88)	2.2 (34)	1.3 (19)	100 (1535)
นอกเขตเทศบาล	-(2)	6.0 (1590)	17.6 (4670)	17.4 (4622)	17.2 (4564)	15.6 (4136)	10.2 (2690)	8.2 (2173)	4.2 (1113)	3.6 (956)	100 (26515)
รวม	-(2)	6.3 (1769)	17.5 (4922)	17.8 (5000)	17.2 (4821)	15.6 (4364)	10.0 (2790)	8.0 (2261)	4.1 (1147)	3.5 (975)	100 (28051)

จากตารางที่ 96 ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ขอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อมีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 3 คน สูงที่สุด ร้อยละ 24.6 รองลงไปจำนวน 2 คน 4 คน และ 5 คน ร้อยละ 16.4 16.7 และ 14.9 ตามลำดับ

ผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล ขอมรับการวางแผนครอบครัว เมื่อมีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 2 คน 3 คน และ 4 คน สูงที่สุด ร้อยละ 17.6 17.4 และ 17.2 ตามลำดับ รองลงไป จำนวน 5 คน ร้อยละ 15.6

เมื่อไม่คำนึงถึงที่อยู่อาศัย ผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิต จำนวน 2 คน 3 คน 4 คน ขอมรับการวางแผนครอบครัว สูงที่สุด ร้อยละ 17.5 17.8 และ 17.2 ตามลำดับ รองลงไป จำนวน 5 คน ร้อยละ 15.6 ผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิต 9 คนขึ้นไป ขอมรับการวางแผนครอบครัวค่าที่สุด ร้อยละ 3.5

จำนวนบุตรชายที่มีชีวิต จำแนกตามที่อยู่อาศัย

ตารางที่ 97 อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว จำแนกตามจำนวน
บุตรชายที่มีชีวิต และที่อยู่อาศัย

จำนวนบุตรชายที่มีชีวิต ที่อยู่อาศัย	ไม่มี	หนึ่งคน	สองคน	สามคน	สี่คน	ห้าคน	หกคน	เจ็ดคน และ สูงกว่า	รวม
ในเขตเทศบาล	10.2 (156)	29.7 (456)	29.3 (449)	16.5 (253)	9.3 (143)	4.6 (71)	0.3 (5)	0.1 (2)	100 (1535)
นอกเขตเทศบาล	8.3 (2191)	28.0 (7410)	28.0 (7431)	18.6 (4942)	10.3 (2724)	4.4 (1159)	1.7 (461)	0.7 (195)	100 (26516)
รวม	8.4 (2347)	28.0 (7866)	28.1 (7830)	18.5 (5195)	10.2 (2870)	4.4 (1230)	1.7 (466)	0.7 (197)	100 (28051)

จากตารางที่ 97 ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ขอมรับการวางแผนครอบครัว
เมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต จำนวน 1 คน และ 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 29.7 และ 29.3 ตาม
ลำดับ รองลงไป จำนวน 3 คน ร้อยละ 16.5

ผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล ขอมรับการวางแผนครอบครัวเมื่อมีบุตรชายที่มีชีวิต
จำนวน 1 - 2 คน สูงที่สุด ร้อยละ 28.0 รองลงไปจำนวน 3 คน ร้อยละ 18.6

เมื่อไม่คำนึงถึงที่อยู่อาศัย ผู้ที่มีบุตรชายที่มีชีวิตจำนวน 1 คน และ 2 คน ขอม
รับการวางแผนครอบครัว สูงที่สุด ร้อยละ 28.0 และ 28.1 ตามลำดับ รองลงไปจำนวน
3 คน ร้อยละ 18.5 ผู้ที่มีบุตรชายที่มีชีวิต 7 คนขึ้นไป ขอมรับการวางแผนครอบครัวต่ำ
ที่สุด ร้อยละ 0.7

ตอนที่ 3

การวิเคราะห์ตอนที่ 1 เป็นการนำข้อมูล ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว มาวิเคราะห์ลักษณะทางสังคม 9 ลักษณะคือ การศึกษา อายุ ระยะเวลาการสมรส อาชีพ ความต้องการมีบุตร แหล่งข่าว จำนวนบุตรที่มีชีวิต จำนวนบุตรชายที่มีชีวิต และที่อยู่อาศัย โดยการจำแนกวิเคราะห์ตามวิธีการวางแผนครอบครัว 3 วิธี คือ ยาคุม ห่วงอนามัย และการผ่าตัดทำหมัน ตอนที่ 2 เป็นการนำข้อมูล ลักษณะทางสังคมในตอนที่ 1 ทุกวิธีรวมเข้าด้วยกัน แล้วทำการวิเคราะห์ลักษณะทางสังคมดังกล่าว

สำหรับในตอนที่ 3 นี้ เป็นการวิเคราะห์ผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว จำแนกตามวิธีการวางแผนครอบครัวและจังหวัด

ตารางที่ 98 สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว จำแนกตามจังหวัด และวิธีการวางแผนครอบครัว

แหล่งความแปรปรวน (Source of Variation)	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)	ผลบวกกำลังสอง ของส่วนเบี่ยงเบน (Sum of Square)	ความแปรปรวน (Variance)	F
แถว	14	445.2	31.8	26.5*
สดมภ์	2	524.0	262.0	218.3*
ส่วนที่เหลืออยู่	28	34.5	1.2	
รวม	44	1003.7	* * *	

* $P < .05$

จากตารางที่ 98 ปรากฏว่า

1. โดยเฉลี่ยแล้ว จำนวนผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวทั้ง 15 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญที่ .05
2. โดยเฉลี่ยแล้ว จำนวนผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีต่าง

อนันต์ ยาคุม และชาติคำหมั่น มีความแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญที่ .05 จากความแตกต่างของจำนวนผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว คานแถว (rows) และสคมภ์ (columns) นำมาหาความแตกต่างระหว่างคู่ ควบวิธีของคันทัน (Duncan's multiple range test) (รายละเอียดการคำนวณดูในภาคผนวก หน้า 224, 225)

ตารางที่ 99 สรุปผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ระหว่างคู่ ของผู้ที่ยอมรับการวางแผนครอบครัว
ตามจังหวัด

	มหาสารคาม 4.1	หนองคาย 4.2	เลย 4.3	สกลนคร 5.0	สุรินทร์ 5.1	ชัยภูมิ 5.8	กาฬสินธุ์ 6.0	บุรีรัมย์ 6.0	ศรีสะเกษ 6.4	นครพนม 6.6	อุดรธานี 7.3	ร้อยเอ็ด 8.1	อุบลฯ 9.6	นครราชสีมา 12.4	ขอนแก่น 12.6
มหาสารคาม 4.1	-	0.1	0.2	0.9	1.0*	1.7*	1.9*	1.9*	2.3*	2.5*	3.2*	4.0*	5.5*	8.3*	8.5*
หนองคาย 4.2	-	-	0.1	0.8	0.9	1.6*	1.8*	1.8*	2.2*	2.4*	3.1*	3.9*	5.4*	8.2*	8.4*
เลย 4.3	-	-	-	0.7	0.8	1.5*	1.7*	1.7*	2.1*	2.3*	3.0*	3.8*	5.3*	8.1*	8.3*
สกลนคร 5.0	-	-	-	-	0.1	0.8	1.0*	1.0*	1.4*	1.6*	2.3*	3.1*	4.6*	7.4*	7.6*
สุรินทร์ 5.0	-	-	-	-	-	0.7	0.9	0.9	1.3*	1.5*	2.2*	3.0*	4.5*	7.3*	7.5*
ชัยภูมิ 5.8	-	-	-	-	-	-	0.2	0.2	0.6	0.8	1.5*	2.3*	2.8*	6.6*	6.8*
กาฬสินธุ์ 6.0	-	-	-	-	-	-	-	0.4	0.6	1.3*	2.1*	3.6*	6.4*	6.6*	6.6*
บุรีรัมย์ 6.0	-	-	-	-	-	-	-	0.4	0.6	1.3*	2.1*	3.6*	6.4*	6.6*	6.6*
ศรีสะเกษ 6.4	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2	0.9	1.7*	3.2*	6.0*	6.2*	6.2*
นครพนม 6.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.7	1.5*	3.0*	5.8*	6.0*
อุดรธานี 7.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.8	2.3*	5.1*	5.3*
ร้อยเอ็ด 8.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.5*	4.3*	4.5*
อุบลราชธานี 9.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.8*	3.0*
นครราชสีมา 12.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2

* p < .05

สรุปได้ว่า

1. จังหวัดนครราชสีมา และขอนแก่น มีจำนวนผู้นอมรับการวางแผนครอบครัว สูงที่สุด
2. จังหวัดมหาสารคาม หนองคาย เลย สกลนคร มีจำนวนผู้นอมรับการวางแผนครอบครัว แตกต่างจาก กลุ่มค่าที่สุด และจำนวนผู้นอมรับการวางแผนครอบครัวเพิ่มขึ้นตามลำดับ คือ ชัยภูมิ กาฬสินธุ์ บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ นครพนม อุบลราชธานี ร้อยเอ็ด อุบลราชธานี และทุกจังหวัดมีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 100 สรุปผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (x) ระหว่างคู่ของผู้นอมรับการวางแผนครอบครัว ตามวิธีการวางแผนครอบครัว

	ผัดคัททำหมัน 2.8	ห่วงอนามัย 8.9	ยาคุม 9.6
ผัดคัททำหมัน			
2.8	-	6.1*	6.8*
ห่วงอนามัย			
8.9	-	-	0.7

* P < .05

สรุปได้ว่า

1. จำนวนผู้นอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธียาคุมและห่วงอนามัย ไม่มีความแตกต่างกัน
2. จำนวนผู้นอมรับการวางแผนครอบครัว โดยวิธียาคุมและห่วงอนามัย มีมากกว่าจำนวนผู้นอมรับการวางแผนครอบครัวโดยวิธีผัดคัททำหมัน